

სს ლიბერთი ბანკი

პილარ 3-ის ანგარიში 2020

სარჩევი

1	შესავალი.....	3
2	ძირითადი მონაცემები და ბიზნეს სტრატეგია.....	6
3	საკუთრებისა და ჯგუფის სტრუქტურა.....	15
4	კორპორაციული მართვა.....	17
5	ანაზღაურება.....	49
6	რისკის მართვა.....	52
7	კაპიტალის მართვა და კაპიტალის ადეკვატურობა.....	64
8	საკრედიტო რისკი	72
9	საბაზრო რისკი	87
10	საოპერაციო რისკი.....	90
11	ლიკვიდობის რისკი.....	96
	დანართი	99

1 შესავალი

1.1 ინფორმაციის გამჟღავნება პილარ 3-ის ფარგლებში ბაზელ 3 კაპიტალის ჩარჩოს შესაბამისად

წინამდებარე დოკუმენტის მიზანია სს ლიბერთი ბანკის („ბანკი“) პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების წესის წარმოდგენა, რომელიც მოითხოვება საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) # 92/04 ბრძანების „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნებზე“ დაყრდნობით. წინამდებარე დოკუმენტში წარმოდგენილი ინფორმაცია შეესაბამება პილარ 3-ის გამჟღავნების მოთხოვნებს, რომელიც შეიქმნა ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტისა და ევროკავშირის # 575/2013 რეგულაციის საფუძველზე „პრუდენციული მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტებისა და საინვესტიციო კომპანიებისთვის“ (Capital Requirements Regulation - “CRR”).

1.2 დამოწმება

პილარ 3-ის ანგარიშში წარმოდგენილი ინფორმაცია შემოწმდა და დამტკიცდა სს ლიბერთი ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ. აღნიშნული დოკუმენტი მომზადდა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული ბანკის შიდა მართვის პროცედურების შესაბამისად. პილარ 3-ის ანგარიში სრულად შეესაბამება სებ-ის რეგულაციის No 92/04 „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნები“, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის ივნისში და ასევე სებ-ის მიერ განსაზღვრულ სხვა რეგულაციებს. სებ-ის რეგულაციის მიხედვით, პილარ 3-ის ანგარიშში გამჟღავნებული ინფორმაცია არ საჭიროებს აუდიტორულ შემოწმებას დამოუკიდებელი აუდიტორის მიერ, შესაბამისად წარმოდგენილი ინფორმაცია არ არის აუდიტირებული.

1.3 მომზადების საფუძველი

წინამდებარე დოკუმენტში მოცემული ყველა რაოდენობრივი მაჩვენებელი აღრიცხულია დამოუკიდებლად სებ-ის მიერ დადგენილი ადგილობრივი სააღრიცხვო სტანდარტების შესაბამისად, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. CRR-ის 432-ე მუხლი არამატერიალური, საკუთარი ან კონფიდენციალური ინფორმაციის შესახებ, უფლებას აძლევს ინსტიტუტებს არ გაამჟღავნონ ინფორმაცია, რომელიც ითვლება არამატერიალურად. სებ-ის რეგულაციის 3.3. მუხლი, „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების“ შესახებ ითვალისწინებს გამონაკლის შემთხვევებს, კერძოდ იმ ინფორმაციის არ გამჟღავნებას, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ბანკზე. სხვაობები აღრიცხვისა და კონსოლიდაციის მარეგულირებელ სფეროებს შორის, იხილეთ დანართის მე-12 ცხრილში. კონსოლიდაციის რეგულირების მეთოდები იხილეთ დანართის მე-13 ცხრილში.

1.4 სიხშირე და მედია საშუალებები

სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკი გააგრძელებს პილარ 3-ის ანგარიშის წარდგენას ყოველწლიურად, ხოლო კონკრეტული რაოდენობრივი ცხრილების წარდგენას ყოველკვარტალურად. წინამდებარე დოკუმენტის ასლი შეგიძლიათ იხილოთ ბანკის ვებ-გვერდზე (<https://libertybank.ge/ka/chven-shesakheb/investorebistvis/pinansuri-inpormatsia/regulatory-financial-reporting-to-the-national-bank-of-georgia>) და სებ-ის ვებ-გვერდზე (<https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=673>).

1.5 პილარ 3-ის ინფორმაციის გამჟღავნება და ადგილმდებარეობა

ქვემოთ ცხრილში აღწერილია თუ როგორ ასრულებს ბანკი CRR-ს, ასევე სეზ-ის რეგულაციის თითოეულ მუხლს.

პილარ 3-ის ანგარიშში გასამჟღავნებელი მთავარი ინფორმაცია, რომელიც ასახულია CRR და სეზ-ის რეგულაციაში

CRR ნომ.	პილარ 3-ის გამჟღავნების საგანი	მუხლი სეზ-ის რეგულაციაში	პოზიცია პილარ 3-ის ანგარიშში
431	გამჟღავნების მოთხოვნების სფერო	მუხლი 3.8	სექცია 1.1, 1.2
432	არამატერიალური, საკუთარი ან კონფიდენციალური ინფორმაცია	მუხლი 3.3	სექცია 1.3
433	გამჟღავნების სიხშირე	მუხლი 3.1; 3.5	სექცია 1.4
434	გამჟღავნების საშუალებები	მუხლი 3.4	სექცია 1.4
435	რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა	მუხლი 6.2	სექცია 6
436	გამოყენების სფერო	მუხლი 6.1; დანართი 2: ცხრილი 21	სექცია 1.3
437	საკუთარი სახსრები	დანართი 1: ცხრილი 9; 10	სექცია 7.2
438	კაპიტალის მოთხოვნები	დანართი 1: ცხრილი 5; 9.1; 11; 13	სექცია 7
439	კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის პოზიცია	დანართი 1: ცხრილი 15	დანართი: ცხრილი 10
440	კაპიტალის ბუფერები	დანართი 1: ცხრილი 9.1	სექცია 7.1
441	გლობალური სისტემური მნიშვნელობის ინდიკატორები	N/A	N/A
442	საკრედიტო რისკის შესწორებები	მუხლი 6.3; დანართი 1: ცხრილი 16-19	სექცია 8.1, 8.2.5, 8.3 და 8.5
443	დაუტვირთავი აქტივები	N/A	N/A
444	ECAIs-ს გამოყენება	მუხლი 6.3	სექცია 8.2.6
445	საბაზრო რისკის პოზიცია	მუხლი 6.3 (გ)	სექცია 9
446	საოპერაციო რისკი	მუხლი 6.3 (გ) დანართი 2: ცხრილი 22; 23	სექცია 10
447	კაპიტალის რისკები, რომელიც არ გაითვალისწინება სავაჭრო პორტფელში	N/A	N/A
448	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	N/A	სექცია 9.2
449	სეკურიტიზაციის რისკის პოზიციები	N/A	N/A
450	ანაზღაურების პოლიტიკა	მუხლი 7; დანართი 2: ცხრილი 24-27	სექცია 5
451	ლევერიჯი	N/A	სექცია 7.4
452	IRB მიდგომის გამოყენება საკრედიტო რისკებზე	N/A	N/A
453	საკრედიტო რისკების მიტიგაციის გამოყენება	მუხლი 6.3 დანართი 1: ცხრილი 12	სექცია 8.6
454	AMA-ის გამოყენება საოპერაციო რისკზე	N/A	N/A
455	შიდა საბაზრო რისკის გამოყენება	N/A	N/A

შენიშვნა: N/A (not applicable) - არ შეესაბამება

2 ძირითადი მონაცემები და ბიზნეს სტრატეგია

2.1 ძირითადი მონაცემები

სს ლიბერთი ბანკი („ბანკი“), რომლის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში, სიდიდით საქართველოში მესამე უმსხვილესი ბანკია, მთლიანი აქტივებით (სებ-ის შესაბამისად) - 2,982 მილიონი ლარი, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ბანკი საქმიანობს მხოლოდ საქართველოში და აქვს ყველაზე დიდი საცალო ქსელი, რომელიც აერთიანებს 436-ზე მეტ ფილიალსა და სერვის ცენტრს.

სს ლიბერთი ბანკის რეიტინგები

Fitch Ratings		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი	გრძელვადიანი	B+	სტაბილური	31-მარტი-21
	მოკლევადიანი	B	-	
მხარდაჭერის რეიტინგი		5	-	
მხარდაჭერის რეიტინგის დონე		NF	-	

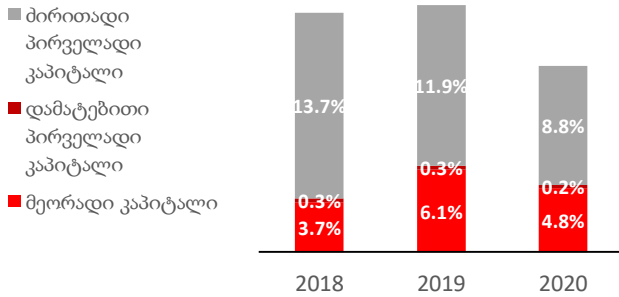
Moody's		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
საბანკო რეიტინგი (უცხოური)		Ba3		20-ივნისი-19
საბანკო რეიტინგი (ადგილობრივი)	გრძელვადიანი	Ba3	სტაბილური	
კონტრაგენტის რისკის რეიტინგი (უცხოური)		Ba2	-	
კონტრაგენტის რისკის რეიტინგი (ადგილობრივი)	გრძელვადიანი	Ba2	-	

კორონავირუსის (COVID-19) მიერ გამოწვეული ეკონომიკური და ფინანსური კრიზისიდან გამომდინარე, 2020 წლის დასაწყისში საქართველოს საბანკო სექტორის პერსპექტივა განახლდა და სტაბილურიდან ნეგატიურზე გადაინაცვლა, თუმცა 2021 წლის დასაწყისში ისევ სტაბილური გახდა.

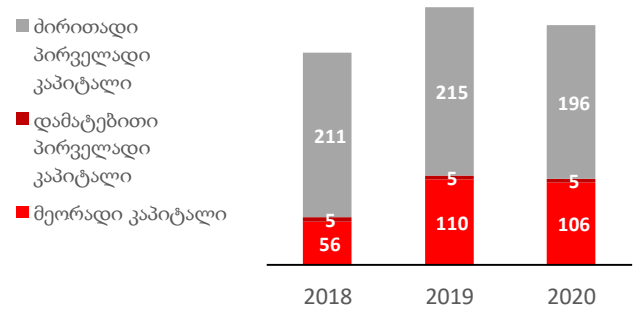
2020 წლის განმავლობაში ბანკმა შეინარჩუნა კაპიტალის პოზიცია სებ-ის მიერ შემსუბუქებული კაპიტალის მოთხოვნების გათვალისწინებით. მეორადმა კაპიტალმა შეადგინა 106 მილიონი ლარი, წინა წლის მონაცემზე 3.7%-ით ნაკლები, ხოლო ძირითადმა პირველადმა კაპიტალმა (Common Equity Tier 1 - “CET1”) შეადგინა 196 მილიონი ლარი, წინა წლის მონაცემზე 8.8%-ით ნაკლები, რაც ძირითადად გამოწვეულია გაუნაწილებელი მოგების 19 მილიონი ლარის შემცირებით, კლება გამოწვეულია პანდემიის გამო შექმნილი დამატებითი რეზერვის ბუფერით.

რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (Risk Weighted Exposure - “RWE”) გაიზარდა 2,227 მილიონ ლარამდე, რაც განაპირობა მთლიანი აქტივების ზრდამ, საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები გაიზარდა 412 მილიონი ლარით. ასევე გაიზარდა საბაზრო რისკები 31 მილიონი ლარით, ხოლო შემცირდა საოპერაციო რისკები 19 მილიონი ლარით.

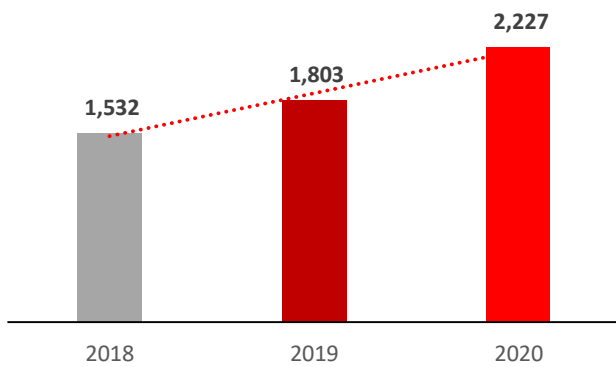
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი

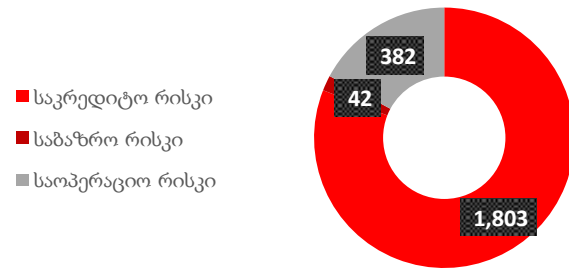
მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალი ლარებში

RWE, მილიონ ლარში

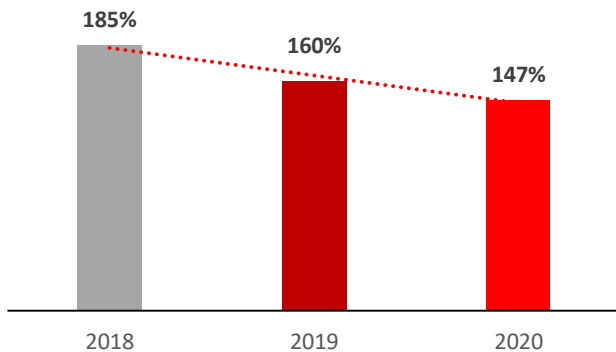

RWE რისკის ტიპის მიხედვით მილიონ ლარში

2020 წელს ბანკმა განაგრძო ლიკვიდური აქტივების ეფექტურად გამოყენება და ლიკვიდური სახსრებით ბიზნეს სესხების დაფინანსება, შედეგად, ლიკვიდობის პოზიცია წლის განმავლობაში შემცირდა. 2020 წლის ბოლოსთვის ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (სებ-ის შესაბამისად) იყო 147%.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

ბანკის წმინდა მოგება 2020 წელს შეადგინა უარყოფითი 15.2 მილიონი ლარი, 156.5%-იანი შემცირება წინა წელთან შედარებით. კლება გამოწვეულია პანდემიის გამო შექმნილი დამატებითი რეზერვის ბუფერით. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მთლიანმა აქტივებმა შეადგინა 2,982

მილიონი ლარი, რაც 39%-ით აღემატება წინა წლის მონაცემს, ხოლო მთლიანმა სააქციო კაპიტალმა შეადგინა 285.5 მილიონი ლარი, რაც 6%-ით ნაკლებია 2019 წლის მონაცემთან შედარებით.

2.2 ბანკის ძირითადი ინდიკატორები და ფინანსური ანგარიშგება

ცხრილი 2.2.1 ძირითადი ინდიკატორები

საზედამხედველო კაპიტალი (მოცულობა, ლარი)	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	196,387,103	215,359,099	210,609,648
პირველადი კაპიტალი	200,952,487	219,924,483	215,175,032
საზედამხედველო კაპიტალი	306,902,021	330,141,000	271,168,740
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	2,227,009,638	1,802,789,012	1,531,726,198

კაპიტალის კოეფიციენტები	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	8.82%	11.95%	13.75%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	9.02%	12.20%	14.05%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	13.78%	18.31%	17.70%

მოგება	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები/საშუალო წლიურ აქტივებთან	11.44%	13.43%	15.91%
მთლიანი საპროცენტო ხარჯები/საშუალო წლიურ აქტივებთან	5.30%	5.25%	6.29%
საოპერაციო შედეგი/საშუალო წლიურ აქტივებთან	0.96%	2.83%	5.21%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	6.14%	8.19%	
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROAA)	-0.60%	1.35%	2.82%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE)	-5.26%	9.34%	20.63%

აქტივების ხარისხი	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
უმოქმედო სესხები / მთლიან სესხებთან	6.19%	5.04%	8.61%
სშდრ / მთლიან სესხებთან	7.03%	6.63%	9.56%
უცხოური ვალუტის სესხები / მთლიან სესხებთან	23.23%	24.59%	21.92%
უცხოური ვალუტის აქტივები / მთლიან აქტივებთან	33.75%	31.23%	27.05%
მთლიანი სესხების წლიური ზრდა	34.83%	19.13%	9.10%

ლიკვიდობა	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
ლიკვიდური აქტივები / მთლიან აქტივებთან	33.96%	26.47%	35.78%
უცხოური ვალუტის ვალდებულებები / მთლიან ვალდებულებებთან	40.77%	34.31%	29.57%
მიმდინარე და მოთხოვნამდე დეპოზიტები / მთლიან აქტივებთან	44.29%	41.36%	45.63%

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი *	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	1,034,394,124	724,438,720	681,357,537
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	638,901,245	442,132,789	352,678,528
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	161.9%	163.85%	193.20%

* სებ-ის მეთოდოლოგიით განგარიშებული კოეფიციენტები, რომელიც ბაზელის მეთოდოლოგიისგან განსხვავებით, უფრო მეტადაა კონცენტრირებული ლოკალურ რისკებზე. იხილეთ ცხრილი 11 დანართში. აღნიშნული წარმოადგენს კომერციული ბანკებისათვის სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოადგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის.

ცხრილი 2.2.2 საბალანსო უწყისი*

	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
აქტივები			
ნაღდი ფული	250,115,311	215,830,754	212,685,636
ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	209,677,630	141,792,380	162,539,717
ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	370,483,891	175,902,915	102,386,837
ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	0	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	265,217,811	142,840,525	192,727,243
მთლიანი სესხები	1,672,980,140	1,240,836,088	1,041,614,343
მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	-117,613,975	-82,260,658	-99,568,321
წმინდა სესხები	1,555,366,166	1,158,575,430	942,046,022
დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	35,827,582	15,915,316	15,458,030
დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	103,192	47,775	63,136
ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	106,733	106,733	260,644
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური სხვა აქტივები	238,389,425	207,676,100	163,515,721
სხვა აქტივები	56,678,621	85,504,784	55,835,328
მთლიანი აქტივები	2,981,966,362	2,144,192,712	1,847,518,314
ვალდებულებები			
ბანკების დეპოზიტები	17,003,331	36,050,082	7,856,370
მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	1,024,440,328	597,191,171	598,098,931
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	296,363,212	289,571,292	244,896,235
ვადიანი დეპოზიტები	841,715,592	671,046,820	635,845,922
საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები	0	-	-
ნასესხები სახსრები	305,113,360	60,000,000	-
დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	12,372,734	7,107,124	5,672,962
სხვა ვალდებულებები	86,361,831	80,019,839	29,629,166
სუბორდინირებული ვალდებულებები	113,132,914	99,640,227	48,008,568
მთლიანი ვალდებულებები	2,696,503,303	1,840,626,554	1,570,008,154
სააქციო კაპიტალი			
ჩვეულებრივი აქციები	54,628,743	54,628,743	54,628,743
პრივილეგირებული აქციები	61,391	61,391	61,391
მინუს: გამოსყიდული აქციები	-10,154,020	-10,154,020	-10,154,020
საემისიო კაპიტალი	39,651,986	39,651,986	39,651,986
საერთო რეზერვები	1,694,028	1,694,028	1,694,028
გაუნაწილებელი მოგება	170,506,984	189,508,428	163,127,939
აქტივების გადაფასების რეზერვები	29,073,949	28,175,602	28,500,093
მთლიანი სააქციო კაპიტალი	285,463,060	303,566,158	277,510,160
მთლიანი ვალდებულებები და სააქციო კაპიტალი	2,981,966,362	2,144,192,712	1,847,518,314

*ინფორმაცია გარესაბალანსო ელემენტების შესახებ იხილეთ დანართის 1-ელ ცხრილში.

ცხრილი 2.2.3 მოგება-ზარალის უწყისი

ლარში	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
საპროცენტო შემოსავლები ბანკებიდან "ნოსტრო" ანგარიშებისა და დეპოზიტების მიხედვით	6,999,897	12,848,204	15,242,283
საპროცენტო შემოსავლები სესხებიდან	256,017,563	230,688,130	244,671,111
ბანკთაშორისი სესხებიდან	-	373,448	439,024
ვაჭრობისა და მომსახურების სექტორზე გაცემული სესხებიდან	25,371,615	15,397,774	1,158,770
ენერჯეტიკის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	1,754,647	555,148	-
სოფლის მეურნეობის და მეტყვევობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	343,484	179,952	15,217
მშენებლობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	1,667,752	2,651,006	1,017
სამთომომპოვებელ და გადაამაჟმავებელ სექტორზე გაცემული სესხებიდან	101,477	300,806	-
ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის სექტორზე გაცემული სესხებიდან	64,404	6,866	-
ფინანსურ პირებზე გაცემული სესხებიდან	222,178,657	206,991,092	237,673,327
დანარჩენ სექტორზე გაცემული სესხებიდან	4,535,528	4,232,039	5,383,756
შემოსავლები ჯარიმებიდან/საურავებიდან კლიენტებისათვის მიცემული სესხების მიხედვით	6,819,296	9,470,967	13,097,408
საპროცენტო და დისკონტური შემოსავლები ფასიანი ქაღალდებიდან	17,291,015	13,177,569	19,866,470
სხვა საპროცენტო შემოსავლები	292,994	224,874	101,697
მთლიანი საპროცენტო შემოსავლები	287,420,765	266,409,744	292,978,969
მოთხოვნამდე დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	47,136,422	41,158,193	39,813,822
ვადიან დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	68,586,590	52,471,809	68,216,258
ბანკის დეპოზიტებზე გადახდილი პროცენტები	346,933	331,663	11,226
საკუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებზე გადახდილი პროცენტები	9,672,240	7,453,977	7,784,629
ნასესხებ სახსრებზე გადახდილი პროცენტები	5,114,745	341,426	-
სხვა საპროცენტო ხარჯები	2,315,461	2,267,590	305
მთლიანი საპროცენტო ხარჯები	133,172,390	104,024,658	115,826,240
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	154,248,375	162,385,086	177,152,729
წმინდა საკომისიო და სხვა შემოსავლები მომსახურების მიხედვით	19,316,410	22,226,083	37,046,926
საკომისიო და სხვა შემოსავლები გაწეული მომსახურების მიხედვით	32,424,120	34,495,046	47,130,548
საკომისიო და სხვა ხარჯები მიღებული მომსახურების მიხედვით	13,107,711	12,268,963	10,083,622
მიღებული დივიდენდები	-	644,108	-
მოგება (ზარალი) დილინგური ფასიანი ქაღალდებიდან	-	-	-
მოგება (ზარალი) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	68,318	220,661	-608,118
მოგება (ზარალი) ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	(3,124,311)	15,178,278	5,667,815
მოგება (ზარალი) სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	11,070,847	-4,957,200	-695,175
მოგება (ზარალი) ქონების გაყიდვიდან	122,214	315,197	183,487
სხვა საბანკო ოპერაციებიდან მიღებული არასაპროცენტო შემოსავლები	130,767	49,385	1,280
სხვა არასაპროცენტო შემოსავლები	8,217,035	2,504,360	4,190,379
მთლიანი არასაპროცენტო შემოსავლები	35,801,278	36,180,872	45,786,594
სხვა საბანკო ოპერაციების მიხედვით გაწეული არასაპროცენტო ხარჯები	3,181,223	2,859,905	2,753,934
ბანკის განვითარების, საკონსულტაციო და მარკეტინგის ხარჯები	8,324,850	8,588,191	6,060,863
ბანკის პერსონალის ხარჯები	80,178,838	77,350,895	66,782,087
ძირითადი საშუალებების საექსპლუატაციო ხარჯები	1,647,854	1,674,918	1,613,130
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	32,806,890	29,839,840	21,722,702
სხვა არასაპროცენტო ხარჯები	28,492,189	26,647,847	29,140,466
მთლიანი არასაპროცენტო ხარჯები	154,631,842	146,961,596	128,073,182
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი	(118,830,564)	-110,780,724	-82,286,588
წმინდა მოგება დარეზერვებამდე	35,417,811	51,604,362	94,866,141
ზარალი სესხების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	50,138,154	23,259,771	37,712,183
ზარალი ინვესტიციების და ფასიანი ქაღალდების გაუფასურების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	(104,000)	104,000	1
ზარალი სხვა აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	556,888	648,098	-282,637
მთლიანი ზარალი აქტივების შესაძლო დანაკარგების მიხედვით	50,591,042	24,011,869	37,429,547
მოგება გადასახადის გადახდამდე და გაუთვალისწინებელ შემოსავალ-ხარჯებამდე	(15,173,231)	27,592,493	57,436,594
მოგების გადასახადი	-	760,376	5,435,166
მოგება გადასახადის გადახდის შემდეგ	(15,173,231)	26,832,117	52,001,428
გაუთვალისწინებელი შემოსავლები (ხარჯები)	-	-	-
წმინდა მოგება	(15,173,231)	26,832,117	52,001,428

2.3 ბიზნეს სტრატეგია

2020 წლის დასაწყისში ლიბერთი ბანკის ახალ აღმასრულებელ დირექტორად ვასილ ხოდელი დაინიშნა. 2020 წელი ლიბერთი ბანკისთვის განახლებული სტრატეგიის, ცვლილებებისა და ტრანსფორმაციის წელი იყო. დირექტორთა საბჭოს უშუალო გეგმა გაძლიერება, უნივერსალური საბანკო ბიზნეს მოდელის გამყარება, პროდუქტებისა და პროცესების ციფრულ ტრანსფორმაციასთან მიახლოება, რაც გააუმჯობესებს საქართველოს რეგიონებში ფინანსების ხელმისაწვდომობას ყველა სამომხმარებლო სეგმენტში.

ახალი დირექტორთა საბჭოს მიზანია მაქსიმალურად გაზარდოს სააქციო ღირებულება მომგებიანი ზრდისა და საქართველოში ბანკის ერთ-ერთ წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტად გარდაქმნის გზით. ბანკი აერთიანებს ყველაზე დიდ საცალო ქსელს საქართველოში, რომელიც მოიცავს სრული მომსახურების ფილიალებს, სერვისცენტრებს, მცირე ზომის გაყიდვების ობიექტებს, აგრეთვე ისეთი ტიპის ობიექტებს, რომლებიც მესამე მხარის ბიზნესშია განთავსებული. ბანკი მუდმივად ცდილობს მეტად განავითაროს მომხმარებლებთან კომუნიკაცია დისტანციური და ციფრული არხების გამოყენებით.

2020 წლის დასაწყისში ბანკმა შეიმუშავა ახალი ხედვა და მისია:

- ხედვა: ჩვენი ხედვაა გავაუმჯობესოთ საქართველოში თითოეული ადამიანის, ოჯახისა და ბიზნესის ცხოვრება.
- მისია: ჩვენ მთელი გულით ვზრუნავთ ადამიანებზე, მათ ოჯახებსა და ბიზნესებზე. ჩვენ ვიქნებით ხელმისაწვდომი ყველგან, სადაც ჩვენი მომხმარებლები არიან და მივაწვდით მათზე მორგებულ და სწრაფ მომსახურებას.

2021 წლის გეგმები

- 2020 წელს ლიბერთი ბანკს COVID-19 პანდემიის გამო მნიშვნელოვნად მძიმე საბაზრო პირობებთან გამკლავება მოუწია. ბანკის მიზანია მინიმალური შესაძლო ნეგატიური გავლენით შეძლოს არახელსაყრელი ბაზრის პირობებში ფუნქციონირება და ამასთანავე გააგრძელოს მომხმარებლების კეთილდღეობაზე ზრუნვა. მიუხედავად გამოწვევებისა, COVID-19 პანდემია იძლევა შესაძლებლობას გაიზარდოს ციფრული ტრანსფორმაციის ხარისხი და მეტი დრო დაეთმოს მომსახურებისა და პროდუქტების ახალ დიზაინზე მუშაობას, რომელიც მოერგება სხვადასხვა სეგმენტის მომხმარებლებს.
- 2021 წელს ბანკი მიზნად ისახავს შეინარჩუნოს საქართველოში აქტივებით მესამე უმსხვილესი ბანკის პოზიცია და ამავდროულად ლარიზაციის მაღალი დონე როგორც აქტივების, ისე ვალდებულებების მხრივ.

უნივერსალური საბანკო მომსახურება

- ლიბერთი ბანკი შეინარჩუნებს უნივერსალურ საბანკო მოდელს ძირითადი აქცენტით საცალო და MSME სეგმენტებზე. კორპორატიული და კერძო საბანკო ბიზნესი დარჩება მტკიცე საყრდენი უნივერსალური ბანკის მშენებლობის თვალსაზრისით.
- ხარისხიან უნივერსალურ საბანკო მომსახურებასთან ერთად, ლიბერთი ბანკი ყურადღებას გაამახვილებს ინოვაციური პროდუქტების შემუშავებაზე, პროცესების გამარტივებაზე, ციფრული ტრანსფორმაციის ხარისხის ამაღლებაზე და ახალი მომხმარებლების მოზიდვაზე, მათ შორის ისეთ კლიენტებზე, რომლებიც ჯერ არ სარგებლობენ საბანკო მომსახურებით.

ციფრული საბანკო მომსახურება

- ბანკი აპირებს გააგრძელოს ციფრული საბანკო შესაძლებლობების გაუმჯობესება და შექმნას მომხმარებლის უმაღლესი დონის ციფრული გამოცდილება მობილური და ინტერნეტბანკის პლატფორმების საშუალებით.
- ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ახალი მომხმარებლებისთვის პროცესების დაჩქარება/გამარტივებას.
- ხანდაზმულთა და სოციალურად დაუცველი სეგმენტისთვის ფართო ფინანსური განათლების შესაძლებლობების შეთავაზებებთან ერთად, ასევე შემუშავდება ინოვაციური პროდუქტები.
- ელექტრონული კომერციის ბაზარი OnOff განვითარდა როგორც ლიბერთი ბანკის შვილობილი კომპანია, რომელიც ხელს უწყობს ციფრული შეთავაზებების ზრდას და შესაძლებელს ხდის მომხმარებლებისთვის ეკოსისტემური გარემოს შექმნას.

კლიენტების მომსახურება

- ლიბერთი ბანკი არის მომხმარებელზე ორიენტირებული ფინანსური სერვისების მიმწოდებელი და აპირებს გააგრძელოს მომხმარებელთა მომსახურების და გამოცდილების მეტად გაღრმავება. ამ მხრივ, მიმდინარეობს მომხმარებელთა მომსახურების მოდელის, ორგანიზაციული ცვლილებების და მომხმარებელთა საჩივრების მართვის გაუმჯობესება.

საკრედიტო რეიტინგები

- ლიბერთი ბანკის მიზანია შეინარჩუნოს საკრედიტო რეიტინგები COVID-19 ით გამოწვეულ რთულ გარემოში, მაგრამ ასევე გეგმავს მათ გაუმჯობესებას გრძელვადიან პერსპექტივაში.
- ბანკის უახლესი საკრედიტო რეიტინგები გამოიყურება შემდეგნაირად:
 - Fitch: B+, პერსპექტივა - სტაბილური, დამტკიცების თარიღი: 31 მარტი 2021
 - Moody's: Ba3, პერსპექტივა - სტაბილური, დამტკიცების თარიღი: 20 ივნისი 2019

დაფინანსება

- ლიბერთი ბანკი მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს/დააოპტიმიზიროს დაფინანსების სტრუქტურა და გამოიყენოს შესაძლებლობები ფონდირების ხარჯის შესამცირებლად. ამასთან დაკავშირებით, ბანკი აპირებს გააგრძელოს თანამშრომლობა და კომუნიკაცია საერთაშორისო განვითარების ფინანსურ ინსტიტუტებთან.

კორპორაციული და სოციალური პასუხისმგებლობა

- ბანკი აქტიურად უწყობს ხელს გარემოსთვის სასარგებლო, საგანმანათლებლო და ჯანდაცვის CSR პროექტებს, რომლებიც მიმართულია ხანდაზმულთა და საზოგადოების მოწყვლადი ნაწილის საჭიროებებზე, ასევე თანამშრომლების ჯანმრთელობაზე ზრუნვაზე.
 - „მწვანე ყუთები“ სათაო ოფისში - სადაც გამოყენებული ქაღალდები გროვდება გადასამუშავებლად
 - უფასო კომპიუტერული და ფინანსური განათლება 60+ ასაკის ადამიანებისთვის, ახლა უკვე ონლაინ
 - სოლიდარობის ფონდი 22 წლამდე ონკოდაავადებული პაციენტებისთვის და რეაბილიტაციის ცენტრი უნარშეზღუდული ბავშვებისთვის.
 - კომუნალური გადასახადების დაფინანსება ქვეყნის მასშტაბით 52 თავშესაფრისა და მზრუნველობის სახლისთვის
 - შიდა ფონდი თანამშრომლებისთვის „გულით ერთმანეთისთვის“, რომელიც პანდემიის პერიოდში შეიქმნა და მათი ოჯახის წევრებს ეხმარება ჯანმრთელობის გაუარესების შემთხვევაში.

ცხრილი 2.3.1 ბანკის მთავარი სტრატეგიული მაჩვენებლები (ფასს-ის შესაბამისად)

მომგებიანობა	31-დეკემბერი-20	31-დეკემბერი-19
უკუგება აქტივებზე, (გაწლიურებული), %	-0.04%	2.20%
უკუგება კაპიტალზე, (გაწლიურებული), %	-0.30%	14.90%
საპროცენტო მოგება/საშუალო საპროცენტო შემოსავლიანი აქტივები (გაწლიურებული), %	19.09%	15.40%
ფონდირების ხარჯი (გაწლიურებული),%	6.24%	6.30%

აქტივების ხარისხი	31-დეკემბერი-20	31-დეკემბერი-19
უმოქმედო სესხები/მთლიანი სესხები,%	3.40%	4.30%
რისკის ხარჯი	3.44%	1.50%

ათას ლარში	31-დეკემბერი-20	31-დეკემბერი-19
მთლიანი სესხები	1,733,613	1,269,216
კორპორატიული სესხები	501,621	335,690

3 საკუთრებისა და ჯგუფის სტრუქტურა

3.1 საკუთრების სტრუქტურა

2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ მითითებული აქციონერები ფლობდნენ განთავსებული ჩვეულებრივი აქციების 1%-ზე მეტს. სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობდნენ განთავსებული ჩვეულებრივი აქციების 1%-ზე ნაკლებს.

საკუთრების სტრუქტურა

აქციონერი	31-დეკემბერი-20		31-დეკემბერი-19	
	საკუთრების წილი, %	ხმის მიცემის უფლებები, %	საკუთრების წილი, %	ხმის მიცემის უფლებები, %
Georgian Financial Group B.V.	74.38%	91.99%	74.38%	91.99%
სს „პერიტიჯ სიქიურიტიზ“ (ნომინალური მფლობელი)	1.58%	1.07%	1.62%	1.12%
ლიბერთი ბანკი (სახაზინო აქციები)	18.43%	0.00%	18.43%	0.00%
სს „გალტ & თაგარტი“	3.42%	4.23%	3.44%	4.25%
სხვა აქციონერები (1%-ზე ნაკლები წილის მფლობელები)	2.19%	2.71%	2.13%	2.64%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

ბანკი არის ღია სააქციო საზოგადოება და მისი ჩვეულებრივი აქციები ივაჭრება საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. თავისუფალ მიმოქცევაში არსებული აქციების წილი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 7.94%-ს (2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აქციების თავისუფალი ბრუნვის კოეფიციენტი იყო იდენტური).

2017 წლის 13 ოქტომბერს Georgian Financial Group B.V. (“GFG”), ნიდერლანდების სამეფოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულმა და ორგანიზებულმა კომპანიამ, შეისყიდა ბანკის აქციების 74.64%-იანი წილი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით GFG-ის აქციების წილი შეადგენდა 75.66%-ს, ხოლო 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაიზარდა 91.99%-მდე. 2019 წლის საანგარიშგებო პერიოდთან შედარებით აღნიშნული მაჩვენებელი არ შეცვლილა.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის ბენეფიციარი მფლობელები, რომლებიც ფლობდნენ აქციების 5%-ზე მეტს, იყვნენ:

ბენეფიციარი მფლობელები	
ირაკლი ოთარ რუხაძე	30.66%
ბენჟამინ ალბერტ მარსონი	30.66%
იგორ ალექსევი	30.66%

3.2 ჯგუფის სტრუქტურა

ბანკი არის ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მითითებული საწარმოების მშობელი კომპანია, რომლებიც კონსოლიდირებულია აუდიტის მიერ შემოწმებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში (ფასს-ის შესაბამისად). საზედამხედველო და სხვა მნიშვნელოვანი მიზნებისთვის, აღნიშნული კომპანიები არ არის კონსოლიდირებული და ბანკს მოეთხოვება შეასრულოს ყველა საზედამხედველო მოთხოვნა დამოუკიდებლად. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანმა წმინდა ინვესტიციებმა აღნიშნულ კომპანიებში შეადგინა 0.1 მილიონი ლარი სებ-ის შესაბამისად და 1.3 მილიონი ლარი ფასს-ის შესაბამისად (31 დეკემბერი 2019 წ: 0.1 მილიონი ლარი სებ-ის შესაბამისად, 0.8 მილიონი ლარი ფასს-ის შესაბამისად).

ბანკის საკუთრების წილი

სახელი	რეგისტრაციის ქვეყანა	31-დეკ-20	31-დეკ-19	რეგისტრაციის თარიღი	საქმიანობები
შპს Bus Stop ⁽¹⁾	საქართველო	100.00%	100.00%	27-აგვისტო-09	გარე რეკლამირება
სს სმარტექსი	საქართველო	21.47%	21.47%	5-იანვარი-09	ადრეული ეტაპის VC ინვესტიციები

(1) ამჟამად უმოქმედო.

4 კორპორაციული მართვა

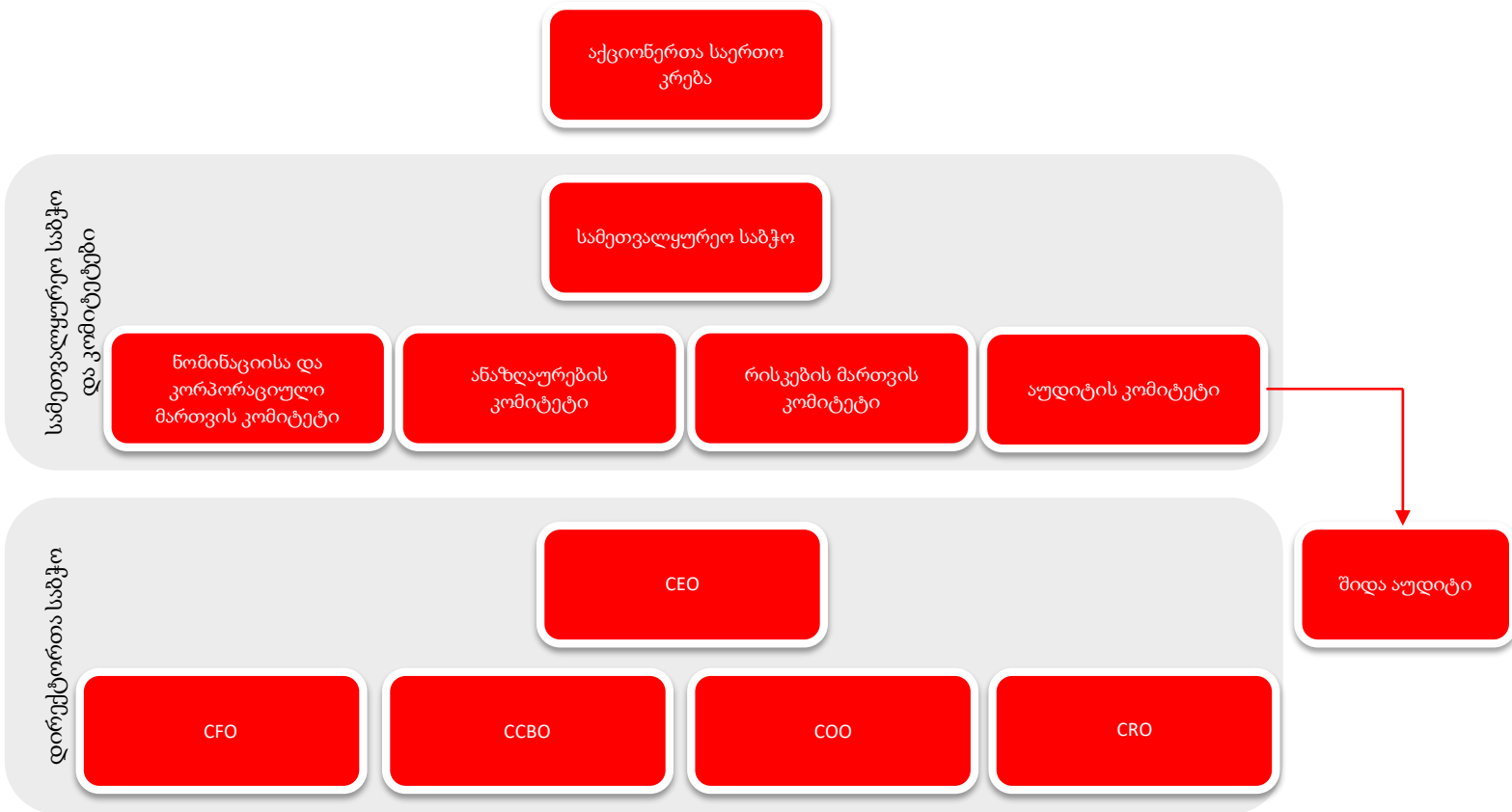
4.1 კორპორაციული მართვის სტრუქტურა

კორპორაციული მართვის ჩარჩო მიმოიხილავს ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სტრუქტურას, პრინციპებს, პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც ბანკს საშუალებას აძლევს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საქართველოს საფონდო ბირჟის მოლოდინები.

აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესების დასაკმაყოფილებლად ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სისტემა ექვემდებარება მიმდინარე მიმოხილვას, შეფასებასა და გაუმჯობესებას. სამეთვალყურეო საბჭო აქტიურად ნერგავს მართვის პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც განკუთვნილია იმისთვის, რომ სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს ინტერესები შეუსაბამოს აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესებს და ხელი შეუწყოს ორგანიზაციის ყველა დონეზე ეთიკური ქცევისა და რისკის მართვის უმაღლეს სტანდარტებს.

"ლიბერთი ბანკის" ჩვეულებრივი აქციები წარმოდგენილია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩო სრულად შეესაბამება ადგილობრივ და საერთაშორისო სტანდარტებს. სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოების მიერ გამოყენებული დადგენილი პოლიტიკა და პროცედურები აღწერილია პილარ 3-ის ანგარიშის სხვა სექციებში. სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტების, მენეჯმენტის, აქციონერების და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა შორის ფუნდამენტური ურთიერთობები ეფუძნება ბანკის მმართველობის სტრუქტურას, რომელიც ქვემოთაა წარმოდგენილი. მათი საშუალებით დგინდება ბანკის მმართველობის ეთიკური ღირებულებები, სტრატეგიული და კორპორაციული მიზნები და განისაზღვრება ამ მიზნების მიღწევისა და მონიტორინგის ჩატარების გეგმები. ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე ნაჩვენებია ბანკის საერთო ორგანიზაციული სტრუქტურა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

2021 წლიდან დირექტორთა საბჭოს გამოეყო კორპორატიული საბანკო საქმიანობის დირექტორი და საოპერაციო საქმიანობის დირექტორი. კორპორატიული საბანკო საქმიანობის მიმართულებას ხელმძღვანელობენ შესაბამისი დეპარტამენტის უფროსები, ხოლო საოპერაციო საქმიანობას მართავს საოპერაციო დირექტორი, როგორც მიმართულებების ხელმძღვანელი.

4.2 აქციონერთა წლიური საერთო კრება

აქციონერთა წლიური საერთო კრება (Annual General Meeting - “AGM”) არის ბანკის აქციონერების სავალდებულო ყოველწლიური შეკრება. აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე სამეთვალყურეო საბჭო წარმოადგენს წლიურ ანგარიშს, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას აქციონერებისთვის კომპანიის საქმიანობის შედეგების და სტრატეგიის შესახებ. ხმის უფლებების მქონე აქციონერები ხმას აძლევენ ისეთ აქტუალურ საკითხებზე, როგორცაა სამეთვალყურეო საბჭოში წევრების დანიშვნა, მათი ანაზღაურების განსაზღვრა, დივიდენდის გადახდა და გარე აუდიტორების შერჩევა.

4.2.1 წლიური საერთო კრების მოწვევა

ბანკის წესდების შესაბამისად, წლიურ საერთო კრებას სამეთვალყურეო საბჭო იწვევს ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვების გარე აუდიტის დასრულებიდან ორი თვის განმავლობაში და ნებისმიერ შემთხვევაში წინა ფინანსური წლის დასრულებიდან ექვსი თვის განმავლობაში. ის საკითხები, რომლებიც არ იქნა განხილული წლიური საერთო კრების მიერ და შედის წლიური საერთო კრების პასუხისმგებლობის ფარგლებში, განიხილება და გადაწყდება რიგგარეშე საერთო კრებებზე

(Extraordinary General Meetings - “EGM”). რიგგარეშე საერთო კრებების რაოდენობა წლის განმავლობაში არ არის შეზღუდული და შესაძლოა შეიცვალოს წლიდან წლამდე. EGM შეიძლება მოიწვიოს იქნას სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოს ან აქციების სულ მცირე 5%-ის მფლობელი აქციონერის წერილობითი მოთხოვნით. აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ გასცენ მინდობილობა მესამე პირზე, რომელიც მათ ნაცვლად შეძლებს ხმის მიცემას.

აქციონერთა საერთო კრებას ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ან, მისი არყოფნის შემთხვევაში, თავმჯდომარის მოადგილე, სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი ან საბჭოს ნებისმიერი სხვა წევრი. იმ შემთხვევებში, როდესაც თავმჯდომარე არ ესწრება სხდომას ან/და არ შეუძლია ხმის მიცემაში მონაწილეობა მიიღოს ინტერესთა შესაძლო კონფლიქტთან დაკავშირებული საკითხების გამო, სხდომას თავმჯდომარეობს თავმჯდომარის მოადგილე, სამეთვალყურეო საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არყოფნის შემთხვევაში კრებას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი.

AGM-ის ან/და EGM-ის სააღრიცხვო თარიღისთვის რეგისტრირებულ ყველა აქციონერს უფლება აქვს დაესწროს კრებას და მონაწილეობა მიიღოს ხმის მიცემაში (საჭიროების შემთხვევაში). აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ ხმა მისცენ მინდობილობის საფუძველზე.

ბანკის ხმის უფლების 75%-ზე მეტის მფლობელ აქციონერს შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება საერთო კრების მოწვევის გარეშე. ასეთი გადაწყვეტილება აქციონერთა საერთო კრების ოქმის ტოლფასია და ითვლება აქციონერთა საერთო კრების მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებად. მსგავს შემთხვევებში, დანარჩენ აქციონერებს მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ ეცნობებათ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. თუ ბანკის აქციების 75%-ს ფლობს ერთზე მეტი მესაკუთრე, აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა სავალდებულოა.

4.2.2 წლიური საერთო კრების ფუნქციები

საქართველოს კანონმდებლობისა და ბანკის წესდების თანახმად, წლიურ საერთო კრებაზე აქციონერებს შეუძლიათ გადაწყვეტილებების მიღება შემდეგ საკითხებზე:

<p>კორპორაციული მართვა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • წესდების მიღება, დამტკიცება და ცვლილება. • ბანკის კონსოლიდაცია, გაერთიანება, დაშლა, ლიკვიდაცია, რეორგანიზაცია და/ან ტრანსფორმაცია. • სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და გათავისუფლება. • ბანკის ნებადართული საწესდებო კაპიტალის გაზრდა ან შემცირება.
<p>დამტკიცების უფლებამოსილებები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება ან უარყოფა. • წლიური ანგარიშის და ანგარიშგებების დამტკიცება. • დამოუკიდებელი აუდიტორების შერჩევა, დანიშვნა და გათავისუფლება. • სამეთვალყურეო საბჭოს და/ან დირექტორთა საბჭოს წინადადების დამტკიცება მოგების განაწილების შესახებ ან მოგების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული ორგანოები არ წარმოადგენენ საერთო წინადადებას.
<p>კონტროლის უფლებები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • გადაწყვეტილებების მიღება ბანკის ქონების შემენასთან, გაყიდვასთან, გადაცემასთან, გაცვლასთან (ან დაკავშირებულ გარიგებებთან) ან უფლებრივად დატვირთვისთან დაკავშირებით, რომლის ღირებულება აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 10%-ს.

4.2.3 2020 წელს ჩატარებული აქციონერთა კრება და მიღებული გადაწყვეტილებები

იმის გათვალისწინებით, რომ Georgian Financial Group B.V. ფლობს ბანკის აქციების 75%-ზე მეტს, 2020 წელს GFG-მ შემდეგი გადაწყვეტილებები მიიღო:

29 მაისი, 2020

- ბანკის კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციების მიმართ წლიური 17% დივიდენდის გადახდის დამტკიცება 2019 კალენდარული წლისთვის.

20 ივლისი, 2020

- ბანკის 2019 წლის აუდირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება.
- შპს "იუაის" (Ernst & Young) დანიშნა ბანკის დამოუკიდებელ გარე აუდიტორად 2020-2023 საანგარიშგებო პერიოდებისთვის.

02 ოქტომბერი, 2020

- ბექა გოგიჩაიშვილის არჩევა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად.

4.2.4 კომუნიკაცია და მედია განცხადებები

როგორც წლიური საერთო კრების, ასევე რიგგარეშე საერთო კრების ჩატარების დრო, ადგილი და დღის წესრიგი ქვეყნდება ბექედურ მედიაში კრების ჩატარების თარიღამდე მინიმუმ 20 დღით ადრე. გარდა ამისა, მინორიტარი აქციონერების უფლებების დაცვის უზრუნველსაყოფად დამატებითი ზომების სახით, აქციონერებს, რომლებიც ფლობენ ბანკის აქციების მინიმუმ 1%-ს, პირადად ეცნობებათ კრების და დღის წესრიგის შესახებ რეგისტრირებული ან ელექტრონული ფოსტით.

4.3 სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობებია:

- ბანკში კორპორაციული მმართველობის უმაღლესი სტანდარტების ხელშეწყობა.
- აქციონერთა ინტერესების შესაბამისად ბანკის განვითარების ხელშეწყობა და მდგრადი ღირებულებების შექმნა და უზრუნველყოფა.
- მმართველობითი ორგანოების მიერ ბანკის გრძელვადიანი ზრდის ხელშეწყობა და შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემის შენარჩუნება.

4.3.1 სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

წესდების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს შედგება არანაკლებ 3 წევრისგან. სეზონის მიერ მიღებული რეგულაციის თანახმად, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 ივნისიდან, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არ უნდა იყოს დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში და არ უნდა ახორციელებდეს ადმინისტრაციულ მოვალეობებს.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს თავმჯდომარეს, რომელიც იწვევს სამეთვალყურეო საბჭოს კრებებს, განსაზღვრავს დღის წესრიგს და ხელს აწერს შესაბამის კრების ოქმებს, კრების მდივანთან ერთად. სამეთვალყურეო საბჭოს კრება შეიძლება ჩატარდეს სატელეფონო ან ვიდეო კონფერენციის მეშვეობით.

31-დეკემბერი-20	სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები
თავმჯდომარე	ირაკლი ოთარ რუხაძე
საბჭოს წევრი	ბექა გოგიჩაიშვილი
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	მურთაზ კიკორია
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	მაგდა მადრაძე
თავმჯდომარის მოადგილე, საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი	მამუკა წერეთელი

4.3.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ფართო სპექტრის ცოდნა და გამოცდილება აქვთ ფინანსური ანალიზის, კაპიტალის ბაზრების, ფინანსური ანგარიშგების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, სტრატეგიული დაგეგმვის, რისკის მართვის, ანაზღაურების, საზედამხედველო მოთხოვნების, კორპორაციული მართვისა და მენეჯმენტის მიმართულებით და, ამასთან, შეხედულებათა მრავალფეროვნების ხელშეწყობისათვის საჭირო უნარებს ფლობენ. მათ აქვთ შესაბამისი ცოდნა ადგილობრივი, რეგიონალური, გლობალური, ეკონომიკური და საბაზრო ძალებისა და სამართლებრივი და საზედამხედველო გარემოს შესახებ. მათი გამოცდილებისა და უნარების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს რისკების შემცირებაში ბანკისა და მისი აქციონერების ინტერესების სასარგებლოდ.

ირაკლი ოთარ რუხაძე

უნარები და გამოცდილება:

ირაკლი ოთარ რუხაძე სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ 2017 წლის ოქტომბერში იქნა არჩეული. 2011 წლიდან იგი გახლდათ შპს Hunnewell Partners (UK) LLP-ის პარტნიორი ლონდონში. ირაკლი წარმოადგენდა Salford Capital Partners-ის LP Salford Georgia-ს აღმასრულებელ დირექტორსა და პარტნიორს თბილისში. აღმასრულებელი დირექტორის რანგში ირაკლი რუხაძე ხელმძღვანელობდა Salford-ის ქართულ ოპერაციებს და, ამავე დროს, პასუხისმგებელი იყო სპეციფიურ მიმართულებებზე (ტელეკომუნიკაცია, უძრავი ქონება) ქვეყნის საზღვრებს გარეთ. მან წარმატებით განახორციელა ბევრი ცნობილი ბიზნეს გარიგება საქართველოში. მისი ზედამხედველობითა და ხელმძღვანელობით, საქართველოს ეკონომიკამ დაახლოებით \$ 150 მილიონის ინვესტიცია მოიზიდა. 2001-2003 წლებში ირაკლი გახლდათ შპს Argo Ventures-ის დამფუძნებელი და პარტნიორი ბოსტონში, მასაჩუსეტსში. კომპანია ორიენტირებულია კერძო კომპანიებისათვის კონსულტაციების გაწევაზე – არაუზრუნველყოფილი კაპიტალის საკითხებზე კონსულტაციების ჩათვლით. კლიენტებს შორის იყო Global Realty Outsourcing - აშშ-ს უძრავი ქონების ანალიზის სფეროში წარმატებული კომპანია, რომლის ინვესტორთა სიაში ამჟამად ირიცხებიან Citigroup და First Union Securities. გარდა აღნიშნულისა, ირაკლი წარმოადგენდა შპს Caucasus Advisors LLC-ის დამფუძნებელსა და აღმასრულებელ დირექტორს ბოსტონში, მასაჩუსეტსში, და მისი პასუხისმგებლობის ფარგლებში შედიოდა მრავალმილიონიანი საინვესტიციო ფონდის მართვა კავკასიის რეგიონში არსებულ კომპანიებში ინვესტირების მიზნით. ირაკლი ასევე იკავებდა ჩართულობის მენეჯერის პოზიციას McKinsey & Company Inc.-ში ბოსტონში, მასაჩუსეტსში და დიუსელდორფში, გერმანიაში, სადაც იგი უძღვებოდა კონსულტაციებს და ჩართული იყო პრობლემების მოგვარების კუთხით კლიენტის კომპანიის საქმიანობის გასაუმჯობესებლად.

განათლება:

ირაკლი ოთარ რუხაძემ ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხით დაამთავრა Tuck School of Business at Dartmouth College; იგი ასევე გახლავთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული მათემატიკისა და ეკონომიკის მეცნიერებათა მაგისტრის ხარისხით.

მურთაზ კიკორია

უნარები და გამოცდილება:

მურთაზ კიკორია სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2019 წლის ივნისში იქნა არჩეული. 2019 წლის ივლისში იგი ასევე აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარედ. მურთაზს საბანკო და საფინანსო სექტორთან დიდი გამოცდილება აკავშირებს. იგი იკავებდა გენერალური დირექტორის პოზიციებს სექტორის წამყვან კომპანიებში/ჯგუფებში, კერძოდ, 2015-2016 წლებში სს „საქართველოს ბანკში“ და 2012-2014 წლებში - „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფში“. მას ასევე აქვს მრავალწლიანი გამოცდილება სს „საქართველოს ბანკში“ ფინანსური დირექტორისა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში (EBRD) უფროსი ბანკირის თანამდებობაზე. შესაბამისად, მისი ცოდნა და გამოცდილება ფინანსებში, კაპიტალის ბაზრებსა და ზოგადად ბაზარზე მეტად მნიშვნელოვანი და

ღირებულია ბანკისთვის. მურთაზის გამორჩეული გამოცდილება საბანკო და საფინანსო სფეროში კიდევ უფრო გაღრმავებულია მისი მართვის, კონტროლისა და ზედამხედველობითი უნარებით, რომლებიც მან შეიძინა 2000-იანი წლების დასაწყისში საქართველოს ეროვნულ ბანკში საბანკო ზედამხედველობისა და რეგულირების განყოფილების უფროსად მუშაობისას. რის შემდეგაც, 2016-2018 წლებში წარმატებით განაგრძო მუშაობა საქართველოს ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციაზე.

განათლება:

მურთაზმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი (ფინანსები და კრედიტები). მისი აკადემიური ცოდნა ასევე მდიდარია მრავალი მნიშვნელოვანი ადგილობრივი და საერთაშორისო კონფერენციით, ტრენინგებითა და სემინარებით საბანკო ოპერაციების შესახებ, ფინანსური ბაზრების, დაფინანსების, მოლაპარაკებებისა და ხელმძღვანელობის, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ და სხვა საბანკო სექტორთან დაკავშირებული სხვა შესაბამისი საკითხებით.

მაგდა მალრაძე

უნარები და გამოცდილება:

მაგდა მალრაძე სს "ლიბერთი ბანკს" 2019 წლის აგვისტოში შემოუერთდა. 2019 წლის ოქტომბერში იგი არჩეულ იქნა ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარედ. მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს ერთადერთი ქალი წევრია. მას განსაკუთრებული გამოცდილება აქვს პროექტის მენეჯმენტში, სტრატეგიულ დაგეგმვაში, ფინანსებში, მონიტორინგში, კონტროლსა და ანგარიშგებაში. იგი ამჟამად ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციას იკავებს. მისი ხელმძღვანელობითა და ზედამხედველობით კომპანიამ წარმატებით განახორციელა რამდენიმე პროექტი. ამჟამად აღნიშნული

ორგანიზაცია ახორციელებს გრძელვადიან პროექტს, რომელიც ათობით მილიონ აშშ დოლარს მოიაზრებს. პროექტის მთავარი მიზანი საქართველოში ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების შემუშავებაა, ასევე მოიაზრება საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია, აღჭურვა და აკადემიური პერსონალის პროფესიული განვითარების მენეჯმენტი. 2008-2013 წლებში მაგდა მუშაობდა ფონდი ღია საზოგადოება საქართველოს უმაღლესი განათლების მიმართულების აკადემიური მხარდაჭერის პროგრამის მენეჯერის პოზიციაზე. პროგრამა ძირითადად ორიენტირებული იყო განათლების განვითარებაზე სამხრეთ კავკასიაში, ადგილობრივი, რეგიონალური და გლობალური აკადემიური ქსელის შექმნით. მისი მცდელობისა და დაუღალავი ძალისხმევის შედეგად, საქართველოში განხორციელდა მრავალი გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამა. გამოკვეთილი უნარ-ჩვევებისა და გამოცდილების წყალობით, მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს სძენს მრავალფეროვნებას, დამოუკიდებლობას, პროფესიონალიზმისა და კონტროლის მაღალ დონეს. სამეთვალყურეო საბჭო და ზოგადად ბანკი დაბალანსებულია ბიზნეს ოპერაციების შესრულებისა და რისკების მართვის თვალსაზრისით.

განათლება:

მაგდამ დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და მიენიჭა იურისტის წოდება. იგი ასევე არის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ურთიერთობების კურსდამთავრებული ეკონომისტის წოდებით.

მამუკა წერეთელი

უნარები და გამოცდილება:

დოქტორი მამუკა წერეთელი აირჩიეს ლიბერთი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2018 წლის დეკემბერში. 2019 წლის იანვარში იგი დაინიშნა აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარედ და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ, საბჭოს უფროს დამოუკიდებელ წევრად. დოქტორი წერეთელი არის America-Georgia Business საბჭოს პრეზიდენტი, Georgian House of Greater Washington, LLC-ის დამფუძნებელი და დირექტორი და American Foreign Policy Council-ში Central Asia-Caucasus Institute-ის უფროსი მკვლევარი. ის ასევე American University's School of International Service-ის ფაკულტეტის წევრია

(Washington, DC & Johns Hopkins SAIS).

2013 წლის 11 მაისამდე მამუკას ამერიკის უნივერსიტეტის School of International Service (SIS)-ის Center for Black Sea-Caspian Studies-ის დირექტორის თანამდებობა ეკავა. მანამდე ის ასისტენტ პროფესორად მუშაობდა (2007-2011) და ამერიკული უნივერსიტეტის დამხმარე ფაკულტეტის წევრი იყო (2002-2007). 2006-2007 წლებში მამუკა George Washington University-ში Elliott School of International Affairs-ის დეკანატის წევრი იყო, სადაც ასწავლიდა ენერჯო და სამოქალაქო უსაფრთხოებას.

12 წლის განმავლობაში მამუკა America-Georgia Business Council (AGBC)-ის აღმასრულებელ დირექტორად მუშაობდა. ამჟამად ის ორგანიზაციის პრეზიდენტი. საბჭო არის საქართველოში აშშ-ის ბიზნეს ინტერესების ხელშეწყობის და აშშ-საქართველოს სავაჭრო და ეკონომიკური თანამშრომლობის ძირითადი ინსტიტუტი. მამუკას სახელს უკავშირდება AGBC-ს მიერ ორგანიზებული 20-ზე მეტი ყოველწლიური კონფერენცია, რომელიც ქართულ-ამერიკულ ეკონომიკურ პარტნიორობას მიძღვნილი საჯარო და კერძო სექტორებს შორის დიალოგის ყველაზე პოპულარული ფორუმების სერია გახდა. ყოველწლიური კონფერენციების გარდა, მამუკა უძღვებოდა და ორგანიზებას უწევდა საქართველოში პოლიტიკურ და ეკონომიკურ განვითარებაზე ორიენტირებულ სტრატეგიულ დაგეგმვის მრავალ სესიას. ამ სესიებს სხვადასხვა დროს ესწრებოდნენ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების (IMF, World Bank, IFC, EBRD) წარმომადგენლები, აშშ-ს ექსპორტიორი სააგენტოები (Ex-Im Bank, OPIC, TDA), დონორი სააგენტოები (USAID, MCC), აშშ-ის და საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლები, რეგიონის კერძო კომპანიები და ექსპერტები. 2007-2008 წლებში მამუკა წერეთელი ხელმძღვანელობდა ამერიკა-საქართველოს ბიზნეს საბჭოს საქართველოსთვის ტურიზმის სტრატეგიისა და საინვესტიციო გეგმის პროექტს, რომელიც დაფინანსებული იყო US Trade and Development Agency-ის მიერ.

განათლება:

დოქტორმა წერეთელმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და აქვს ეკონომიკური გეოგრაფიის მაგისტრის წოდება. მას აგრეთვე აქვს University of Maryland College მეცნიერებების მაგისტრის წოდება და რუსეთის ეკონომიკისა და პროგნოზის ინსტიტუტის მეცნიერების აკადემიის დოქტორის წოდება.

ბექა გოგიჩაიშვილი

უნარები და გამოცდილება: ბექა გოგიჩაიშვილი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად არჩეულ იქნა 2020 წლის ოქტომბერში. იმავე წლის ნოემბრიდან იგი ასევე არჩეულ იქნა სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის წევრად. ბექას გააჩნია მრავალმხრივი და გამორჩეული გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით, რაც მნიშვნელოვნად გააძლიერებს სამეთვალყურეო საბჭოსა და მასთან არსებული კომიტეტების მიერ საკუთარი უფლებამოსილებების ეფექტურად განხორციელებას. მის პროფესიულ კარიერაში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ინვესტიციების მენეჯერის პოზიცია ჰანიველ პარტნერს ჯორჯიაში, ინვესტიციებისა და აქტივების მართვის კომპანიაში, რომელიც დღეისათვის მართავს

ათეულობით მილიონი ლარის ღირებულების ინვესტიციებს სხვადასხვა ბიზნეს სექტორში. 2017 წლამდე ბექა მუშაობდა საპარტნიორო ფონდში, სადაც მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავდა საპარტნიორო ფონდის მიერ დასაფინანსებელი პროექტების ფინანსურ ანალიზსა და რისკების შეფასებას და შესაბამისად, დიდწილად განაპირობებდა საპარტნიორო ფონდის წარმატებულ საინვესტიციო საქმიანობას. ბექას ასევე გააჩნია გამოცდილება საბანკო სექტორში. 2013-2014 წლებში იგი მუშაობდა თიბისი ბანკში, სადაც უშუალოდ ახორციელებდა რეპორტირებს და ანგარიშგებას როგორც შიდა მიზნებისთვის, ისე საზედამხებდევლო შესაბამისობისთვის.

განათლება: ბექა არის სასექსის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებული მენეჯმენტისა და ფინანსების მიმართულებით. 2010 წელს ბექამ ასევე დაამთავრა კავკასიის უნივერსიტეტი და ფლობს ბიზნესის მართვის ბაკალავრის აკადემიურ ხარისხს ფინანსების სპეციალობით.

4.3.3 სამეთვალყურეო საბჭოს მრავალფეროვნება და დამოუკიდებლობა

სამეთვალყურეო საბჭო მიიჩნევს, რომ უნარების, პროფესიული კარიერის, ცოდნისა და გამოცდილების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვანია ბიზნესის ეფექტურად წარმართვისთვის. სამეთვალყურეო საბჭო მისი ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტით მუშაობს რათა უზრუნველყოს უნარების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობისა და საბანკო ცოდნის სათანადო დაბალანსება დაკისრებული პასუხისმგებლობების შესასრულებლად.

მოცემულ ეტაპზე სამეთვალყურეო საბჭო შესაბამისობაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის კორპორატიული მართვის კოდექსთან საბჭოში დამოუკიდებელი და ქალი წევრების რაოდენობით, თუმცა კორპორაციული მართვის კოდექსის განახლებული მოთხოვნების გათვალისწინებით, იგეგმება სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომიტეტების დონეზე დამატებით ცვლილებები, მათ შორის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი თავმჯდომარის არჩევა, დამატებით ქალი წევრის არჩევა და სხვა, რაც სამეთვალყურეო საბჭოს აქცევს კიდევ უფრო დამოუკიდებელ და მრავალფეროვან ორგანოდ. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს უკავია და/ან მანამდე ეკავა მაღალი თანამდებობა სხვადასხვა დაკავშირებულ სფეროში, რის შედეგადაც მათ თავისი გამოცდილებით და ხედვით ღირებული კონცეფციები შეაქვთ სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობაში და მნიშვნელოვანი წვლილი - გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. არცერთ ფიზიკურ პირს ან ფიზიკურ პირთა ჯგუფს არ აქვს შესაძლებლობა აკონტროლოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის დამოუკიდებლობა დანიშვნამდე ფასდება კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად.

4.3.4 სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სამეთვალყურეო საბჭო ჩართული იქნება ეფექტური კონტროლის განხორციელების პროცესში, კონკრეტული გადაწყვეტილებები საჭიროებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებას. ქვემოთ განსაზღვრულია სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციის საკითხები:

<p>სტრატეგია და მართვა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • პასუხისმგებლობა ბანკის საერთო მართვაზე; • ბანკის კომერციული და საინვესტიციო სტრატეგიების, წლიური ბიუჯეტების დამტკიცება და მნიშვნელოვანი ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება; • ბანკის საქმიანობის კონტროლი;
<p>ფინანსური ანგარიშგება და კონტროლი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ბანკის ოპერირების მაქსიმალური ეფექტურობის უზრუნველყოფა; • ხმის მიცემის უფლებების გამოყენება ბანკის ნებისმიერ მსხვილ შვილობილ კომპანიაში; • ფინანსური და საბუღალტრო აღრიცხვის დოკუმენტაციის და აქტივების შემოწმება;
<p>რისკების მართვის ჩარჩო და რისკის დასაშვები დონე</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ბანკის ყველა მნიშვნელოვანი რისკის დადგენა და კონტროლი; • რისკის მართვის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრა და დამტკიცება; • კონკრეტული ზომების განსაზღვრა იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი გადააჭარბებს მისაღები რისკის დონეს;
<p>შიდა კონტროლის მექანიზმები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულაციების ან მსგავსი წესების მიღება, შეწყვეტა ან შეცვლა სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა ორგანიზაციასთან დაკავშირებით; • სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტ(ებ)ის შექმნა; • კომიტეტების რეკომენდაციების გათვალისწინებით, კონკრეტული ზომების მიღება; • განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხების მარეგულირებელი სამოქმედო პოლიტიკების დამტკიცება.
<p>კონტრაქტები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • მნიშვნელოვანი სესხების დამტკიცება, თუ ჯამური რისკის პოზიცია აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 5%-ს; • ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულების შესაბამისად; • ნებისმიერი აქტივის შეძენა/გასხვისება, ან სხვა სახის ხელშეკრულების გაფორმება რომლის ღირებულება აღემატება 1,000,000 აშშ დოლარს; • ოურიდულ პირთან ან კომპანიასთან გრძელვადიანი თანამშრომლობის გაფორმება ან შეწყვეტა, თუ იგი წარმოშობს წელიწადში 1,000,000 აშშ დოლარის ოდენობის ვალდებულებას ან ამავე ოდენობის თანხის მიღების უფლებას;
<p>კომუნიკაცია</p>	<ul style="list-style-type: none"> • გადაწყვეტილებების და შესაბამისი დოკუმენტაციის დამტკიცება, რომელიც უნდა წარედგინოს აქციონერებს საერთო კრებაზე; კაპიტალის ან კაპიტალთან დაკავშირებული ინსტრუმენტების ნებისმიერი საჯარო შეთავაზების დამტკიცება; • ბანკის აქციების გამოსყიდვა, მათ შორის სავალდებულო გამოსყიდვა;
<p>დანაშინებები და ანაზღაურება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ცვლილებები დირექტორთა საბჭოს სტრუქტურაში, ზომასა და შემადგენლობაში; • დირექტორთა საბჭოს წევრების, აუდიტის და სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა კომიტეტების წევრების არჩევა და გათავისუფლება; • დირექტორთა საბჭოს წევრთა ანაზღაურების განსაზღვრა; • ბანკის აქციების დამოუკიდებელი რეგისტრატორის შერჩევა, დანიშვნა და გათავისუფლება;
<p>კორპორაციული მართვა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • დირექტორთა საბჭოს საქმიანობების ზედამხედველობა; • დირექტორთა საბჭოსთვის ინსტრუქციების მიცემა ბანკის სხვადასხვა პოლიტიკის ზოგადი მიმართულებების შესახებ; • ბანკის ზოგადი კორპორაციული მართვის სისტემის ანალიზი, წლიური ანგარიშგების და დირექტორთა საბჭოს წინადადებების განხილვა მოგების განაწილების შესახებ; • აქციონერთა რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევა; • ახალი შვილობილი კომპანიის დაფუძნება;
<p>სხვა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ნებისმიერი დავის წამოწყება, წარმოება ან გადაწყვეტა, როდესაც დავის თანხა აღემატება 500,000 აშშ დოლარს, ან დაკავშირებულია სისხლის სამართლის საქმესთან ან ბანკში მმართველ პოზიციაზე მყოფ პირთან; • ნებისმიერ პირთან ერთად ამხანაგობის ან ერთობლივი საწარმოს დაარსება; • ნებისმიერი პოლიტიკური შენატანის ან პოლიტიკური დონაციის განხორციელება; • ბანკის ნებისმიერი სააქციო კაპიტალის გაყიდვა/რეკაპიტალიზაცია.

სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საკითხთან მიმართებაში, რაც მნიშვნელოვანია ბანკისთვის სტრატეგიული, ფინანსური ან რეპუტაციული თვალსაზრისით.

4.3.5 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა და კრებები

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები („კრება“) ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ ბანკის იურიდიულ მისამართზე ან სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით ნებისმიერ სხვა ადგილას. ყველა სხვა წევრთან შეთანხმებით, თავმჯდომარეს (თავად ან ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით) შეუძლია მოიწვიოს კრება ზეპირი ფორმით ან სხვაგვარად დროის მოკლე პერიოდში. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები შეიძლება წარმოდგენილ იქნან სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა წევრების მიერ. თითოეულ წევრს უფლება აქვს წარმოადგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მხოლოდ ერთი სხვა წევრი. საკითხები, რომლებიც მოითხოვს გადაწყვეტილების მიღებას დაგეგმილი კრების ფარგლებს გარეთ, განიხილება სპეციალურ რიგგარეშე კრებებზე და სატელეფონო კონფერენციით. მთლიანობაში, 2020 წლის განმავლობაში სამეთვალყურეო საბჭო ოფიციალურად შეიკრიბა ოცდაცხრამეტჯერ და გადაწყვეტილებები მიღებულ იქნა როგორც უშუალო შეხვედრით ჩატარებული სხდომის ფორმატში, ისე სატელეფონო კონფერენციის საშუალებით. კრებების დროს სამეთვალყურეო საბჭო იღებს განახლებულ მონაცემებს შიდა საოპერაციო ფუნქციებიდან კონტროლის და რისკის მართვის, შესაბამისობის, შიდა აუდიტის, ადამიანური რესურსების და სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციას მიკუთვნებული ძირითადი კონტრაქტების შესახებ. გარდა ამისა, არსებობს დღის წესრიგის საკითხების წლიური განრიგი იმის უზრუნველყოფისთვის, რომ ყველა საკითხს დაეთმოს სათანადო ყურადღება და განხილულ იქნას შესაბამის ნაწილში ფინანსურ და ნორმატიულ ციკლში. ეს მოიცავს ბიუჯეტს, სავალდებულო ანგარიშგებებს, მართვის ანგარიშებს და აქციონერთა წლიური საერთო კრების მოწვევას. უშუალოდ სხდომების გარდა, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს და წევრებს ხშირი კონტაქტი აქვთ როგორც ერთმანეთთან, ისე გენერალურ დირექტორთან, კონტროლის ფუნქციების ხელმძღვანელ პირებთან და სხვა მნიშვნელოვან ბიზნეს ერთეულებთან. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სამეთვალყურეო საბჭოს კრებაზე დასწრების დეტალები 2020 წლის განმავლობაში:

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები

წევრები	დაგეგმილ კრებებზე დასწრების უფლება	დაგეგმილ კრებებს დაესწრო	დასწრება, %
ირაკლი ოთარ რუხაძე	39	39	100%
მამუკა წერეთელი	39	39	100%
მურთაზ კიკორია	39	39	100%
მაგდა მალრაძე	39	39	100%
ბექა გოგიჩაიშვილი	8	8	100%

4.3.6 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად ზრუნავს თავისი ეფექტურობის გასაუმჯობესებლად და აღიარებს, რომ მისი შეფასების პროცესი მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია ამ მიზნის მისაღწევად. სამეთვალყურეო საბჭო წარმოადგენს ეფექტურ ორგანოს, რომელიც ქმნის კომპეტენციის და გამოცდილების სათანადო ბალანსს და აერთიანებს მოსაზრებების და პერსპექტივების მრავალფეროვნებას. კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების თანახმად, ლიბერთი ბანკმა დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასების პოლიტიკა, რომლის საფუძველზეც ბანკის არსებობის ისტორიაში პირველად, 2020 წელს სამეთვალყურეო საბჭომ და მასთან არსებულმა კომიტეტებმა განახორციელეს საკუთარი საქმიანობის ეფექტურობის შეფასება, როგორც ერთიანი კოლექტიური ორგანოს, ისე დამოუკიდებელი წევრებისა და თავმჯდომარის სათანადო ჩართულობის, კვალიფიციურობის, შესაფერისობისა და ეფექტურობის განსაზღვრის მიზნით და მთლიანობაში სამეთვალყურეო საბჭოსა და კომიტეტების საქმიანობის ეფექტურობა განისაზღვრა საკმაოდ მაღალი ხარისხით. შეფასების პოლიტიკის მიხედვით, ყოველ სამ წელიწადში შეფასება განხორციელდება დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ.

4.4 სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები

კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების მიხედვით, სისტემურ კომერციულ ბანკებში სამეთვალყურეო საბჭოსთან უნდა არსებობდეს შემდეგი სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები:

1. აუდიტის კომიტეტი
2. რისკების კომიტეტი
3. კორპორაციული მართვის კომიტეტი
4. ანაზღაურების კომიტეტი

კომიტეტების რაოდენობის, მათი მოწყობისა და შემადგენლობის მხრივ ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციულ კოდექსთან.

4.4.1 აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია შიდა კონტროლის ფუნქციების შესრულების მონიტორინგზე, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის მიერ წლიური სამოქმედო გეგმის შესრულების დაგეგმვასა და ზედამხედველობაზე, გარე დამოუკიდებელ აუდიტორებთან კომუნიკაციაზე, კომიტეტი ასევე რეკომენდაციას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა კონტროლის მექანიზმების შესაძლო სისუსტეზე.

აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობას უწევს ბანკის შესაბამისობას მექრთამეობასა და კორუფციასთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვასა და გამჟღავნებასთან დაკავშირებულ შიდა პოლიტიკებთან. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, აუდიტის კომიტეტი თვლის, რომ მისი შიდა კონტროლის ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული და ექვემდებარება სამეთვალყურეო საბჭოს. კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მამუკა წერეთელი (თავმჯდომარე);
- ბექა გოგიჩაიშვილი (საბჭოს წევრი);
- მურთაზ კიკორია (საბჭოს წევრი).

აუდიტის კომიტეტის წევრების უმეტესობა უნდა იყოს სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი. შესაბამისად, ბანკი სრულად აკმაყოფილებს კომერციული ბანკებისთვის საქართველოს კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს.

აუდიტის კომიტეტის შეხვედრა უნდა ჩატარდეს მინიმუმ კვარტლურად და, საჭიროების შემთხვევაში, რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

აუდიტის კომიტეტის ძირითადი როლები და პასუხისმგებლობები:

- ბანკის საბუღალტრო და საანგარიშგებო წესების განსაზღვრა, ამ წესების დაცვა და ბანკის შიდა აუდიტის მეშვეობით ბანკის აღრიცხვებისა და ჟურნალების შემოწმება;
- მოქმედ კანონმდებლობასთან ბანკის შესაბამისობის ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციონირების ზედამხედველობა, რომლის მიზანია ბანკში რისკის მართვისა და კონტროლის სისტემებისა და პროცესების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის საქმიანობის მარეგულირებელი დოკუმენტის დამტკიცება და ბანკის დირექტორთა საბჭოსგან შიდა აუდიტის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის მომსახურების კვარტლური/ნახევარწლიანი რეპორტების დამტკიცება და სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსთვის შენიშვნებისა და რეკომენდაციების წარდგენა;
- შიდა აუდიტის მიერ შედგენილი წლიური სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და გეგმის კვარტლური გადახედვა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციის შეფასება, სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა;
- ბანკის გარე აუდიტორთან თანამშრომლობა.

აუდიტის კომიტეტის საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებას წარმოადგენს გარე აუდიტორთან თანამშრომლობა, მისი საქმიანობის ხელშეწყობა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა. ბანკის 2020 წლის ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო აუდიტს ახორციელებს შპს „იუაი“, რომელიც წარმოადგენს დიდი ოთხეულის წევრს და ბანკის გარე აუდიტორად დამტკიცებულია აქციონერთა კრების მიერ. მომავალი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის დამოუკიდებელი გარე აუდიტორის შერჩევა განხორციელდება აუდიტის კომიტეტის ჩართულობით, მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით.

2020 წელს აუდიტის კომიტეტი ოფიციალურად შეიკრიბა 5-ჯერ და დაამტკიცა შიდა აუდიტის ბიუჯეტი და სამოქმედო გეგმა, შესრულების შედეგები და სტრუქტურული ცვლილებები.

4.4.2 ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი

2018 წლის დეკემბერში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დააარსა ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობის შერჩევის, დანიშვნების, წევრთა როტაციის, მათი მუშაობის ეფექტურობის შესაფასების და ბანკის კორპორაციული მმართველობის საზედამხედველოდ.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია, იგი ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და უნდა შედგებოდეს სულ მცირე 3 (სამი) წევრისგან, რომლებიც უნდა იყვნენ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- ირაკლი ოთარ რუხაძე (თავმჯდომარე);
- მურთაზ კიკორია (საბჭოს წევრი);
- მამუკა წერეთელი (საბჭოს წევრი).

ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის შეხვედრები უნდა ჩატარდეს წელიწადში სულ მცირე ორჯერ და, საჭიროების შემთხვევაში რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები:

- **ნომინაცია.** სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოსა და მათი კომიტეტების სტრუქტურის, ზომისა და შემადგენლობის რეგულარული გადახედვა კომიტეტის თავმჯდომარესთან კონსულტაციით, სამეთვალყურეო საბჭოს ან/და დირექტორთა საბჭოს მიერ გაწეული საქმიანობის გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა განიხილოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და სხვა მაღალი რანგის აღმასრულებელი პირების როტაციის დაგეგმვა მათი საქმიანობის გათვალისწინებით, ბანკისთვის არსებული გამოწვევების, შესაძლებლობების და სამომავლოდ საჭირო უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა უზრუნველყოს სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასების ჩატარება და წარმოქმნილი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა.
- **კორპორაციული მართვა.** კომიტეტი უზრუნველყოფს საუკეთესო კორპორაციული მართვის პრაქტიკის დანერგვას და მისი მუდმივ გაძლიერებას, მათ შორის კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკების შემუშავებას და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენას.
- მონიტორინგს უწევს განვითარებად ტრენდებს, ინიციატივებს და საუკეთესო პრაქტიკას კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებით, აფასებს აღნიშნული ტრენდების, პრაქტიკის გავლენას/თავსებადობას ბანკთან და საჭიროების შემთხვევაში გასცემს რეკომენდაციებს.
- პერიოდულად განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოსთან დაკავშირებულ პოლიტიკასა და ეთიკას და სამეთვალყურეო საბჭოს აძლევს შესაბამის რჩევებს.
- გადახედავს და განიხილავს შიდა შემოწმებასთან ან/და მოკვლევასთან მიმართებაში არსებულ საჩივრებს, რომელიც განხორციელდა შესაბამისობის სამსახურის ან მსგავსი უფლებამოსილების მქონე სხვა სტრუქტურული ერთეულის მიერ, ქცევის წესებისა და ეთიკის კოდექსის დარღვევის შემთხვევების იდენტიფიცირების ან/და თავიდან არიდების მიზნით, აგრეთვე, ამ დარღვევებზე გავრცელებულ დისციპლინურ ზომებს და სხვა საჩივრებს.
- სამეთვალყურეო საბჭოს პერიოდულად აცნობებს მისი კომპეტენციის ფარგლებში მიმდინარე აქტივობების შესახებ და აფასებს კომიტეტისთვის მინიჭებული უფლებებისა და მოვალეობების შესრულებას.

2020 წელს ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი ოფიციალურად შეიკრიბა ორჯერ.

4.4.3 რისკების კომიტეტი

რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა/პროცედურების ზედამხედველობასა და შესაბამისობაზე, ასევე რისკის მართვის სტრუქტურის ადეკვატურობის განსაზღვრაზე, ბანკის წინაშე არსებული ყველა რისკის ტიპის მიხედვით.

კომიტეტი დახმარებას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს და აძლევს რეკომენდაციებს რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის, რისკის კონტროლის ფუნქციების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის შეფასების მიმართულებით, კონკრეტული ტიპის საოპერაციო, საკრედიტო და სხვა ტიპის რისკების იდენტიფიცირებისა და პრევენციის მიზნით.

რისკების კომიტეტი ასევე ატარებს ბანკის რისკის მართვისა და მიტიგაციის პოლიტიკა-პროცედურებთან შესაბამისობის მონიტორინგს. ზემოხსენებულის გათვალისწინებით, კომიტეტი მიიჩნევს, რომ ბანკის შიდა კონტროლის საერთო ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. კომიტეტის წევრები არიან:

- მურთაზ კიკორია (თავმდჯომარე);
- ირაკლი ოთარ რუხაძე (წევრი);
- მაგდა მალრაძე (წევრი).

კომიტეტის წევრთა უმრავლესობას უნდა წარმოადგენდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები. ამ მხრივ, ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან.

რისკების კომიტეტის სხდომა უნდა ჩატარდეს არანაკლებ კვარტლურად, საჭიროების შემთხვევაში ნებისმიერ დროს შესაძლოა მოწვეულ იქნას კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა.

რისკის კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და ძირითადი პასუხისმგებლობებია:

- რისკების მართვის ანგარიშგების რეგულარულად დამტკიცება;
- რისკის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის კონტროლი, მათი თანმიმდევრულობა და შესაბამისობა ბანკის სტრატეგიასთან, კაპიტალსა და ფინანსურ გეგმებთან. აღნიშნული მიმართულებით კომიტეტი საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშავებს რეკომენდაციებს და წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს;
- კაპიტალისა და ლიკვიდობის, ასევე ბანკისთვის რელევანტური ყველა ტიპის რისკის კონტროლი: საკრედიტო, საოპერაციო, საბაზრო, რეპუტაციული და სხვა ტიპის რისკების მართვის სტრატეგიები, რათა უზრუნველყოს მათი შესაბამისობა რისკის დასაშვებ დონესა და კულტურასთან;
- ანგარიშგებების განხილვა რისკის დასაშვები დონიდან თითოეულ გადაცდომასა და შერჩეული ქმედების ადეკვატურობაზე;
- კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის (ICAAP) ანგარიშგების განხილვა და დამტკიცება;
- რისკების დირექტორის (CRO) ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის კონტროლი, მისი საქმიანობის შეფასება და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის აღნიშნულ პოზიციაზე დანიშნვისა და/ან გათავისუფლების შესახებ რეკომენდაციების წარდგენა.

რისკების მართვის კომიტეტი 2020 წლის განმავლობაში შეიკრიბა ორჯერ, განისაზღვრა რისკის კულტურა და დამტკიცდა საოპერაციო რისკის მართვის რეპორტი.

4.4.4 ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებისათვის და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირებისთვის ადეკვატური და ეფექტური ანაზღაურების სისტემის შექმნაზე და მისი გამართულად ფუნქციონირების ზედამხედველობაზე.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. იგი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მაგდა მალრაძე (თავმჯდომარე);
- ირაკლი ოთარ რუხაძე (საბჭოს წევრი);
- მამუკა წერეთელი (საბჭოს წევრი).

ანაზღაურების კომიტეტის წევრების უმრავლესობა სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები არიან. ამრიგად, ბანკი სრულად აკმაყოფილებს კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს.

ანაზღაურების კომიტეტი ტარდება წელიწადში არანაკლებ ორჯერ. საჭიროების შემთხვევაში, კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

ანაზღაურების კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და პასუხისმგებლობებია:

- ანაზღაურების პოლიტიკის რეგულარული გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისობა საერთაშორისო სტანდარტებთან და მარეგულირებლის მიერ დამტკიცებულ შესაბამის რეგულაციებთან.
- მატერიალური რისკის ამღებ პირთა სიის რეგულარულად გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა;
- არაფულადი სახით ანაზღაურების სქემის განხილვა, საჭიროების შემთხვევაში რეკომენდაციების გაცემა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა დასამტკიცებლად;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების გაცემა ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკით გათვალისწინებული პირების ანაზღაურების შესახებ;
- მატერიალური რისკის ამღებ პირთა საქმიანობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლების (KPI) შესრულების შეფასება;
- ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ინფორმაციის გამჟღავნების პროცესის ხელმძღვანელობა.

2020 წელს ანაზღაურების კომიტეტი ოფიციალურად შეიკრიბა ორჯერ, განიხილა ანაზღაურების საკითხებთან დაკავშირებით განხორციელებული ქმედებები და გასცა რეკომენდაციები.

4.4.5. კომიტეტების როლი კორპორაციულ მართვაში

სამეთვალყურეო საბჭოს უფლება-მოვალეობების შესრულების ხელშეწყობის, მისი ეფექტურობის ამაღლების მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია კომიტეტები, რომლებზეც გარკვეულწილად დელეგირებულია სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები სხვადასხვა მიმართულებით. კომიტეტის საქმიანობა კონცენტრირებულია კონკრეტული მიმართულებით, რაც ზრდის ექსპერტული ჩართულობისა და ხარისხობრივი შესრულების მაჩვენებლის დონეს. კომიტეტების ჩართულობის გაზრდა, მათი პროაქტიულობა ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი კომპონენტია. შესაბამისად, 2020 წელს სამეთვალყურეო საბჭოზე დამტკიცდა კონკრეტული ანგარიშგებების/რეპორტების კალენდარი, რომლის დანერგვაც დაიწყო 2020 წლის მიწურულს და პერიოდულად სრულად განხორციელდება 2021 წლის ბოლომდე. აღნიშნულის ფარგლებში კომიტეტები ანგარიშგებების სახით მიიღებენ ინფორმაციას პრაქტიკულად ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე, რაც ხელს შეუწყობს მათი ინფორმირებულობის გაზრდას, ჩართულობას და მმართველობის ორგანოებს შორის ჯანსაღი და ეფექტური ანგარიშგებისა და კომუნიკაციის სისტემის დანერგვას.

4.5 დირექტორთა საბჭო

ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობებს ახორციელებს დირექტორთა საბჭო, რომლის წევრებსაც ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო. ბანკი აცნობიერებს დირექტორთა საბჭოს მნიშვნელობას, რომელიც მოიცავს კვალიფიკაციების, გამოცდილების და მრავალფეროვნების სწორ ბალანსს, რაც შესაძლებლობას აძლევს მათ ეფექტურად შეასრულონ დაკისრებული ფუნქციები და მოვალეობები.

4.5.1 დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა

საქართველოს კანონი კომერციული ბანკების საქმიანობების შესახებ და საქართველოს კანონი მეწარმეთა შესახებ განსაზღვრავს მთავარ პრინციპს, რომ კომპანიის საქმიანობის განხორციელებისთვის მკაფიოდ უნდა გაიმიჯნოს პასუხისმგებლობები კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობასა და აღმასრულებელ უფლებამოსილებას შორის. დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში შედიან: გენერალური დირექტორი (Chief Executive Officer - “CEO”) და დირექტორები. გენერალური დირექტორი და თითოეული დირექტორი დანიშნულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც პასუხისმგებელია მართვის ყველა საკითხზე, რომელიც ეხება ბანკს. ყველა დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე. გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია შეიმუშავოს, წარმოადგინოს და ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის სტრატეგიას და საერთო კომერციულ მიზნებს, რომლებსაც ის განახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოსთან მჭიდრო კომუნიკაციით. გენერალური დირექტორი და დირექტორთა საბჭოს დანარჩენი წევრები პასუხისმგებელი არიან სამეთვალყურეო საბჭოს და შესაბამისი კომიტეტების გადაწყვეტილებების შესრულებაზე.

31-დეკემბერი-20	დირექტორთა საბჭოს წევრები
გენერალური დირექტორი	ვასილ ხოდელი
ფინანსური დირექტორი	ვახტანგ ბაბუნაშვილი (დაინიშნა 2021 წლის 3 თებერვალს)
ფინანსური დირექტორი	დავით წიკლაური (დაინიშნა 2020 წლის 8 აპრილს. 2020 წლის 25 დეკემბერს გაფორმდა შეთანხმება ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ და 2021 წლის 3 თებერვლიდან გათავისუფლდა მოვალეობის შესრულებისგან)
ფინანსური დირექტორი	ლევან ლევიშვილი (გათავისუფლდა მოვალეობის შესრულებისგან 2020 წლის 8 აპრილს)
კორპორატიული საბანკო საქმიანობის დირექტორი	დავით ვერულაშვილი (გათავისუფლდა მოვალეობის შესრულებისგან 2020 წლის 1 სექტემბერს)
კორპორატიული საბანკო საქმიანობის დირექტორი	თეიმურაზ ჯორბენაძე (დაინიშნა 2020 წლის 16 ოქტომბერს. 2020 წლის 31 დეკემბერს გაფორმდა შეთანხმება ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ და 2021 წლის 26 თებერვლიდან გათავისუფლდა მოვალეობის შესრულებისგან)
რისკების დირექტორი	დავით აბაშიძე (დაინიშნა 2021 წლის 3 თებერვალს)
რისკების დირექტორი	მამუკა კვარაცხელია (2020 წლის 31 დეკემბერს გაფორმდა შეთანხმება ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ და 2021 წლის 3 თებერვლიდან გათავისუფლდა მოვალეობის შესრულებისგან)
საოპერაციო დირექტორი	ლევან თხელიძე (2020 წლის 31 დეკემბერს გაფორმდა შეთანხმება ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ და 2021 წლის 26 თებერვლიდან გათავისუფლდა მოვალეობის შესრულებისგან)

4.5.2 დირექტორთა საბჭოს განათლება და გამოცდილება

დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ მრავალმხრივი ცოდნა და გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით, მათ შორის, ფინანსებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, რისკების მართვის, სტრატეგიული დაგეგმვის, საგადასახადო და სამართლებრივი საკითხების, მენეჯმენტის და ხელმძღვანელობის, კორპორაციული მართვისა და მარკეტინგის კუთხით. ისინი გამოირჩევიან ადგილობრივი და რეგიონალური ეკონომიკური და საბაზრო პირობების გონივრული გააზრების უნარებით, სამართლებრივი და საზედამხედველო გარემოს სიღრმისეული ცოდნით. მათი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ბანკში გრძელვადიანი ღირებულების შექმნის კუთხით.

ვასილ ხოდელი

ვასილ ხოდელი 2019 წლის 30 დეკემბერს დაინიშნა სს “ლიბერთი ბანკის“ გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე. ვასილი არის გამოცდილი ბანკირი და გამორჩეული მმართველი ძალა საბანკო სექტორში. მას გააჩნია ფინანსურ, უფრო კონკრეტულად კი საბანკო სექტორში მუშაობის 20 წელზე მეტი გამოცდილება. ბანკში დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობამდე ვასილი მუშაობდა სს “საქართველოს ბანკში“ რამდენიმე მნიშვნელოვან მენეჯერულ პოზიციაზე. 2014 წლიდან 2017 წლამდე ის იყო კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების უფროსი. წარმატებული მუშაობის წყალობით 2017 წელს იგი გახდა სს “საქართველოს ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს წევრი და გენერალური დირექტორის

სამდივო, კორპორაციული საბანკო ინვესტიციების დირექტორი. ახალ თანამდებობაზე მან განაგრძო კორპორაციული საბანკო საქმიანობა და წარმატებით უხელმძღვანელა ასობით მილიონიან კორპორაციულ და საინვესტიციო პორტფელების მენეჯმენტს, ეფექტურად გაუმკლავდა სხვადასხვა ბიზნეს სექტორში მოქმედ ათასობით კორპორატიულ კლიენტს. ვასილი ასევე მუშაობდა ყოფილ სს “თბილისტერბანკში“ 90-იანი წლების ბოლოს. მან დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და აქვს მაგისტრის ხარისხი ეკონომიკაში, აქვს ორმაგი მაგისტრის ხარისხი გრენობლის ბიზნეს სკოლისა და კავკასიის ბიზნეს სკოლისგან.

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი ლიბერთი ბანკის გუნდს შემოუერთდა 2020 წლის ივლისში, ფინანსური დირექტორის მოადგილის, ფინანსური დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე. 2021 წლის თებერვლიდან მან შეცვალა დავით წიკლაური გენერალური დირექტორის მოადგილედ, ფინანსური დირექტორის პოზიციაზე. ვახტანგს ფინანსურ სექტორში მუშაობის 15 წლიანი გამოცდილება გააჩნია. მისი პროფესიონალური კარიერა დაიწყო საკონსულტაციო კომპანია „სინერჯი ჯგუფით“, რის შემდეგაც მას არაერთი მენეჯერული პოზიცია ეკავა ბანკ რესპუბლიკაში (ჯგუფი სოსიეტე ჟენერალი), თიბისი ბანკსა და საქართველოს ბანკში. თიბისი ბანკში იგი იყო ფინანსური დირექტორის მოადგილე სადაც ხელმძღვანელობდა ფასდადების

მოდელების განვითარებას საცალო, მცირე და საშუალო, კორპორატიული სეგმენტის კრედიტების მიმართულებით, ხელმძღვანელობდა ორგანიზაციული რისკების მართვას და ფინანსური რისკების მენეჯმენტს. ვახტანგი ფლობს INSEAD-ის MBA ხარისხს, არის კავკასიის ბიზნეს სკოლის კურსდამთავრებული ფინანსების სპეციალობით და მოწვეული ლექტორი კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო და ფინანსური ინსტიტუტების მენეჯმენტის მიმართულებით.

დავით წიკლაური (დირექტორთა საბჭო დატოვა 2021 წლის 3 თებერვალს)

დავით წიკლაურმა შეცვალა ლევან ლევიშვილი და დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ, ფინანსურ დირექტორად 2020 წლის აპრილში. 2017 წლის განმავლობაში დავითი იკავებდა “საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ გენერალური დირექტორის მოადგილისა და კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების უფროსის თანამდებობას, ხოლო 2017 წლიდან 2019 წლამდე იგი იყო ფინანსური დირექტორი. სანამ “საქართველოს ბანკის ჯგუფს“ შეუერთდებოდა, დავითი იყო გენერალური დირექტორის მოადგილე და კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურების ხელმძღვანელი “თიბისი ბანკის ჯგუფში“. მას ასევე აქვს საერთაშორისო დონეზე საფინანსო ინსტიტუტებში მუშაობის გამოცდილება, 2008 წლიდან 2014 წლამდე მუშაობდა “Deutsche Bank“-ში სავალო კაპიტალის ბაზრების სპეციალისტად, ვიცე-პრეზიდენტად კაპიტალის ბაზრებისა და ხაზინის მიმართულებით. 2019 წლის ივნისის მდგომარეობით იგი ასევე საქართველოს საპენსიო სააგენტოს საინვესტიციო საბჭოს წევრი იყო, ბანკში ფინანსურ დირექტორად დანიშნვის შემდეგ, მან დატოვა აღნიშნული პოზიცია ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან ასარიდებლად. დავითი ფლობს მაგისტრის ხარისხს ლონდონის ბიზნეს სკოლიდან და ბაკალავრის ხარისხს ტელეკომუნიკაციებსა და ინჟინერიაში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტიდან.

ლევან ლევიშვილი (დირექტორთა საბჭო დატოვა 2020 წლის 8 აპრილს)

ლევან ლევიშვილი ლიბერთი ბანკს 2018 წლის ივნისში შეუერთდა გენერალური დირექტორის მოადგილის, ფინანსური დირექტორის პოზიციაზე. 2019 წლის 21 მაისიდან 2019 წლის 30 დეკემბრამდე ლევანი იყო ბანკის გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი, 2020 წლის 8 აპრილს კი იგი გადადგა დირექტორთა საბჭოდან. ლიბერთი ბანკამდე, ლევანს 2013-2018 წლებში ბელორუსში, კომპანია ‘Shine-Est’-ის მმართველი პარტნიორის პოზიცია ეკავა. მანამდე კი, 2009-2015 წლებში კომპანია Standard Group-ის გენერალური დირექტორი იყო ვილნიუსში. 2008-2009 წლებში ლევან ლევიშვილს კომპანია ‘Forward Capital’-ის ფინანსური დირექტორის პოზიცია ეკავა ბელორუსში. 2005 -2008 წლებში ლევანი ‘სტანდარტ ბანკი’-ს ფინანსური დირექტორი იყო. 2003 წელს ლევანი შეუერთდა დინამოს საფეხბურთო კლუბს, როგორც გენერალური ფინანსური ოფიცერი და ეს პოზიცია ეკავა 2005 წლამდე. 2003 – 2005 წლებში ლევანს საფეხბურთო კლუბ ‘დინამო’-ს ფინანსური დირექტორის პოზიცია ეკავა, მანამდე კი სხვადასხვა პოზიციები ეკავა ‘საქკურორტბანკსა’ და ‘EA Bank’-ში. ლევანი ფლობს მაგისტრის ხარისხს ESM თბილისი-დან (European School of Management Tbilisi) და ბაკალავრის ხარისხს ეკონომიკაში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან.

დავით აბაშიძე

დავით აბაშიძე ლიბერთი ბანკის გუნდს შემოუერთდა 2021 წლის თებერვლიდან, როდესაც ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილის, რისკების დირექტორის პოზიციაზე შეცვალა მამუკა კვარაცხელია. დავითს ფინანსურ სექტორში მოღვაწეობის თითქმის 20 წლიანი გამოცდილება აქვს. სანამ საკუთარ კარიერას ლიბერთი ბანკს დაუკავშირებდა, დავითი წლების მანძილზე მუშაობდა დიდ ბრიტანეთში, ლონდონში, საინვესტიციო საბანკო მიმართულებით ისეთ გლობალურ კომპანიებში, როგორცაა Citigroup და Barclays, სადაც მისი საქმიანობა მოიცავდა ფინანსური ინსტიტუტებისა და ფინანსური ტექნოლოგიების კომპანიებისთვის (Fintech) კაპიტალის მოზიდვის, კორპორატიული შერწყმა-შესყიდვის და ინვესტიციების ანალიზის მიმართულებით საქმიანობას. 2006-2012 წლებში დავითი ქართუ ბანკში ხელმძღვანელობდა ფინანსური რისკების მიმართულებას. იგი ფლობს INSEAD-ის MBA ხარისხს, არის კავკასიის ბიზნეს სკოლის კურსდამთავრებული ფინანსების მიმართულებით, მას ასევე გააჩნია CFA აკრედიტაცია.

მამუკა კვარაცხელია (დირექტორთა საბჭო დატოვა 2021 წლის 3 თებერვალს)

მამუკა კვარაცხელია ლიბერთი ბანკს შეუერთდა 2017 წლის დეკემბერში, ხოლო 2018 წლის აპრილში დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილის, რისკების დირექტორის პოზიციაზე. 2013 წლიდან 2017 წლის ჩათვლით მამუკა კვარაცხელიას ეკავა სხვადასხვა თანამდებობები „სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოში“ - საგრანტო მენეჯერი, პროექტების განვითარებისა და მხარდაჭერის სამსახურის უფროსი, დირექტორის მოადგილე (პროექტების კურატორი), დირექტორი; ამ სააგენტომდე, 2010-2013 წლებში მამუკა კვარაცხელია მუშაობდა Standard Group Ltd -ს პროექტების მენეჯერად და 2004-2008 წლებში ეკავა საკრედიტო დეპარტამენტის უფროსის პოზიცია. სტანდარტულ ბანკამდე, მამუკა მუშაობდა სს „თბილუნვერსალბანკში“ სხვადასხვა პოზიციაზე მიკროდაკრედიტების განყოფილების უფროსის ჩათვლით. მამუკას აქვს ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან.

ლევან თხელიძე (დირექტორთა საბჭო დატოვა 2021 წლის 26 თებერვალს)

ლევან თხელიძე ლიბერთი ბანკს შეუერთდა 2017 წელს და 2018 წელს დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილის, საოპერაციო დირექტორის პოზიციაზე. ლიბერთი ბანკში მუშაობის დაწყებამდე ლევანი მუშაობდა ს.ს ალფა ექსპრესის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პოზიციაზე 2014-2017 წლებში. ალფა ექსპრესამდე 2010-2014 წლებში იყო Belfashion-ის თანადამფუძნებელი და თანამმართველი მინსკში, ბელარუსი. მუშაობდა ასევე მრჩეველის პოზიციაზე საგარეო ეკონომიკურ საკითხებში Ch.I.U.P “Forward Capital”-ში 2009-2010 წლებში. 2005-2008 წლებში სს. სტანდარტ ბანკში გენერალური დირექტორის მოადგილედ მუშაობის დაწყებამდე ლევანს სხვადასხვა პოზიციები ეკავა სს. თიბისი ბანკში, მათ შორის

საერთაშორისო ოპერაციების უფროსის მოადგილე, ხაზინის უფროსის მოადგილე და ცენტრალური ფილიალის დირექტორის მოადგილე. ლევანს აქვს ბაკალავრის ხარისხი საერთაშორისო ეკონომიკურ ურთიერთობებში თბილისის ეკონომიკური ინსტიტუტიდან და დაასრულა მაგისტრატურის პროგრამა ESM თბილისი-დან (European School of Management Tbilisi).

თეიმურაზ ჯორბენაძე (დირექტორთა საბჭო დატოვა 2021 წლის 26 თებერვლიდან)

თეიმურაზ ჯორბენაძე ლიბერთი ბანკს შეუერთდა 2017 წელს გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე, სადაც ძირითადად მუშაობდა კაპიტალის ბაზრების მიმართულებით. აღნიშნულ პოზიციაზე თითქმის 3 წლიანი წარმატებული მუშაობის შემდეგ იგი გახდა დირექტორთა საბჭოს წევრი, გენერალური დირექტორის მოადგილე კორპორატიული საბანკო საქმიანობის მიმართულებით. ლიბერთი ბანკში კარიერის დაწყებამდე თეიმურაზს ეკავა მმართველი დირექტორის პოზიცია საქართველოს თანაინვესტირების ფონდში. მას ასევე გააჩნია საფინანსო სექტორში მუშაობის ძლიერი ბექგრაუნდი. მრავალი წლის მანძილზე იგი მუშაობდა რუსეთის ფედერაციისა და დიდი ბრიტანეთის საფინანსო სექტორში, მათ შორის იყო VTB კაპიტალის დირექტორი ლონდონში და United Financial Group-ის (შემდგომში Deutsche Bank – Russia) მენეჯერი. თეიმურაზი ფლობს ნებრასკას უნივერსიტეტის მაგისტრის ხარისხს ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულებით, ასევე არის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული საერთაშორისო ურთიერთობების სპეციალობით.

დავით ვერულაშვილი (დირექტორთა საბჭო დატოვა 2020 წლის 1 სექტემბერს)

დავით ვერულაშვილი სს. ლიბერთი ბანკში კორპორატიული საბანკო საქმიანობის დირექტორად დაინიშნა 2014 წელს, მას შემდეგ, რაც წლების განმავლობაში ეკავა კორპორატიული და სამერჩანტო საბანკო საქმიანობების დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა. მისი საქმიანობის სფეროს ძირითადად წარმოადგენდა კორპორატიული ბიზნესის განვითარებასა და განვრცობას, კორპორატიული კლიენტებისთვის სხვადასხვა მომსახურებისა და პროდუქტების შეთავაზება და საჯარო სექტორის სხვადასხვა დაწესებულებებთან პარტნიორობის დაფუძნება. ბანკში მუშაობის დაწყებამდე, დავითი იყო სს პროკრედიტ ბანკის კორპორატიული საბანკო მომსახურების დეპარტამენტის უფროსი. მას აგრეთვე ეკავა სს საქართველოს ბანკის

კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო განყოფილების დირექტორის მოადგილის პოზიცია. დავითს გააჩნია სხვადასხვა საკრედიტო და კორპორატიულ ფინანსურ პოზიციებზე მუშაობის ფართო გამოცდილება 2000 წლიდან მოყოლებული. დავითმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და აქვს ბაკალავრის და მაგისტრის წოდება ინფორმაციისა და ორგანიზაციის მართვაში.

4.5.3 დირექტორთა საბჭოს ფუნქციები

ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის განხორციელებასთან ერთად, დირექტორთა საბჭოს მთავარი ფუნქციები წარმოდგენილია ქვემოთ:

- სამეთვალყურეო საბჭოსა და აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგის შედგენა;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წლიური ბიზნეს გეგმის, მათ შორის ბიუჯეტის, მოგების და ზარალის პროგნოზის და ბანკის განვითარების სტრატეგიის წარდგენა;

- სესხების გაცემის, ანგარიშსწორებების, დაფინანსების, სალარო მომსახურებების, ბანკის ფულადი სახსრების და ფასეულობების აღრიცხვის და ანგარიშგების, შიდა კონტროლის და აღრიცხვის ორგანიზება და ზედამხედველობა, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის სათანადო მომსახურებას კლიენტებისთვის;
- ბანკის ფილიალების და სერვის ცენტრების ფუნქციონირების ორგანიზება და ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტიდან ან გარე შემოწმებებიდან მიღებული ინფორმაციის გადახედვა, ასევე ფილიალის/სერვისცენტრის ხელმძღვანელი პირების მიერ წარდგენილი ანგარიშების გადახედვა და სათანადო გადაწყვეტილებების მიღება ზემოაღნიშნულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით;
- აქციონერთა საერთო კრების და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების უზრუნველყოფა;
- პროცედურების, შინაგანაწესის, პროდუქტებისა და მომსახურების პირობების, სხვა შიდა დოკუმენტების შემუშავება;
- გადაწყვეტილების მიღება პერსონალის შერჩევის, გათავისუფლების, ტრენინგის და ანაზღაურების შესახებ (იმის გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭოს წევრებისა და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირების ანაზღაურების საკითხებზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ანაზღაურების კომიტეტი);
- სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი რისკის მართვის პრინციპების მონიტორინგი და ბანკის რისკის პროფილის რისკის აპეტიტის (Risk Appetite Statement – „RAS“) განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში მოქცევის უზრუნველყოფა.

დირექტორთა საბჭო ასევე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც სპეციალურად არ არის განსაზღვრული სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და/ან აქციონერთა საერთო კრებისთვის.

4.5.4 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობა და კრებები

დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი. გენერალური დირექტორი უფლებამოსილია ინდივიდუალურად წარმოადგინოს ბანკი ნებისმიერი პირის წინაშე. ნებისმიერი გარიგება ან ბანკის ნებისმიერი შიდა რეგულაცია, ბრძანება ან ინსტრუქცია შეიძლება დამოწმდეს გენერალური დირექტორის ხელმოწერით ან დირექტორთა საბჭოს ყველა დანარჩენი წევრების ხელმოწერებით. გენერალურ დირექტორს შეუძლია მიაწვიოს უფლებამოსილება სხვა დირექტორებს და შესაბამის პირებს, დამოუკიდებლად წარმოადგინონ ბანკი სხვადასხვა გარიგებებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

დირექტორთა საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს დირექტორთა საბჭოს სხდომებზე. მთლიანობაში 2020 წელს დირექტორთა საბჭო შეიკრიბა 23-ჯერ და გადაწყვიტა სხვადასხვა საკითხები ახალი პროდუქტების შემუშავების, მიმდინარე და სამომავლო პროექტების მართვის და/ან განხორციელების, ფილიალების/სერვისცენტრების გახსნის/დახურვის, სტრუქტურული რეორგანიზაციის, შიდა სამოქმედო დოკუმენტების დამტკიცების მიმართულებით.

4.5.5 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად აფასებს დირექტორთა საბჭოს საქმიანობებს ბანკის საერთო მიზნების მიღწევის თვალსაზრისით და მიიჩნევს, რომ დირექტორთა საბჭოს გააჩნია გამოცდილების და ცოდნის სათანადო ბალანსი და ეფექტურად გააგრძელებს საქმიანობას.

4.5.6 დირექტორთა საბჭოს კომიტეტები

4.5.6.1 საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო რისკის მართვისა და საკრედიტო რისკით გამოწვეული დანაკარგების შემცირების მიზნით, ბანკში არსებობს საკრედიტო კომიტეტების რამდენიმე დონიანი სისტემა, რომელიც განიხილავს კორპორატიულ, მიკრო, მცირე და საშუალო, საცალო და ბითუმი ლომბარდის საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს და იღებს გადაწყვეტილებას აღნიშნული საკრედიტო პროდუქტის პირობების დამტკიცებაზე.

ყველა დონის საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილებას იღებს მისთვის დამტკიცებული ლიმიტის ფარგლებში. საკრედიტო კომიტეტების იერარქიაში ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტის წევრები არიან რისკების დირექტორი და გენერალური დირექტორი ან შესაბამისი ბიზნეს მიმართულების დირექტორი. საკრედიტო რისკის მართვის ფუნქცია წარმოდგენილია ნებისმიერი რგოლის კომიტეტში თავმჯდომარის უფლებამოსილებით და სარგებლობს ნებისმიერი გადაწყვეტილების მიმართ ვეტოს გამოყენების უფლებით.

4.5.6.2 საოპერაციო რისკების კომიტეტი

რისკების ადრეული იდენტიფიკაციის, რისკის ეფექტური მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს საოპერაციო რისკების კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკების ჩარჩოს შემადგენელი დოუმენტების მომზადებაზე, საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის ეფექტურობაზე და შესაბამისი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის მიწოდებაზე. კომიტეტი უზრუნველყოფს საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის დამოუკიდებელ და შეუფერხებელ საქმიანობას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა რისკების დირექტორი. კომიტეტი იკრიბება არანაკლებ თვეში ერთხელ, ან საჭიროების შემთხვევაში უფრო ხშირად.

4.5.6.3 ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი

ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობაზე მონიტორინგის განხორციელებისა და ბანკის ინფორმაციული აქტივების დაცულობის უზრუნველსაყოფად ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი, რომელიც ახორციელებს ზედამხედველობას ბანკის ინფორმაციული უსაფრთხოების ჩარჩოზე და რისკის მართვის სისტემაზე, რისკის მართვის სატრატეგიის შესაბამისობაზე ბანკის მიზნებთან, აფასებს ძირითად რისკის პოლიტიკებსა და ზოგადად, რისკის მართვას.

კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია ინფორმაციული და კიბერ საფრთხეების იდენტიფიცირება და აღნიშნული მიმართულებით ბანკის დაცულობის კონტროლი, კიბერ საფრთხეებზე სათანადო რეაგირების ზომების არსებობა.

გენერალური დირექტორი, რისკების დირექტორი, ინფორმაციული უსაფრთხოების მთავარი ოფიცერი და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულების ხელმძღვანელი პირი წარმოადგენენ კომიტეტის წევრებს. კომიტეტის წევრებად დამატებით შესაძლოა მოწვეულ იქნან შესაბამისი კვალიფიკაციის და გამოცდილების მქონე ხელმძღვანელი პირები და ბანკის სხვა თანამშრომლები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ.

4.5.6.4 ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი

ინფორმაციული ტექნოლოგიების საშუალებით ბანკში არსებული პროცესების ოპტიმიზაციის, ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში განხორციელებული ინვესტიციების მართვისა და ინფორმაციულ ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ხარჯების ოპტიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი.

კომიტეტი განიხილავს ბანკის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებულ იმ იდეებს, რომელთა განსახორციელებლად საჭიროა ინფორმაციული ტექნოლოგიების ჩართულობა, განიხილავს ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში შესულ განაცხადებს ახალი პროექტების შესახებ და საჭიროების შემთხვევაში განსაზღვრავს მათ პრიორიტეტულობას, განიხილავს ინფორმაციული ტექნოლოგიების საქმიანობაში არსებულ ხარვეზებს, ახდენს პოტენციური რისკებისა და ეფექტური საქმიანობის ხელშემშლელი გარემოებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და შესაბამისი მიმართულების მენეჯერები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ.

4.5.6.5 მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი

ბანკის საქმიანობის მარკეტინგული დაგეგმვის, ცნობადობის გაზრდის, ბანკსა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებს შორის კომუნიკაციისა და თანამშრომლობის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი. კომიტეტი წარმოადგენს პლათფორმას, ხოლო კომიტეტის სხდომები საშუალებას, რომლის გამოყენებითაც ბანკის ბიზნესის დაგეგმვასა და განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირები მარკეტინგის თანამშრომლებთან ერთად უზრუნველყოფენ მარკეტინგული კამპანიების დაგეგმვას. კომიტეტი ასევე ორგანიზებას უწევს ბანკის სოციალური კორპორაციული პასუხისმგებლობის (CSR) ფარგლებში ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებას და ბანკის ბრენდის განვითარებასთან დაკავშირებით მარკეტინგული სტრატეგიის შემუშავებას, მისი განხორციელებისთვის საჭირო საშუალებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ და ახდენს როგორც მიმდინარე საკითხებისთვის პრიორიტეტების განსაზღვრას, ისე უკვე განხორციელებული კამპანიებისა და აქტივობების შესახებ ინფორმაციის შეჯამებას და მიღწეული შედეგის შეფასებას.

4.5.6.6 აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი (ალკო)

ბანკის აქტივებისა და პასივების ეფექტური მართვის, საზედამხედველო და პრუდენციული ნორმატივებისა და მოთხოვნების დაცვით საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის მაქსიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი.

კომიტეტი უზრუნველყოფს ბანკის სახსრების ოპტიმალურ მართვას, პრუდენციული მოთხოვნების დაცვის კონტროლს, საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის ზედამხედველობას რესურსების ღირებულების გათვალისწინებით და შემოსავლიანობის გაზრდის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების განსაზღვრას. გარდა ამისა, კომიტეტი ასევე ახორციელებს სხვადასხვა სახის რისკის (სავალუტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების რისკი) კონტროლსა და ანალიზს, მათ შორის საპროცენტო რისკის დონის შეფასებას, ლიკვიდობის შენარჩუნებისთვის აუცილებელი მოცულობის აქტივების შენარჩუნების კონტროლს.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და ფინანსების, ხაზინის, ორგანიზაციული რისკების მართვის ერთეულების ხელმძღვანელი პირები. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება.

4.5.6.7 ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო (AML) კომიტეტი

ფულის გათეთრების/უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობისა, ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს AML კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებასა და მისი შესრულების კოორდინაციაზე.

კომიტეტი განიხილავს და შეიმუშავებს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების მიმართულებით ბანკის შიდა დოკუმენტების პროექტებს, განიხილავს კლიენტთა რისკის კატეგორიის ცვლილებას და კლიენტის რისკის კატეგორიის მიხედვით იღებს გადაწყვეტილებას ანგარიშის გახსნაზე ან ოპერაციების წარმოებაზე.

კომიტეტის თავმჯდომარე არის რისკების დირექტორი.

4.6 ქცევისა და ეთიკის კოდექსი

ბანკი მოწოდებულია დაიცვას ქცევის უმაღლესი სტანდარტები თავისი საქმიანობის ყველა ასპექტთან დაკავშირებით. ქცევის და ეთიკის სტანდარტებთან დაკავშირებული საკითხები, რომელიც ვრცელდება ბანკში მომუშავე ყველა პირზე, რეგულირდება სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებული კონკრეტული პოლიტიკით და რეგულაციებით.

4.6.1 ქცევისა და ბიზნეს ეთიკის კოდექსი

2018 წლის დეკემბერში ბანკმა დაამტკიცა ლიბერთი ბანკის ქცევისა და ბიზნეს ეთიკის კოდექსი (კოდექსი). კოდექსი ასახავს ლიბერთი ბანკის ბიზნეს ეთიკისა და ღირებულებების ძირითად პრინციპებს. ლიბერთი ბანკის პოლიტიკაა აწარმოოს სამართლიანი საქმიანობა და დაიცვას ყველა მოქმედი კანონმდებლობა და წესი, რაც ასევე მოეთხოვება თითოეულ თანამშრომელს.

<p>თანამშრომლებთან ურთიერთობა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კოდექსის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და საექსპორტო ან/და ფაქტობრივი დარღვევების განცხადება;
<p>უსაფრთხოების პოლიტიკა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ყველა თანამშრომელი ვალდებულია შეინარჩუნოს ოფისის უსაფრთხოება; • სამუშაო გარემო ძალადობისა და ნარკოტიკული საშუალებების გარეშე; • აკრძალულია არასანქცირებული ფოტოგადაღება და ჩანაწერები; • დეტალებისადმი ყურადღება და დარღვევების შესახებ დროული განცხადება შესაბამისობის ოფიცერთან ან საინფორმაციო უსაფრთხოების ოფიცერთან;
<p>მომხმარებლებთან ურთიერთობა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • გამჭვირვალობა და სამართლიანობა; • მომხმარებელთა ნდობის მოპოვება და შენარჩუნება ოპერატიული და ხარისხიანი მომსახურებით, გონივრული და სასარგებლო რჩევების მიცემითა და კონფიდენციალური ინფორმაციის დაცვით;
<p>სამართლიანი გაყიდვები და მარკეტინგი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • სამართლიანი ურთიერთობა მომხმარებლებთან, მომწოდებლებთან, კონკურენტებთან და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებთან;
<p>კონფიდენციალობა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კონფიდენციალური ინფორმაციის დაცვა მესამე პირებისგან (გარდა იმ შემთხვევისა თუ არსებობს ლეგიტიმური ბიზნეს მიზანი);

4.6.2 ანონიმური მხილების პოლიტიკა

2018 წლის დეკემბერში ლიბერთი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ანონიმური მხილების პოლიტიკა (whistleblowing policy), რომელიც მოუწოდებს შესაბამის პირებს განაცხადონ ნებისმიერი საექსპორტო ფაქტის ან ქმედების ჩადენის შესახებ, რომელიც შესაძლოა უკავშირდებოდეს კანონმდებლობის, წესებისა და რეგულაციების, ბანკის პოლიტიკის, სტანდარტებისა და შიდა პროცედურების დარღვევას/გვერდის ავლას. პოლიტიკა ასევე ადგენს აღნიშნული განცხადების გაკეთების პროცედურას და შესაბამის გამხილველ და გადაწყვეტილების მიმღებ სტრუქტურებს/პირებს. პოლიტიკით დაცულია აღნიშნული პირების ანონიმურობა და განცხადების გაკეთების შემთხვევაში მათი უფლებებისა და ინტერესების დაცვა ყოველგვარი ჩაგვრის, შევიწროვების და სხვა სახის დისკრიმინაციისგან, თუნდაც იმ შემთხვევაში, თუ არ დადასტურდება განცხადებულია ექვსის ან/და ფაქტის ნამდვილობა.

4.6.3 ანაზღაურების პოლიტიკა

2019 წელს სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ანაზღაურების პოლიტიკა. ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისად ჩამოყალიბებული პრინციპები და სტრუქტურა მხარს უჭერს მმართველობას და რისკების მენეჯმენტს, რისკზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რაც ზრდის ეფექტურობას, აძლიერებს ბანკის საოპერაციო და რისკების კულტურას და შეესაბამება ბიზნესისა და რისკების სტრატეგიას, მიზნებს, ღირებულებებსა და ბანკის გრძელვადიან ინტერესებს.

ანაზღაურების პოლიტიკის მთავარი მიზნებია: ბიზნეს ტენდენციებისა და პრაქტიკის მუდმივი მონიტორინგი, საზედამხედველო მოთხოვნების დაცვა და ბიზნესის მართვის პრინციპები, თანამშრომლების მოტივაცია და შენარჩუნება, პოტენციური რისკების შემცირება, თანამშრომლის მიერ ნაკისრ რისკის მოცულობასა და მის კუთვნილ ანაზღაურებას შორის გონივრული თანაფარდობის დაცვა, ანაზღაურების შესაბამისობა ბანკის კაპიტალთან და საქმიანობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლების (KPI) შესრულებასთან.

დამატებით, ანაზღაურების პოლიტიკა განსაზღვრავს ანაზღაურების კომპონენტებს, პრინციპებს (მაგ: გადავადებისა და შენარჩუნების პრინციპები), ცვლადი ანაზღაურების რეგულირების მექანიზმებს (malus and clawback clauses) და გადახდის მეთოდებსა და ფორმებს, რომელიც განსაზღვრულია ზედამხედველის მიერ ან რეკომენდებულია საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

2020 წელს გამართულ ანაზღაურების კომიტეტის სხდომაზე კომიტეტმა გასცა რეკომენდაცია ანაზღაურების პოლიტიკაში განსახორციელებელი ცვლილებების შესახებ. აღნიშნული რეკომენდაცია გაიცა ორი ძირითადი მიმართულებით, ა) ბანკის თანამშრომელთა მატერიალური რისკის ამღებ პირებად განსაზღვრა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მახასიათებლების საფუძველზე და ბ) მატერიალური რისკის ამღებ პირთათვის ეფექტური ანაზღაურების სისტემის დანერგვა.

ანაზღაურების კომიტეტის მიერ გაცემული რეკომენდაციების შესაბამისად, მომზადებულია ცვლილებები მატერიალური რისკის ამღებ პირთა იდენტიფიცირებისთვის, ასევე ბანკი მუშაობს ანაზღაურების სქემაზე, რომელიც სამეთვალყურეო საბჭოს/ანაზღაურების კომიტეტს წარედგინება 2021 წლის ბოლომდე.

4.6.4 მექრთამეობისა და კორუფციის საწინააღმდეგო პოლიტიკა, მდგრადი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა.

2019 წელს მექრთამეობისა და კორუფციის საწინააღმდეგო პოლიტიკის დანერგვით, ბანკი ახდენს იმ მნიშვნელოვანი ღირებულებების საჯაროდ დეკლარირებას, რასაც ეფუძნება ბანკის ბიზნეს საქმიანობა. აღნიშნული მოიცავს:

- წინდახედულ და გონივრულ ქცევას;
- მომხმარებლისადმი ლოიალურობას და მაღალ პროფესიონალიზმს;
- დასაქმებულების პასუხისმგებლიანობის წახალისებას;
- საქმიანობაში გაშლილი მკლავის პრინციპის გამოყენებას, როდესაც გარიგებაში მონაწილე მხარეები არიან დამოუკიდებლები და თანაბარ პირობებში;
- ნულოვან ტოლერანტულობას კორუფციული მიზნით განხორციელებული ფაქტების მიმართ, როგორცაა ვინმესთვის რაიმე ღირებულის მქონე სარგებლის დაუმსახურებლად შეთავაზება ან მიღება, როგორებიცაა: არასათანადო გადახდებისაჯარო მოხელეების ან კერძო პირების მიმართ, მათი მხრიდან რაიმე სახის უპირატესობის მისაღებად; ეს მოიცავს როგორც ქრთამის გადახდის დაპირებას (პირდაპირ თუ არაპირდაპირ), ასევე მის მიღებაში ნებისმიერი ფორმით დახმარებასაც.

4.6.5 მდგრადი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა

მდგრადი გარემოსდაცვითი პოლიტიკა დამტკიცდა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ 2019 წელს. ეს პოლიტიკა გამოხატავს და ადასტურებს ბანკის შესაძლებლობას, დაიცვას ყველა შესაბამისი კანონმდებლობა და სხვა მოთხოვნები. ამასთან, ბანკი მიზნად ისახავს გარემოზე გავლენის მინიმუმამდე შემცირებას ბიზნეს გადაწყვეტილებებში გარემოსდაცვითი საკითხების გათვალისწინების გზით; ინდუსტრიის ჯგუფებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და სამოქალაქო საზოგადოებასთან ურთიერთობით, ბიზნესში მდგრადი გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ხელშესაწყობად; გარემოსდაცვით საკითხებზე თანამშრომელთა ცნობიერების ამაღლებით, გარემოსდაცვითი პასუხისმგებელიანი ქცევის წახალისებითა და სხვა სოციალურად და ეკოლოგიურად სასარგებლო საქმიანობის განხორციელებით.

საქართველო წარმოადგენს კლიმატის ცვლილების შესახებ პარიზის კონვენციის ხელმომწერი სახელმწიფოს. კონვენციის ხელმომწერი სახელმწიფოები თანხმდებიან საერთო პოზიციაზე რომ მაქსიმალურად შეამცირებენ ბიზნესისა და ეკონომიკის გავლენას ბუნებასა და გარემოზე. ბანკი სრულად იზიარებს აღნიშნულ მიდგომას და გეგმავს საკუთარ საქმიანობაში გარემოსთან დაკავშირებული საკითხებისა და შესაბამისი რისკების კიდევ უფრო მეტად ინტეგრაციას. გარემოსთან დაკავშირებული საკითხების გარდა მნიშვნელოვანია ასევე სოციალური და მმართველობასთან დაკავშირებული საკითხები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის ბიზნეს საქმიანობაზე. აღნიშნული მიმართულებით, სამეთვალყურეო საბჭოს ჩართულობით, ბანკს 2021 წლის მანძილზე და შემდგომ პერიოდში დაგეგმილი აქვს მთელი რიგი აქტივობები, როგორცაა მდგრადი გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ცვლილება იმგვარად, რომ პოლიტიკამ მოიცვას როგორც გარემოსდაცვითი, ისე სოციალური და მმართველობასთან (ESG) დაკავშირებული საკითხები და მთლიანობაში წარმოადგენდეს ESG საკითხების მარეგულირებელ ყოვლისმომცველ დოკუმენტს, რომელიც არეგულირებს ESG რისკების მართვას, კლიმატის ცვლილების მნიშვნელობას, საკუთარი ბიზნეს საქმიანობის გარემოზე არაპირდაპირი ზეგავლენის შეფასებას და აღნიშნული ეფექტის შემცირებას, საკრედიტო პორტფელში ESG საკითხებზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ეფექტის მქონე სეგმენტის კონცენტრაციის კონტროლს, მწვანე სესხის პრინციპების დანერგვას, მომხმარებლებთან ESG საკითხების მნიშვნელობაზე კონსულტაციების ჩატარებას და რეკომენდაციების გაცემას. ESG საკითხებთან დაკავშირებით მიღწეული შედეგების შესახებ ბანკი ინფორმაციას გაამჟღავნებს არანაკლებ ყოველწლიურად.

4.6.6 კორპორაციული სახელმძღვანელო

ბანკი უზრუნველყოფს უსაფრთხო სამუშაო გარემოს, სადაც თანამშრომლებს ეპყრობიან სამართლიანად და პატივისცემით. ბანკი ისწრაფვის მისცეს შესაძლებლობა თავის თანამშრომლებს მიაღწიონ წარმატებებს და სრულად გამოიყენონ თავიანთი პოტენციალი, მიიღონ ანაზღაურება დამსახურების მიხედვით და არ იგრძნონ რაიმე სახის დისკრიმინაცია ან შევიწროება. ბანკი აფასებს მკაფიო და ღია კომუნიკაციებს თავის თანამშრომლებთან. თანამშრომლებმა დაუყოვნებლივ უნდა განაცხადონ არაეთიკური ან უკანონო ქმედებების შესახებ და ბანკი გამოიკვლევს ყველა ასეთ საკითხს კეთილსინდისიერად, კონფიდენციალურობის და თანამშრომლის დაცვით.

ქვემოთ მოცემული მაჩვენებლები მითითებულია ბანკის კორპორაციულ სახელმძღვანელოში:

ბანკის პრინციპები	<ul style="list-style-type: none"> • ყველა თანამშრომელი ერთგულად ასრულებს დაკისრებულ სამუშაოს და ძალისხმევას არ იმუშრებს მაქსიმალური შედეგების მისაღწევად;
საქმიანობის ეფექტურობა	<ul style="list-style-type: none"> • ბანკის ყველა თანამშრომელი უნდა ისწრაფვოდეს პროფესიონალიზმის გაუმჯობესებისკენ, უზრუნველყოს თავისი მიზნების შესრულება დროულად, დააკმაყოფილოს კვალიფიკაციასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, რომელიც განსაზღვრულია მათ მიერ დაკავებული პოზიციებისთვის, გონივრულად დაგეგმოს და გამოიყენოს ბანკის რესურსები, განსაზღვროს დელეგირების ოპტიმალური დონე და კონტროლი;
მოქნილობა და ინიციატივა	<ul style="list-style-type: none"> • ბანკი ხელს უწყობს თანამშრომლებს განავითარონ თავიანთი შესაძლებლობები, მიაღწიონ დასახულ მიზნებს, უზრუნველყონ კრეატიული მიდგომა და ინიციატივები, გააუმჯობესონ სამუშაო პროცესები და გაზარდონ კლიენტების კმაყოფილება ბანკის კონკურენტუნარიანობის შესანარჩუნებლად;
გუნდური მუშაობა და თანამშრომლობა	<ul style="list-style-type: none"> • ბანკის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტებია ჯანსაღი სამუშაო გარემო ბანკში, ურთიერთპატივისცემა თანამშრომლებს შორის და კეთილსინდისიერი დამოკიდებულება სამუშაოს მიმართ;
გამჭვირვალობა და ნდობა	<ul style="list-style-type: none"> • ბანკი იყენებს ყველა საინფორმაციო წყაროს: ბიზნეს შეხვედრებს, ჯგუფურ განხილვებს, ინტერნეტს, ინტრანეტს და პრეს კონფერენციებს ობიექტური ინფორმაციის გავრცელების მიზნით;
თანამშრომლის ქცევის სავალდებულო წესები	<ul style="list-style-type: none"> • თანამშრომელმა ყოველთვის უნდა დაიცვას ბანკის ინტერესები და იმიჯი კლიენტების და პარტნიორების წინაშე. თანამშრომელი უნდა იყოს კეთილსინდისიერი და ობიექტური თავისი კლიენტების, ასევე კოლეგების და დაქვემდებარებული პირების მიმართ, პატივი უნდა სცეს და დაიცვას კოლეგების ინტერესები და აირიდოს კონფლიქტური სიტუაციები;
აზარტული თამაშები	<ul style="list-style-type: none"> • თანამშრომელს ეკრძალება აზარტული თამაშებში და ბეთინგში მონაწილეობა ან მათი ორგანიზება, როგორც განსაზღვრულია საქართველოს კანონმდებლობით.

4.6.7 რეგულაცია ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ

ბანკის მენაბრეების და კრედიტორების ინტერესების დაცვის და ბანკის მიერ აფილირებულ პირებთან გარიგებების ადეკვატური ზედამხედველობის და კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით, ითვლება, რომ კონკრეტული თანამშრომლები თავისუფალნი უნდა იყვნენ ინტერესთა ფაქტობრივი ან პოტენციური კონფლიქტებისგან, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ გადაწყვეტილებებზე ან ქმედებებზე, ბანკში მუშაობის პროცესში. ამ მიზნისთვის, სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა დებულება ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ, შესაბამისად გაზარდა ბანკის ვალდებულება იმოქმედოს ეთიკის დაცვით და მიიღოს გადამწყვეტი ზომები, სათანადოდ განსაზღვროს და მართოს (თუ დასაშვებია) ინტერესთა პოტენციური კონფლიქტი.

ინტერესთა კონფლიქტის მართვისთვის, ბანკი ადგენს დაკავშირებულ/აფილირებულ მხარეებს, ადგენს ასეთი დაკავშირებული მხარეების ჩამონათვალს, ახდენს ასეთი ჩამონათვალის კლასიფიკაციას, განსაზღვრავს გარიგებების პროცესს, კონტროლის/ანგარიშგების საფუძველზე და განსაზღვრავს გარიგებების ტიპებს და ჩამონათვალს, რომლის დამტკიცების ექსკლუზიური კომპეტენცია ეკუთვნის სამეთვალყურეო საბჭოს.

ბანკის აუდიტის კომიტეტი და სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად მოწოდებულია დახვეწოს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შიდა პროცესი რაც მიმართულია იმ მიზნისკენ, რომ უზრუნველყოფილ იქნას დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებზე სათანადო კონტროლი და ანგარიშგება და აღნიშნული ტრანზაქციების მიმართ დაცულ იქნას გაშლილი მკლავის პრინციპი.

4.6.8 საინფორმაციო უსაფრთხოება

ბანკმა მკაცრად უნდა დაიცვას თავისი კლიენტების, მომწოდებლების და კოლეგების შესახებ ინფორმაციის კონფიდენციალურობა მოქმედი კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესახებ. საინფორმაციო უსაფრთხოების მართვის პრინციპები და ძირითადი წესები ბანკის ტექნიკური ინფრასტრუქტურის ფარგლებში რეგულირდება საინფორმაციო უსაფრთხოების პოლიტიკით. საინფორმაციო უსაფრთხოების მართვის სისტემის საერთო მიზანია ბანკის მიერ გამოყენებული ინფორმაციის დაცვა, ბიზნეს მიზნების მიღწევის პროცესში. საინფორმაციო უსაფრთხოების მართვა უნდა განხორციელდეს ბანკის რისკის მართვის და ბიზნესის უწყვეტობის შესაბამისად, და ამ სახით საინფორმაციო უსაფრთხოების დარღვევის შემთხვევებით გამოწვეული პოტენციური ზიანის შემცირებით. მიზნები შეესაბამება ბანკის ბიზნეს მიზნებს, RAS-ს, სტრატეგიას და ბიზნეს გეგმებს, ძირითადი საინფორმაციო პროცესების და აქტივების კონფიდენციალობის, მთლიანობის და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისთვის. აქტივების მთლიანობის, ხელმისაწვდომობის და კონფიდენციალობის დაცვაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება თითოეული აქტივის მფლობელს.

აღნიშნული პოლიტიკისა და სახელმძღვანელოების გარდა, ლიბერთი ბანკი კომერციული ბანკების კორპორაციული მმართველობის კოდექსის შესაბამისად გეგმავს მოსყიდვის საწინააღმდეგო და კორუფციის საწინააღმდეგო პოლიტიკის, გარემოსდაცვითი მდგრადობის პოლიტიკის და ანაზღაურების პოლიტიკის დამტკიცებას.

5 ანაზღაურება

5.1 ანაზღაურების ჩარჩო

ბანკი არის ერთ-ერთი წამყვანი დამსაქმებელი საქართველოში 4,551-ზე მეტი თანამშრომლით. ბანკი თვლის, რომ მისი გრძელვადიანი წარმატება დამოკიდებულია მისი თანამშრომლების შესაძლებლობაზე, აქედან გამომდინარე ანაზღაურების სქემის მთავარი მიზანია ბაზარზე საუკეთესო სპეციალისტების მოზიდვა, დასაქმება და მათი მოტივაცია, ასევე არსებული თანამშრომლების განვითარებაზე მუდმივი ზრუნვა. მეორე მხრივ ბანკის ღირებულებას წარმოადგენს კონკურენტუნარიანი ანაზღაურების პაკეტი პროფესიული ზრდის ფართო შესაძლებლობებით და მოტივაციური სამუშაო გარემოთი.

ბანკი შრომის ბაზარზე იკავებს სოციალურად პასუხისმგებელი და კეთილსინდისიერი მოთამაშის პოზიციას. ბანკი ყველა თანამშრომელს ეპყრობა თანაბრად, განურჩევლად რასის, სქესის ან რაიმე სხვა საკითხებისა, რომ თავიდან აიცილოს დისკრიმინაცია და ნებისმიერი სახის არათანაბარი მოპყრობა; ბანკი თვლის, რომ ყველა თანამშრომელს ეძლევა თანაბარი შესაძლებლობა იმუშაოს მისი კვალიფიკაციის შესაბამის პოზიციაზე. ბანკის ანაზღაურების სქემის შესაბამისად, თანამშრომლებს აქვთ კონკურენტუნარიანი ხელფასი ბაზარზე არსებულ მსგავს პოზიციებთან შედარებით. მსგავსი მიდგომა გამოიყენება მოქმედი თანამშრომლებისთვის ანაზღაურების პაკეტის შექმნისას. თანამშრომლის ანაზღაურება მოიცავს ყოველთვიურ ხელფასს და საბონუსე სისტემას. საბონუსე სისტემა ეფუძნება საქმიანობის ეფექტურობას და განისაზღვრება ბიზნეს მიმართულებების და კონკრეტული პოზიციების მიხედვით. ბანკი მუდმივად აწარმოებს ბაზარზე არსებული ხელფასების კვლევას და ანალიზს, რომლის საფუძველზეც ხდება ანაზღაურების ცვლილებასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღება.

ბანკი ორიენტირებულია შექმნას უკეთესი სამუშაო გარემო ყველა თანამშრომლისთვის და ინარჩუნებს მდგრად მაჩვენებლებს. თანამშრომლები, რომლებიც იცავენ ბანკის ღირებულებებს და წვლილი შეაქვთ ბანკის წარმატებაში, იღებენ შესაბამის წახალისებას. გამოიყენება საქმიანობის შეფასების სხვადასხვა მეთოდოლოგია და წახალისების სისტემა, რომელიც მოიცავს როგორც ფინანსურ, ასევე არაფინანსურ სარგებელს. დაინერგა ტალანტების მართვის პროგრამა, რომელიც ხელს შეუწყობს ბანკის თანამშრომელთა განვითარებას/მოტივაციას/კარიერულ წინსვლას. ფულადი ბონუსების გადახდის გარდა ბანკი უზრუნველყოფს თანამშრომლებს კონკურენტუნარიანი ჯანმრთელობის დაზღვევის პაკეტით, სრულად ანაზღაურებადი ექსთენიანი სადეკრეტო შვებულებით, ანაზღაურებადი წლიური შვებულებით, ასევე ავადმყოფობის პერიოდის ანაზღაურებით. ბონუსების გაცემა ხდება საქმიანობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლების ან მნიშვნელოვანი პროექტების განხორციელების გათვალისწინებით. დამატებით, ბანკი ხელს უწყობს თანამშრომლების ცოდნის სრულყოფას და სრულად აფინანსებს სწავლასთან დაკავშირებულ ხარჯებს ქვეყანაში თუ მის ფარგლებს გარეთ თავისი თანამშრომლებისთვის.

5.1.1 საბონუსე ფონდის ზოგადი პოლიტიკა

2010 წელს ბანკმა დანერგა საბონუსე ფონდის გამოყოფის და განაწილების პოლიტიკა საკუთარი თანამშრომლებისთვის. აღნიშნული პოლიტიკა ითვალისწინებს დაბეგვრამდე მოგების წინასწარ განსაზღვრული თანხის განაწილებას წინა წლიდან, ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისად.

ბექ-ოფისის თანამშრომლებისა და საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობისათვის, ბონუსები გამოითვლება ბანკის წლიურ დაბეგვრამდე მოგების საფუძველზე და სრულად დისკრეციულია. თითოეული თანამშრომლისთვის ბონუსის განაწილება ეფუძნება მათი მთავარი ბიზნეს მიზნების (Key Business Objectives - “KBOs”) შესრულების დონეს. KBOs განისაზღვრება შეფასების პერიოდის დასაწყისში. გარდა ამისა, საანგარიშგებო წლის დასაწყისში ბანკის სტრატეგიის გათვალისწინებით, თითოეული თანამშრომლისთვის განისაზღვრება KPIs, რომლის შესრულების ხარისხითაც განისაზღვრება წლის ბოლოს მისაღები ბონუსი. თანამშრომლები ინფორმირებულნი არიან თავიანთი ფუნქციისა და პასუხისმგებლობების შესახებ მათი კომპეტენციების ფარგლებში და მკაფიო ცოდნა აქვთ თავიანთი წვლილის შესახებ ორგანიზაციის მიზნებსა და დავალებებში.

ანაზღაურების პოლიტიკა სხვადასხვა თანამშრომლებისთვის:

ფრონტ ოფისის თანამშრომლები

- ფიქსირებული ყოველთვიური ხელფასი და ყოველთვიური/კვარტალური ცვალებადი ბონუსები;
- გამჭვირვალე და სრულად გასაგები საქმიანობის გეგმა, რომელსაც გააჩნია თითოეული ფრონტ ოფისის თანამშრომლისთვის განსაზღვრული კონკრეტული მიზნები, რომლებიც თანხმდება ყოველი თვის დაწყებამდე;
- კრედიტ ოფიცრები იღებენ ბონუსებს გაცემული სესხების რაოდენობის, მოცულობისა და ხარისხის მიხედვით;
- მოლარის/მოლარე-ოპერატორის ბონუსები გამოითვლება მოზიდული დეპოზიტების რაოდენობის, მოცულობის და ვადიანობის საფუძველზე;
- ფრონტ ოფისის თანამშრომლების და გაყიდვების წარმომადგენლების ეფექტურობის მაჩვენებლებს ადგენს დირექტორთა საბჭო ან შესაბამისი კურატორი დირექტორი.

ბექ ოფისის თანამშრომლები

- ფიქსირებული ყოველთვიური ხელფასი; ყოველთვიური/კვარტალური ცვალებადი ბონუსები ნაწილდება დაკავებული პოზიციის და საქმიანობის ეფექტურობის შესაბამისად;
- ბანკს აქვს საქმიანობის ეფექტურობის შეფასების მკაფიო სისტემა ბექ ოფისის თანამშრომლების პროფესიული და პერსონალური უნარების სრული სურათით. ამ პროცესს და შედეგებს არსებითი მნიშვნელობა აქვს დირექტორთა საბჭოსთვის, რომელიც ხელს უწყობს ეფექტურობის მაღალ მაჩვენებლებს და უზრუნველყოფს თანამშრომლებისა და ინვესტორების ინტერესების თანხვედრას;
- სათაო ოფისის თანამშრომლების უმეტესობა სარგებლობს ერთიანი საბონუსე ფონდით. ბონუსის მოცულობა ეფუძნება საქმიანობის შედეგებს დეპარტამენტის დონეზე და KPIs-ს ინდივიდუალურ შესრულებას.

ანაზღაურების პოლიტიკა უმაღლესი ხელმძღვანელობისთვის:

დირექტორთა საბჭო

- სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც კოლექტიური ორგანო, პასუხისმგებელია დირექტორთა საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების სისტემის ჩამოყალიბებასა და ინდივიდუალური კომპენსაციის განსაზღვრაზე;
- დირექტორთა საბჭოს წევრების ანაზღაურების სისტემა რეგულარულად მოწმდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ; ასევე დირექტორთა საბჭოს წევრების ყველა სახის სამოტივაციო პროგრამა და ფულადი ანაზღაურება ექვემდებარება სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებას.
- ფიქსირებული ანაზღაურება განისაზღვრება ანაზღაურების კომიტეტის რეკომენდაციის საფუძველზე, პასუხისმგებლობის, გამოცდილებისა და უნარ-ჩვევების გათვალისწინებით და აისახება ტოპ მენეჯერის შრომით ხელშეკრულებაში.
- დირექტორთა საბჭოს წევრთა ცვლადი ანაზღაურება უნდა შედგებოდეს როგორც ფულადი, ისე არაფულადი ნაწილებისგან და მისი გაცემა დამოკიდებულია KPI-ების შესრულებაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსური მაჩვენებლებისა და სტრატეგიული მიზნების შესრულებას.

სამეთვალყურეო საბჭო

- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურებას განსაზღვრავს AGM და მჭიდროდ არის დაკავშირებული კორპორატიულ KBOs მიღწევასთან და ბანკის საერთო ეფექტურობასთან მოცემული კალენდარული წლის დასრულებისთვის;

2021 წელს ბანკი გეგმავს დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის დანერგოს ანაზღაურების სისტემა, რომლითაც გათვალისწინებული იქნება ცვალებადი ანაზღაურების გადახდის პრინციპები და ფორმები, ცვალებადი ანაზღაურების შემცირებისა და უკან დაბრუნების საფუძვლები და ანაზღაურებასთან დაკავშირებული სხვა საკითხები. ცვალებადი ანაზღაურება დაფუძნებული იქნება ცვალებადი ანაზღაურების გამომუშავების პერიოდის საქმიანობის შედეგებზე, რომელსაც ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. აღნიშნული სისტემა შესაბამისი იქნება კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებთან.

5.2 პერსონალი, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს ბანკის რისკის პროფილზე

პერსონალი, რომელსაც უკავია მნიშვნელოვანი მენეჯერული პოზიციები, პასუხისმგებელია ბიზნეს საქმიანობებზე მათი ზედამხედველობის ქვეშ. ბანკი განსაზღვრავს იმ თანამშრომელთა წრეს, რომელთა პროფესიული საქმიანობა არსებით გავლენას ახდენს ბანკის რისკის პროფილზე შემდეგი კრიტერიუმების საფუძველზე:

- თანამშრომელი არის დირექტორთა საბჭოს ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი;
- თანამშრომელს გააჩნია არსებითი გავლენა ბიზნესის ყოველდღიურ მართვაზე - შემდეგი ერთეულების ხელმძღვანელები:
 - ადამიანური რესურსები
 - შიდა აუდიტი
 - იურიდიული
 - ფინანსები
 - შესყიდვები
 - საინფორმაციო ტექნოლოგიები
 - საკრედიტო რისკი
 - საოპერაციო რისკი
 - შესაბამისობა
 - AML
 - ინფორმაციული უსაფრთხოება
 - მარკეტინგი

დირექტორთა და სამეთვალყურეო საბჭოების მიერ გაცემული ანაზღაურებისა და ბანკის რისკის პროფილზე მატერიალური ზემოქმედების მქონე თანამშრომლების ანაზღაურების შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად იხილეთ ცხრილი 15.

6 რისკის მართვა

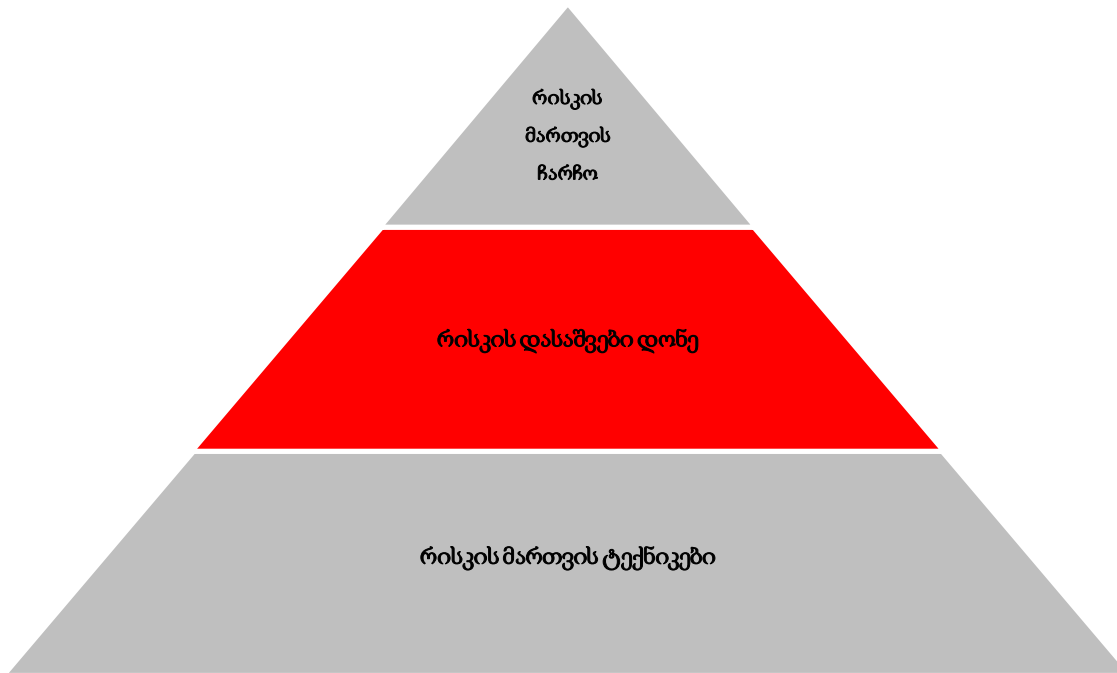
რისკი დამახასიათებელია საბანკო საქმიანობისთვის, თუმცა რისკის მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის უწყვეტი პროცესის მეშვეობით, რისკის ლიმიტების და კონტროლის სხვა მექანიზმების გამოყენებით. რისკის მართვის პროცესი უმნიშვნელოვანესია ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ბანკის თითოეული პირი ანგარიშვალდებულია რისკის პოზიციებზე მის მიერ აღებულ პასუხისმგებლობებთან დაკავშირებით. ბანკი დგას საკრედიტო რისკის, ლიკვიდობის რისკის, საბაზრო რისკის, საოპერაციო რისკის და სხვა არაფინანსური რისკების წინაშე. ბანკის მიერ მიღებული რისკის მართვის სტრუქტურა ადგენს დასაშვებ რისკების ლიმიტების ფარგლებს თითოეულ რისკთან და ბიზნეს ხაზთან მიმართებაში და უზრუნველყოფს მის შესაბამისობას.

6.1 რისკის მართვის ჩარჩო

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ბანკის რისკის მართვის ჩარჩოს შექმნასა და ზედამხედველობაზე.

ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს ბანკის რისკების დადგენასა და ანალიზს, შესაბამისი რისკის ლიმიტების და კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრის და რისკების მონიტორინგის და ლიმიტების დაცვის მიზნით. რეგულარულად ხდება რისკის მართვის პოლიტიკის და სისტემების გადახედვა ბაზრის პირობების, პროდუქტების და შეთავაზებული მომსახურებების ცვლილებების ასახვის მიზნით. ბანკს, მართვის სტანდარტების, პროცედურების და ტრენინგების მეშვეობით, აქვს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის საშუალებები, სადაც ყველა თანამშრომელმა იცის თავისი ფუნქციები და ვალდებულებები.

რისკის მართვაზე ანგარიშვალდებული პირების პასუხისმგებლობა ითვალისწინებს ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფას ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ RAS-თან. შესაბამისობა უზრუნველყოფილია RAS პარამეტრების უწყვეტი მონიტორინგით. დირექტორთა საბჭოს აქტიური ჩართულობით, რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს სათანადო კომუნიკაციას და გამჭვირვალობას ყველა დონეზე, რისკის მიზნობრივ მაჩვენებლებთან, რისკის პროფილის უწყვეტ მონიტორინგთან რისკის დასაშვებ დონესთან მიმართებით, რისკთან დაკავშირებული გაფრთხილებების დროულ ესკალაციასთან და შემარბილებელი ზომების დაგეგმვასთან დაკავშირებით.

ბანკის რისკის მართვის ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ოთხ კომპონენტს:

- 1. რისკის მართვის პრინციპები** ითვალისწინებს რისკის მართვის სტრუქტურის რაოდენობრივ საფუძველს, ესენია:
 - რისკების მართვის ეფექტური კულტურის ხელშეწყობა;
 - რისკზე ანგარიშვალდებულება ბიზნეს ხაზების მიხედვით;
 - რისკების დამოუკიდებელი ცენტრალური ზედამხედველობა;
 - გადაჭარბებული კონცენტრაციების თავიდან აცილება და/ან შემცირება;
 - რისკების მკაფიოდ გამოვლენადობის, შეფასებადობის და მართვადობის უზრუნველყოფა
- 2. სტრატეგიული პრინციპები** ითვალისწინებს ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, რომლითაც იხელმძღვანელებს ბანკი საზედამხედველო ფინანსური მიზნების მიღწევისას და რომლითაც იზომება ახალ ინიციატივებსა და ბანკის მიერ რისკის დასაშვებ დონეს შორის შეთანხმების ხარისხი. სტრატეგიული პრინციპები მოიცავს შემდეგს:
 - ყურადღების გამახვილება მოგების მრავალფეროვნებაზე, ხარისხსა და სტაბილურობაზე
 - ორიენტირება ძირითად საქმიანობაზე ბანკის კონკურენტუნარიანი უპირატესობების ეფექტური გამოყენებით
 - დისციპლინირებული და შერჩევითი სტრატეგიული ინვესტიციების განხორციელება;
- 3. საზედამხედველო ფინანსური მიზნები** ორიენტირებულია აქციონერთა ღირებულების და ბანკის საქმიანობის ფრენჩაიზინგის მდგრადობის გრძელვადიან პერსპექტივებზე. აღნიშნული მიზნები ორიენტირებულია კაპიტალის შიდა გენერირებაზე მოგების მდგრადი ზრდის საფუძველზე, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის წვდომას კაპიტალზე სათანადო კომერციული პირობებით, და ადეკვატური კაპიტალის შენარჩუნებაზე ბანკის რისკის პროფილთან მიმართებაში.
- 4. რისკის დასაშვები დონის შეფასებები** ითვალისწინებს ობიექტურ მაჩვენებლებს, რომელიც ზომავს რისკს და ახდენს ბანკის მისაღები რისკის დონის ფორმულირებას. ასეთი მაჩვენებლები უზრუნველყოფს კავშირს რისკის მიღების ფაქტობრივ ოპერაციებსა და რისკის მართვის პრინციპებს, სტრატეგიულ პრინციპებს და საზედამხედველო ფინანსურ მოთხოვნებს შორის. აღნიშნული

მაჩვენებლები მოიცავს კაპიტალის და შემოსავლების კოეფიციენტებს, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკის ლიმიტებს და საკრედიტო და საოპერაციო რისკის მიზნებსა და ლიმიტებს.

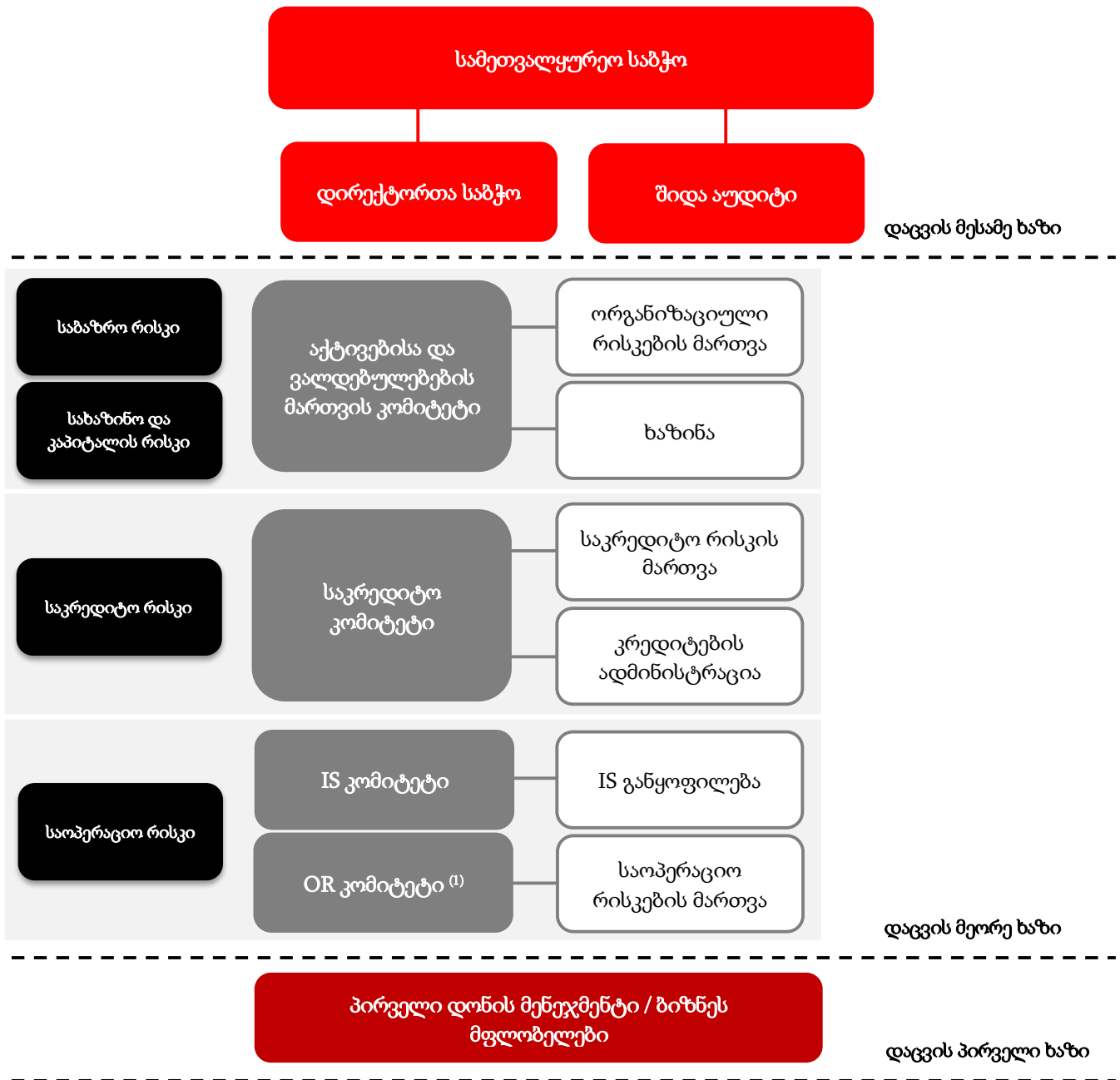
სამეთვალყურეო საბჭო ერთპიროვნულად პასუხისმგებელია რისკების დადგენასა და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკე დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ბანკის ძირითადი რისკებს მართავს ქვემოთ მითითებული კომიტეტები და ერთეულები, დირექტორთა საბჭო საბჭოს აქტიური ჩართულობით:

- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი
- ლიკვიდობის რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (“ALCO”)
- საბაზრო რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი
- საოპერაციო რისკს მართავს საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი
- ინფორმაციის უსაფრთხოების და ტექნოლოგიურ რისკებს მართავს ინფორმაციის უსაფრთხოების კომიტეტი

ბიზნეს ხაზები წარმოადგენენ იმ რისკებზე მთავარ პასუხისმგებელ ერთეულებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ყოველდღიურ საქმიანობებზე და ოპერაციებზე. ბიზნეს პროცესები მოიცავს შესაბამისი რისკის ერთეულის წარმომადგენლების მიერ შესრულებული საქმიანობების კონტროლს. რისკის მართვის ფუნქციების მქონე ერთეულები, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან ძირითადი საქმიანობებისგან, მონაწილეობენ რისკების მართვასა და შიდა კონტროლში. ისინი წარმოადგენენ კონტროლის და დაცვის მეორე ხაზს, დაცვის პირველი ხაზი უზრუნველყოფილია ბიზნეს ფუნქციების მქონე ერთეულებით. ქვემოთ ჩამოთვლილი დეპარტამენტები/განყოფილებები პასუხისმგებელი არიან საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა ფინანსური და არაფინანსური რისკების ყოველდღიურ მართვაზე:

- ორგანიზაციული რისკების მართვა (ERM);
- ხაზინა;
- საკრედიტო რისკების მართვა;
- კრედიტების ადმინისტრაცია;
- საოპერაციო რისკების მართვა (ORM);
- საინფორმაციო უსაფრთხოება;
- უსაფრთხოება;
- ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა;
- კანონმდებლობასთან შესაბამისობა.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს რისკის მართვის დაცვის სამ ხაზს:

(1) საოპერაციო რისკების კომიტეტი შეიქმნა 2019 წელს

6.1.1 საკრედიტო რისკის კომიტეტი

საკრედიტო რისკის კომიტეტს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის დონეზე ყველა ტიპის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკების მართვაზე. კომიტეტი ასრულებს მთავარ როლს ბანკის პორტფელში შესაძლო მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების იდენტიფიკაციაში და აქვს საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების უფლებამოსილება შეთავაზებულ საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული გარიგებების დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ. საკრედიტო რისკის კომიტეტმა შეიმუშავა საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა და პროცედურები, რომელიც შეესაბამება ბანკის მოქმედ რისკის პროფილს და მომავალი ზრდის გეგმებს. საკრედიტო რისკის დეპარტამენტები და ერთეულები უზრუნველყოფენ საკრედიტო რისკის კომიტეტისთვის ინფორმაციის მიწოდებას.

არსებითი საკრედიტო რისკის გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით დაინერგა ყოვლისმომცველი კონტროლის და მონიტორინგის სისტემები, რომელშიც მკაფიოდ არის განსაზღვრული საკრედიტო რისკის მართვაში ჩართული პერსონალის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები.

საკრედიტო რისკის კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობებია:

- რისკის მართვის სტრუქტურის და პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება;
- საკრედიტო რისკების დამტკიცება დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში;
- საბალანსო და ბალანსგარეშე საკრედიტო და კონცენტრაციის რისკების მართვა და ზედამხედველობა;
- საკრედიტო ლიმიტების განსაზღვრა კლიენტის კატეგორიის და ოპერაციის ტიპის მიხედვით;
- საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული შესაძლო ზარალის წინასწარ დადგენა;
- კრედიტების სათანადო ადმინისტრაციის, შეფასების და მონიტორინგის პროცესის წარმოება ყველა ბიზნეს ხაზზე.

6.1.2 აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია კაპიტალის, ლიკვიდობის, საპროცენტო და დაფინანსების რისკების მართვა. კომიტეტის თავმჯდომარე არის გენერალური დირექტორი. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ეფექტური გადაწყვეტილების მისაღებად წარმოადგენს რელევანტურ ანალიტიკურ მონაცემებს. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი მიზნებია:

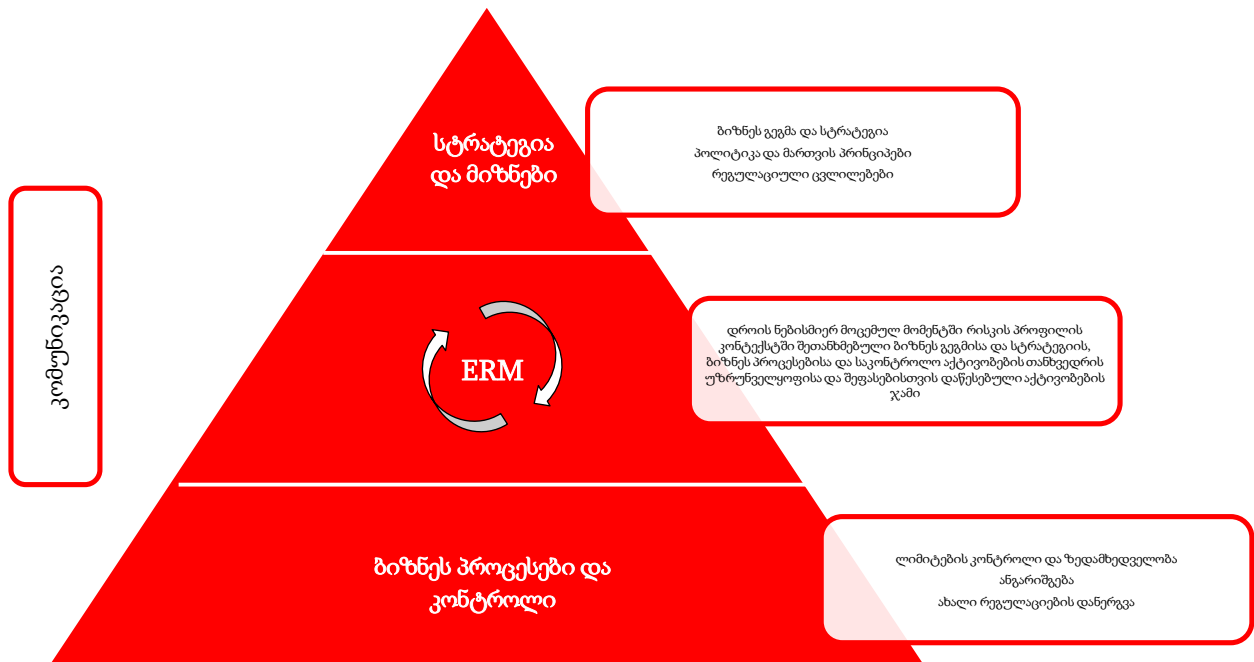
კაპიტალის რისკი	<ul style="list-style-type: none"> • სებ-ის მიხედვით კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და კაპიტალის პროფილის ანალიზი; • ეკონომიკური კაპიტალის მართვა და ძირითადი ცვლილებების ანალიზი; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი და კაპიტალის კვარტალური სტრეს-ტესტი;
ლიკვიდობის რისკი	<ul style="list-style-type: none"> • დაფინანსების გეგმის შემუშავება ბანკის საინვესტიციო შესაძლებლობების გათვალისწინებით ჭარბი ლიკვიდური სახსრების თავიდან ასაცილებლად; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი ყოველთვიური ლიკვიდობის სტრეს-ტესტებთან ერთად და შესაბამისი ქმედებები შედეგების; • ლიკვიდობის რისკის მიტიგაციის ინსტრუმენტების და აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის პოზიციის მართვა;
საბაზრო რისკი	<ul style="list-style-type: none"> • საპროცენტო განაკვეთისა და საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის პოზიციის მართვა • FX პოზიციის მართვა;
ფასდადება	<ul style="list-style-type: none"> • მინიმალური საპროცენტო განაკვეთის დაწესება სესხებისა და გარანტიებისთვის; • ფასდადებასთან მიმართებაში გაცემული სესხების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კონტროლი;

დამატებით, კომიტეტი აწესებს ლიმიტს ბანკთაშორისი კონტრაგენტის რისკისთვის. კომიტეტი თავისი ძირითადი პასუხისმგებლობების შესრულებით, უზრუნველყოფს შესაბამისი აქტივების და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის შემუშავებას და განხორციელებას. აღნიშნული პოლიტიკა არის მთავარი სახელმძღვანელო ბანკის საბალანსო ანგარიშგებასთან და მის მაჩვენებლებთან დაკავშირებით სრული მონიტორინგის და ღრმა ანალიზის შესრულებისთვის.

6.1.3 ორგანიზაციული რისკების მართვა

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების მიზანია საფრთხეებისა და შესაძლებლობების საუკეთესო დაბალანსებისთვის რისკის მისაღები დონის შენარჩუნება - რისკის დასაშვები დონისა და საბჭოსა და აღმასრულებელი დირექტორების ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება დაინტერესებულია ორგანიზაციის განვითარებასთან ერთად უზრუნველყოს დასახული მიზნების მიღწევა და ორგანიზაციის აქტივების შესაფერისი მართვა, არასასურველი მოვლენების შედეგად დანაკარგების თავიდან არიდების ჩათვლით. ეს მოიცავს ორგანიზაციის ყველა დონეზე არსებულ საკითხებს. მმართველობაში ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების როლი ილუსტრირებულია 6.1.3.1 ცხრილში:

ცხრილი 6.1.3.1 მმართველობასა და ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების კავშირი

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ხელს უწყობს რისკებთან დაკავშირებული საქმიანობების მართვას, როგორცაა რისკების თავმოყრა და ანალიზი, რისკების ანგარიშგება, და მოიცავს ისეთ საკითხებს, რომლებიც არ არის განსაზღვრული კონკრეტული ტიპის რისკში. განყოფილების ძირითადი ფუნქციები მოიცავს:

- კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესზე და აღდგენის გეგმის დოკუმენტაციაზე პასუხისმგებლობა;
- დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს ხელი შეუწყოს RAS-ის მიმოხილვის პროცესის კოორდინირებაში და RAS შესაბამისობის მონიტორინგი, კონტროლი და ანგარიშგება;
- სხვადასხვა ტიპის სტრეს-ტესტების ჩატარება ორგანიზაციის დონეზე;
- ხაზინის დეპარტამენტთან ყოველდღიური კომუნიკაცია და ALCO-სთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდება;
- საზედამხედველო რისკის მართვა და ანგარიშგება.

6.2 დოკუმენტი რისკის დასაშვები დონის შესახებ

6.2.1 რისკის დასაშვები დონე

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია შექმნას რისკის მართვის სტრუქტურა და განსაზღვროს ბანკის რისკის დასაშვები დონე. ბანკის რისკის დასაშვები დონე განსაზღვრულია დოკუმენტში რისკის დასაშვები დონის შესახებ (“RAS”). რისკის დასაშვები დონე განისაზღვრება, იმ რისკის ტიპების და დონის სახით, რომლის მიღებისთვის ბანკი მზად არის თავისი აქციონერების და მენაბრეების სახელით მის სტრატეგიულ, ტაქტიკურ და ტრანზაქციულ ბიზნეს ოპერაციებში. რისკის დასაშვები დონე გამოხატულია, როგორც კონკრეტული, რაოდენობრივი ფარგლების პაკეტი სხვადასხვა სარისკო საქმიანობებზე, რომლის კროსირებაც არ უნდა მოახდინოს ბანკმა. RAS ასევე განსაზღვრავს სხვადასხვა ლიმიტებს კონტრაგენტებზე კონცენტრაციის რისკების თავიდან აცილებისთვის.

რისკის მიღების შესაძლებლობა წარმოადგენს ბანკის საერთო შესაძლებლობას მიიღოს პოტენციური ზარალი. რისკის პროფილი არის ბანკის რისკის პორტფელის მოკლე ასახვა დროის კონკრეტულ ეტაპზე (წარსული, აწმყო ან მომავალი). რისკის დასაშვები დონე არ არის ბანკის მიერ რისკის მიღების შესაძლებლობა (და უნდა იყოს მასზე ნაკლები) და ასევე შესაძლოა განსხვავდებოდეს ბანკის რისკის პროფილისგან. რისკის პროფილი ზოგადად დაბალი უნდა იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე. რისკის პროფილი შეიძლება მაღალი იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე გამონაკლის შემთხვევებში (მაგალითად, ბანკის რისკის დასაშვები დონის გამოხატული ცვლილების და გარე იმპულსების გამო) დროის შეზღუდულ და მოკლე პერიოდებში.

2017 წელს ახალმა მმართველობამ გადაწყვიტა რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი ცალკე დოკუმენტად დაემტკიცებინა.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში აღწერილია ბანკის მიდგომები შემდეგ რისკებთან მიმართებაში:

- საკრედიტო რისკი

- სახაზინო და კაპიტალის რისკი
- საბაზრო რისკი
- საოპერაციო რისკი
- სხვა მნიშვნელოვანი რისკები

ბანკის რისკის დასაშვები დონის ზომები განსაზღვრულია ბანკის სტრატეგიული მიზნების მიღწევის და გაუმჯობესებისთვის სახელმძღვანელო მითითებებისა და უსაფრთხოების ზომების უზრუნველყოფის მიზნით:

- კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა ნებისმიერ დროს;
- ლიკვიდობის და დაფინანსების რისკის სათანადო მართვის უზრუნველყოფა, რომელიც მოიცავს: LCR და ლიკვიდობის კოფიციენტის შენარჩუნებას საზედამხედველო მოთხოვნილ მინიმუმზე ზემოთ. შეზღუდვებს ერთი კლიენტის რისკის პოზიციებზე; კონცენტრაციის ლიმიტებს; სტრეს-ტესტების ჩაბარებას (საბაზო, რბილი და მძიმე შემთხვევები) და სათანადოდ დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურის მიღწევას და შენარჩუნებას;
- წინასწარი შეფასება მითითებულ რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებით უნდა წარედგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მნიშვნელოვანი ახალი პროექტების / ინვესტიციების, ახალი პროდუქტების თვალსაზრისით, და ბაზრის ახალ სეგმენტში ან ბიზნეს ხაზებში შესვლისთვის;
- მდგრადი ეკონომიკური სარგებელის შესაბამისობის შენარჩუნება აღებულ მოვალეობებთან.

დირექტორთა საბჭო ყოველწლიურად, ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში უფრო ხშირად, განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის რისკის დასაშვებ დონეს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ იგი შეესაბამება ბანკის სტრატეგიას, ბიზნეს და საზედამხედველო გარემოს და დაინტერესებულ მხარეთა მოთხოვნებს.

ბანკის რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებული დოკუმენტები რეგულარულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ რისკის დასაშვებ დონეს, უნდა არსებობდეს ზომების კონკრეტული პაკეტი დირექტორთა საბჭოს დავალებებთან ერთად, რომელშიც შედის აღნიშნული ზომების განხორციელება ბანკის რისკის პროფილის შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით რისკის დასაშვებ დონესთან დროის განსაზღვრულ პერიოდში.

დირექტორთა საბჭო და განყოფილების ყველა ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია შეასრულოს და დაიცვას რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი.

6.2.2 მონიტორინგი, ანგარიშგება და გადახედვა

სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საბოლოო პასუხისმგებლობა ბანკის საერთო რისკის პროფილის მართვაზე. საკრედიტო რისკის კომიტეტი, ALCO, ინფორმაციის უსაფრთხოებისა და საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტები და ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილება პასუხისმგებელი არიან რისკების მონიტორინგზე და რისკის დასაშვები დონის შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე. ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილებას ეკისრება საერთო

პასუხისმგებლობა RAS პარამეტრების და ლიმიტების უწყვეტ მონიტორინგზე და RAS შესრულების შესახებ ანგარიშგებაზე სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ყოველკვარტალურად.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი გადაიხედება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, ან ბანკის საოპერაციო გარემოს მნიშვნელოვანი ცვლილების დროს, რა შემთხვევაშიც გადახედვის პროცესს ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთა საბჭოს შეუძლია მიუთითოს სამეთვალყურეო საბჭოს, რომ RAS საჭიროებს გადახედვას, თუმცა სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას როდის დაიწყოს აღნიშნული პროცესი.

გადახედვის კოორდინაციას ახორციელებს ორგანიზაციული რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში შეთავაზებული ცვლილებები დასტურდება დირექტორთა საბჭოს მიერ და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

6.3 რისკის ტიპები

ბანკი თავისი საქმიანობის ფარგლებში სხვადასხვა რისკის წინაშე დგას, მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი მითითებულია ქვემოთ. რეგულაციები მოიცავს საკრედიტო რისკს, საბაზრო რისკს, საოპერაციო რისკსა და სახაზინო და კაპიტალის რისკს. კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის თანახმად ბანკი ითვლის ეკონომიკურ კაპიტალს, რომელიც საჭიროა ლიკვიდობის რისკის გარდა ყველა მატერიალური რისკის დასაფარად.

6.3.1 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი მხარის მიერ შეთანხმებული პირობების შესაბამისად ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეული რისკი. როგორც წესი, აღნიშნული ვალდებულებები წარმოადგენენ ბანკის ტრადიციული არასავაჭრო საკრედიტო საქმიანობის, კონკრეტულად სესხების, შემადგენელ ნაწილს.

ბანკს აქვს საკრედიტო რისკის სხვადასხვა კატეგორია:

- დეფოლტის რისკი - არის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს სასესხო ვალდებულების გადახდას.
- ქვეყნის რისკი - ქვეყნის კრედიტუნარიანობის მოულოდნელი გაუარესების ან დეფოლტის რისკი, რომელიც გამოწვეულია სოციალური არეულობით, პოლიტიკური არასტაბილურობით, ომით ან სხვა არახელსაყრელი მოვლენებით ქვეყანაში.
- კონცენტრაციის რისკი - ერთი აქტივის ან აქტივების ჯგუფის დიდი პოზიციის დაკარგვის რისკი. ეს რისკი წარმოიქმნება, როცა პორტფელი სექტორის და მსესხებელთა ჯგუფის თვალსაზრისით ნაკლებადაა დივერსიფიცირებული.

6.3.2 საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური ბაზრის შედეგებზე. საბაზრო რისკის ძირითადი ტიპები მოიცავს საპროცენტო განაკვეთისა და გაცვლითი კურსის რისკს და მათი ცვალებადობის დონეს. საბაზრო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება სავაჭრო საქმიანობებიდან. იგი მოიცავს აქციების გადაფასებასთან დაკავშირებულ ზარალის რისკს, ასევე საპროცენტო განაკვეთებისა და გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეულ ზარალს, რაზეც ბაზრის ცვალებადობა ახდენს გავლენას.

6.3.3 საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი შეიძლება წარმოიშვას შიდა პროცესების, სისტემების ან ადამიანების, გარეშე განზრახული, შემთხვევითი ან ბუნებრივი მოვლენების არაადეკვატურობის ან დარღვევის შედეგად. გარეშე მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, თაღლითობას, წყალდიდობას, ხანძარს, მიწისძვრას და ტერორისტის ან ჰაკერის შეჭრას. საკრედიტო ან საბაზრო შემთხვევები, როგორებიცაა დეფოლტი ან ღირებულების რყევები, რომლებიც შედის საოპერაციო რისკის ფარგლებში. კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის რისკი შედის საოპერაციო რისკში. კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის რისკი არის პოტენციური იმისა, რომ ბანკმა შესაძლოა მიიღოს საზედამხედველო სანქციები, ფინანსური ზარალი და/ან ზიანი მიადგეს მის რეპუტაციას, ბანკის მიერ მოქმედი კანონმდებლობის, წესების და რეგულაციების შეუსრულებლობის გამო. საოპერაციო რისკი არ მოიცავს რეპუტაციის დაკარგვის რისკს.

6.3.4 სახაზინო და კაპიტალის რისკი

სახაზინო და კაპიტალის რისკი მოიცავს ლიკვიდობის და კაპიტალის რისკს. ლიკვიდობის რისკი არის ფინანსური რისკი, რომელიც წარმოიქმნება ბანკის მიერ ვალდებულებების დროული გადახდის პოტენციური უუნარობის, ან ამ ვალდებულებების შესრულებისას ზედმეტი ხარჯის გაწევის შედეგად. ბანკი ლიკვიდობის რისკს ორ ტიპად ყოფს:

საბაზრო ლიკვიდობა - საბაზრო ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ ბანკს არ შეეძლება აქტივის ყიდვა ან გაყიდვა ფასების მატერიალურად შეცვლისა და ტრანზაქციის დიდი ხარჯების გაწევის გარეშე.

დაფინანსების ლიკვიდობა - დაფინანსების ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება, როცა ბანკს არ შეუძლია ვალდებულების გადახდა მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, ან ბანკს არ შეუძლია დეპოზიტების გატანის მსურველი მომხმარებლების დაკმაყოფილება.

კაპიტალის რისკი წარმოიქმნება რისკის პოზიციების მხარდასაჭერად კაპიტალის არაადეკვატურობით, რომელიც გამოწვეულია ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობებით, დივიდენდების მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობით, ინვესტორების რისკის დასაშვები დონის ან კრედიტ რეიტინგის გაუარესების გამო დაფინანსების ხარჯების ზრდით და ნორმალურ სამუშაო გარემოში საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობით.

6.3.5 მაკროეკონომიკური რისკი

მაკროეკონომიკური სიტუაცია გავლენას ახდენს ბანკის მომგებიანობაზე, პორტფელის ხარისხსა და ზრდის ტემპზე. მთავარი ფაქტორები, რომლებიც პირდაპირ ახდენს გავლენას საქართველოს საბანკო სექტორზე არის:

- მშპ-ს ზრდის ტემპი
- უმუშევრობის დონე
- გაცვლითი კურსი
- ინფლაცია
- რეალური საპროცენტო განაკვეთი
- ბიზნესის და მომხმარებლის მოლოდინები
- ფისკალური და მიმდინარე ანგარიშების დისბალანსი
- პოლიტიკური ციკლი

ამასთანავე, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მეზობელი ქვეყნების ეკონომიკურ და პოლიტიკურ სიტუაციაზე. ამ ფაქტორებს შეუძლია გავლენა მოახდინოს ექსპორტზე, ტურიზმზე, ფულის გადარიცხვებსა და უცხოურ პირდაპირ ინვესტიციებზე.

6.4 სტრეს ტესტები

დინამიური რისკის ზედამხედველობის და მართვის უზრუნველყოფის მიზნით, ბანკმა შეიმუშავა სტრეს ტესტირების სტრუქტურა, რომელიც აღწერილია ქვემოთ.

6.4.1 სტრეს ტესტების სტრუქტურა

ბანკი სტრეს ტესტებს იყენებს სხვადასხვა უარყოფით სცენარებში ფინანსური მოთხოვნების დასაგეგმად. სტრეს ტესტები მოიცავს ყველა არსებით რისკს და შესაძლებლობას აძლევს ბანკს შეაფასოს არახელსაყრელი ეკონომიკური ტენდენციების ეფექტი სხვადასხვა ტიპის რისკებზე. სტრეს ტესტები ქმნის რისკის მართვის სისტემის განუყოფელ ნაწილს. ბანკი იყენებს სცენარზე დაფუძნებულ მიდგომას ეკონომიკაში უარყოფითი მოვლენების ზემოქმედების შესაფასებლად. სტრეს ტესტები ტარდება ორგანიზაციის დონეზე.

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება პასუხისმგებელია სტრეს-სცენარების მეთოდოლოგიის შემუშავებაზე და შესაბამისი პარამეტრების განსაზღვრაზე, მონაცემების შედეგებად გარდაქმნის მიზნით. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, როგორც საბოლოო მომხმარებელი, ამოწმებს სტრეს ტესტების შედეგებს და საჭიროების შემთხვევაში იღებს გადაწყვეტილებებს გამოსასწორებელი ზომების განხორციელების შესახებ.

6.4.2 სტრეს ტესტების მეთოდოლოგიის და სცენარების განსაზღვრა

სტრეს ტესტების მეთოდოლოგია მოიცავს ოთხ ეტაპს. პირველი ეტაპია შიდა სტრეს-ტესტის სცენარების განსაზღვრა და მომზადება. თითოეული სცენარი მოიცავს მაკროეკონომიკურ ცვლადებს. ბანკს აქვს საბაზო სცენარი, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ტენდენციების პროგნოზს ჩვეულებრივი მოსალოდნელი ეკონომიკური მდგომარეობის დროს და რეცესიული სცენარი,

რომელიც წარმოადგენს დარტყმებს ეკონომიკაზე, რომლებიც მოულოდნელი, მაგრამ შესაძლებელია. აღნიშნული სცენარები ასახავს მიმდინარე, ასევე პროგნოზირებულ ეკონომიკურ პირობებს და შესაბამისად კორექტირდება დირექტორთა საბჭოს მიერ. მეორე ეტაპი არის სცენარების ზემოქმედების განსაზღვრა სხვადასხვა ტიპის რისკებსა და კაპიტალზე. სტრეს-ტესტის სცენარების ეფექტის რისკებზე, შემოსავლის და ხარჯის სტრუქტურაზე საჩვენებლად ბანკი გამოთვლის კაპიტალის მოთხოვნის კოეფიციენტებს თითოეულ სცენარში. საბოლოოდ შედეგებს აფასებს დირექტორთა საბჭო თანმიმდევრობის და სანდოობის უზრუნველყოფის მიზნით. მონაცემები შემდეგ წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს.

ორგანიზაციის დონეზე სტრეს-ტესტირების გარდა, ბანკი იყენებს სხვადასხვა სპეციალურ სცენარებს, რომლებიც დირექტორთა საბჭოს აწვდის ინფორმაციას ბანკზე ზემოქმედებების მქონე კონკრეტული სახის მოვლენების შესახებ.

6.5 აღდგენის გეგმა

ბანკი ადგენს აღდგენის გეგმას (Recovery Plan), რომელიც ითვალისწინებს შესაძლო აღდგენის გზებს იმ შემთხვევაში, თუ ბანკი აღმოჩნდება პრობლემურ სიტუაციაში. აღდგენის გეგმა წარმოადგენს რისკის მართვის დამატებით ინსტრუმენტს და მისი მიზანია აღდგენის პერიოდის შემოკლება და კრიზისის შემთხვევაში ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა. ბანკის საერთო რისკის პროფილის და ბანკისთვის დამახასიათებელი რისკების საფუძველზე, გეგმა ითვალისწინებს კონკრეტულ გამომწვევ ფაქტორებს, რომლის შესაბამისადაც დირექტორთა საბჭომ უნდა ამოქმედოს აღდგენის გეგმა.

აღდგენის გეგმაში აღწერილია და განსაზღვრულია მოვლენები, რომლებმაც შესაძლოა გამოწვიოს აღდგენის გეგმის ამოქმედება. იმ კრიტიკული მოცულობების გათვალისწინების მიზნით, რომლებიც იწვევს აღდგენის გეგმის აქტივაციას, ჩატარდა საბაზო პროგნოზირებული (ბიუჯეტში გათვალისწინებული) სცენარის ანალიზი. ვინაიდან წინასწარ არ არის ცნობილი მოვლენის ზუსტი ბუნება, რომელიც გამოიწვევს ზეწოლას ბანკზე, გეგმა სტრესული მოვლენების სიმწვავის საპასუხოდ უნდა იყოს მოქნილი და ითვალისწინებდეს შესაძლო გამოსავლების ჩამონათვალს, რომლებიც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას საჭიროებისამებრ. გეგმაში აღწერილია შესაბამისი მიტიგაციის ფაქტორები/ქმედებები და არსებულ ზეწოლებზე მათი გამოყენების ეფექტები.

გაჯანსაღების გეგმის ინდიკატორებს ყოველთვიურად აკონტროლებს ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. ნებისმიერი პოტენციური გამომწვევი მოვლენა ეგზავნება დირექტორთა საბჭოს და განიხილება შეხვედრაზე. ამოქმედების შემთხვევაში აღდგენის გეგმის სტრატეგია განხორციელდება დირექტორთა საბჭოს ზედამხედველობით.

7 კაპიტალის მართვა და კაპიტალის ადეკვატურობა

7.1 კაპიტალის მოთხოვნები

2014 წლის 30 ივნისიდან, ბანკი ვალდებულია დააკმაყოფილოს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტები, რომლებიც განსაზღვრულია სებ-ის პრეზიდენტის 2013 წლის 23 ოქტომბრით დათარიღებულ #100/04 ბრძანებაში - „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დამტკიცების თაობაზე“ („პილარ 1-ის რეგულაცია“).

საკრედიტო ინსტიტუტის კაპიტალის ადეკვატურობის ძირითადი მაჩვენებლები, მარეგულირებლის თვალსაზრისით, არის საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები, რომლებიც გამოითვლება საზედამხედველო კაპიტალის შეფარდებით რისკის მიხედვით შეწონილ პოზიციებთან (“RWE”). პილარ 1-ის რეგულაციის შესაბამისად, სებ-ი მოითხოვს რომ ბანკებმა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების 8.0%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი - რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების 6.0% და ძირითადი პირველადი კაპიტალი - რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების 4.5%, რომელიც გამოთვლილი და ნაჩვენები უნდა იყოს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში. სავალდებულო მოთხოვნების გარდა ყველა ბანკს მოეთხოვება დამატებით დაიცვან კონსერვაციის, კონტრცეკლურობისა და სისტემური რისკის ბუფერები იმისთვის, რომ უზრუნველყოს ნორმალურ პირობებში კაპიტალის საკმარისი ოდენობის დაგროვება, კრიზისულ პერიოდთან გასამკლავებლად.

კონსერვაციის ბუფერის მიზანია ბანკის კაპიტალის კონსერვატულად შენარჩუნება. როცა ბანკი ბუფერს არღვევს, ამოქმედდება ავტომატური დაცვის მექანიზმი, რაც უზღუდავს ბანკს გაცემული დივიდენდების და ბონუსების მოცულობას.

კონტრცეკლური კაპიტალის ბუფერი არის ბაზელ 3-ის პრინციპებზე დაფუძნებული, რომელიც წარმოადგენს მნიშვნელოვან ინსტრუმენტს ბანკის დაკრედიტების აქტივობებზე ეკონომიკური ციკლის გავლენის გაუვნებელყოფისთვის.

ამ ჩარჩოს ფორმალიზების და დაფუძნების მიზნით საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშავა "პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკებისთვის კაპიტალის ბუფერების მოთხოვნების განსაზღვრის წესი". ამ წესის თანახმად, პილარ 2-ის კაპიტალის მოთხოვნებში შედის არაჰეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის, კონცენტრაციის, წმინდა სტრეს-ტესტისა და GRAPE ბუფერები.

აღსანიშნავია, პილარ 2-ის კაპიტალის ბუფერები კაპიტალის მოთხოვნების პროპორციულად უნდა იყოს გათვალისწინებული (ძირითადი პირველადი კაპიტალი 4.5%, პირველადი კაპიტალი 6% და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი 8%). შესაბამისად, პილარ 2-ის მიხედვით მოთხოვნილი კაპიტალის 56% ბანკმა უნდა დაიცვას ძირითადი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებით, 75% კი - პირველადი კაპიტალით.

კოვიდ პანდემიის პირობებში, 2020 წლის მარტში სებ-მა შეამსუბუქა კაპიტალის მოთხოვნები, რაც გულისხმობს კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერისა (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2,5%-ის ოდენობით) და პილარ 2-ის ბუფერის ნაწილის (არაჰეჯირებული საკრედიტო რისკის ბუფერის 2/3) გაუქმებას. ასევე, ერთი წლით გადავადდა ძირითადი პირველადი კაპიტალისა და პირველადი კაპიტალის მოთხოვნების ზრდა GRAPE და კონცენტრაციების ბუფერებისთვის.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის სისტემური რისკის ბუფერი 1.2%-მდე გაიზარდა, 0.9%-დან, ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 174/04 ბრძანების მიხედვით, რომელიც 2017 წლის 18 დეკემბრით თარიღდება.

7.2 საზედამხედველო კაპიტალი

რეგულაცია ბანკებისგან მოითხოვს საკმარისი კაპიტალის გადადებას მოულოდნელი ზარალის დასაფარად და კრიზისში გადახდისუნარიანობის შესანარჩუნებლად. ძირითადი პრინციპის მიხედვით, საჭირო კაპიტალის მოცულობა დამოკიდებულია კონკრეტული ბანკის აქტივებთან დაკავშირებული რისკის მოცულობასთან.

მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი მოიცავს პირველად და მეორად კაპიტალს. პირველადი კაპიტალი შედგება ძირითადი პირველადი კაპიტალისა და დამატებითი პირველადი კაპიტალისგან.

პირველადი კაპიტალი წარმოადგენს საკუთარი კაპიტალის უმთავრეს წყაროს, რომელიც ბანკს საშუალებას აძლევს განაგრძოს თავისი საქმიანობა და შეინარჩუნოს გადახდისუნარიანობა. ძირითადი პირველადი კაპიტალი წარმოადგენს პირველადი კაპიტალის უმაღლეს დონეს.

მეორადი კაპიტალი არის საკუთარი კაპიტალის დამატებითი წყარო, რომლის საშუალებითაც ბანკი დაუბრუნებს ინვესტიციებს დეპოზიტორებსა და სუბორდინირებულ კრედიტორებს, გადახდისუნარიანობის დაკარგვის შემთხვევაში.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს რისკის მიხედვით შეწონილ პოზიციებს კატეგორიებისა და კაპიტალის მოთხოვნების მიხედვით:

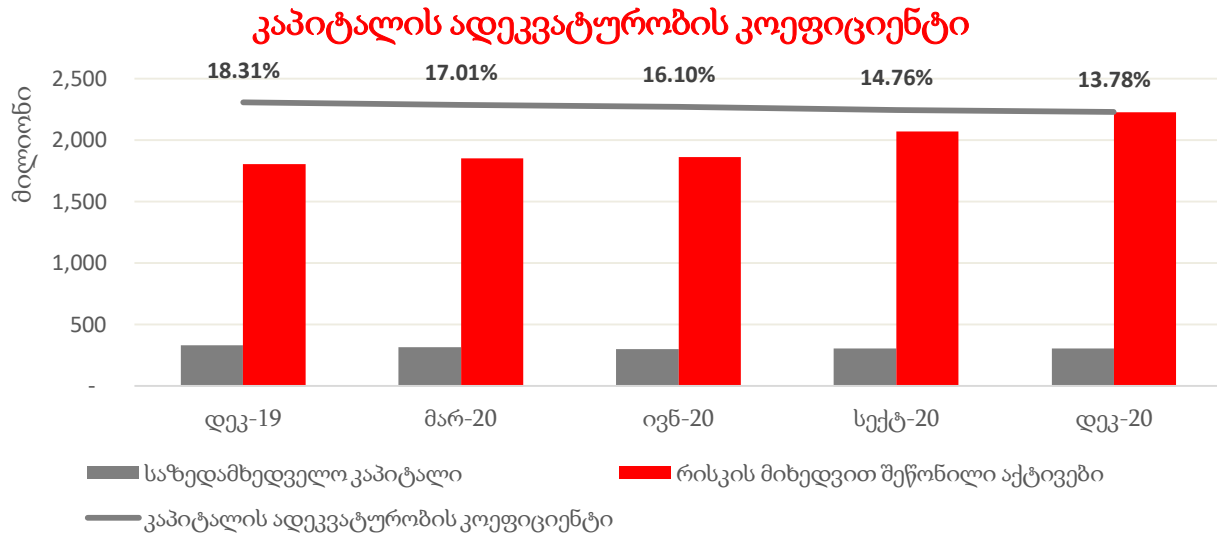
ცხრილი 7.2.1 საზედამხედველო კაპიტალი ბაზელ 3-ის მიხედვით

ათასი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019	ცვლილება
ძირითადი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	280,898	299,001	-6%
ჩვეულებრივი აქციები	44,490	44,490	0%
საემისიო კაპიტალი ჩვეულებრივი აქციებზე	35,132	35,132	0%
აკუმულირებული სხვა სრული შემოსავალი	29,074	28,176	3%
სხვა რეზერვები	1,694	1,694	0%
გაუნაწილებელი მოგება	170,507	189,508	-10%
ძირითადი პირველადი კაპიტალი: საზედამხედველო კორექტირებები	-84,511	-83,642	1%
აქტივების გადაფასების რეზერვი	-29,074	-28,176	3%
აკუმულირებული არარეალიზებული გადაფასების მოგება აქტივებზე მოგებასა და ზარალში	-3,037	-2,693	13%
არამატერიალური აქტივები	-52,293	-52,666	-1%
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში/დაკავშირებულ საწარმოებში	-106,733	-107	0%
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	196,387	215,359	-9%
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	4,565	4,565	0%
პირველადი კაპიტალი	200,952	219,924	-9%
მეორადი კაპიტალი	105,950	110,217	-4%
სუბორდინირებული ვალი	83,415	92,835	-10%
საერთო რეზერვები	22,535	17,382	30%
საზედამხედველო კაპიტალი	306,902	330,141	-7%

2020 წელს მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი შემცირდა 23.2 მილიონი ლარით, 2019 წლის მონაცემებთან შედარებით. ძირითადი ცვლილებები გამოიწვია გაუნაწილებელი მოგების შემცირებამ 19 მილიონი ლარით, რაც ძირითადად პანდემიის გამო შექმნილი დამატებითი რეზერვის ბუფერის შექმნით არის გამოწვეული.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის მიხედვით შეწონილი მთლიანი აქტივების კვარტალური მონაცემები:

ცხრილი 7.2.2 საზედამხედველო კაპიტალი ბაზელ 3-ის მიხედვით

საზედამხედველო კაპიტალის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ დანართის ცხრილი 2 და 3.

7.2.1 რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციები შეადგენდა 2,227 მილიონ ლარს და რისკის შემდეგ ტიპებადაა ჩაშლილი: საკრედიტო რისკმა შეადგინა რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების 81%, საბაზრო რისკმა - 1.9%, საოპერაციო რისკმა კი - 17.1%. 2020 წლის 31 დეკემბერსა და 2019 წლის 31 დეკემბერს შორის რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციები საკრედიტო რისკისთვის გაიზარდა 412.2 მილიონი ლარით, საბაზრო რისკისთვის - 31 მილიონი ლარით, ხოლო საოპერაციო რისკისთვის შემცირდა 19 მილიონი ლარით, რაც განპირობებული იყო ძირითადი ინდიკატორების გამოთვლაში გამოყენებული 3 წლის საშუალო მოგების მაჩვენებლის შემცირებით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს რისკის მიხედვით შეწონილ პოზიციებს კატეგორიებისა და კაპიტალის მოთხოვნების მიხედვით:

ცხრილი 7.2.1.1 კაპიტალის მოთხოვნების და რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციების (RWE) მინიმალური მოთხოვნები

მილიონი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	31-დეკემბერი-20		31-დეკემბერი-19		ცვლილება(1)
	RWE	კაპიტალის მოთხოვნა	RWE	კაპიტალის მოთხოვნა	
საკრედიტო რისკი	1,802.8	236.4	1,390.5	250.6	30%
საბალანსო ელემენტები	1,764.9	231.4	1,358.4	244.8	30%
ცენტრალური მთავრობა და ცენტრალური ბანკები	195.2	25.6	114.0	20.5	71%
კომერციული ბანკები	75.0	9.8	49.8	9.0	50%
კორპორატიული კლიენტები	356.9	46.8	268.4	48.4	33%
საცალო	728.2	95.5	552.7	99.6	32%
საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფილი პოზიციები	59.3	7.8	33.4	6.0	78%
ვადაგადაცილებული ელემენტები	5.7	0.7	4.0	0.7	41%
მაღალი რისკის კატეგორია	179.4	23.5	143.8	25.9	25%
სხვა ელემენტები	168.7	22.1	192.2	34.6	-12%
გარესაბალანსო ელემენტები	22.5	3.0	19.3	3.5	17%
კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი	15.4	2.0	12.8	2.3	20%
საბაზრო რისკი	42.4	5.6	11.4	2.1	272%
საოპერაციო რისკი	381.8	50.1	400.9	72.2	-5%
სულ	2,227.0	292.1	1,802.8	324.8	24%

(1) RWE-ში პროცენტული ცვლილება არის იგივე, რაც კაპიტალის მოთხოვნების პროცენტული ცვლილება.

საკრედიტო რისკში ძირითადი ცვლილებები გამოწვეული იყო სესხების პორტფელის ზრდით.

რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ დანართის მე-4 ცხრილი.

7.3 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვა განპირობებულია ბანკის სტრატეგიული და ორგანიზაციული მოთხოვნების შესაბამისად და ითვალისწინებს მარეგულირებელ, ეკონომიკურ და კომერციულ გარემოს. კაპიტალის მართვის მთავარი მიზანია ფუნდამენტური რისკების დასაძლევად კაპიტალის სტაბილური ბაზის შენარჩუნება.

ბანკი ზარალს კატეგორიების მიხედვით განსაზღვრავს. ზოგი ფინანსური დანაკარგი, რომელიც ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის ნაწილია, ბანკის შემოსავლებით იფარება. თუმცა, გარკვეული შიდა ან გარე ფაქტორებისგან გამოწვეული ზარალი, რომელიც აღემატება შემოსავალს, გადაიფარება კაპიტალიდან.

ბანკის კაპიტალის მართვის მიზნებს წარმოადგენს მუდმივ გადახდისუნარიანობაზე ზრუნვა, კაპიტალის საზედამხედველო და შიდა მოთხოვნების დაკმაყოფილება და დამატებითი კაპიტალის ბუფერის შენარჩუნება ცნობილი (და, ზოგ შემთხვევებში უცნობი) რისკებისგან ბანკის დასაცავად.

7.3.1 კაპიტალის მართვის ორგანიზაცია

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს გადაწყვეტილებებს ცვლილებების შესახებ ბანკის კაპიტალის სტრუქტურაში. სტრატეგია მოიცავს ფუნდამენტურ მიზნებს და საბაზისო პროცედურებს:

მიზნები	პროცედურები
ჩვეულებრივი და სტრესული სიტუაციების შედეგად წარმოქმნილი რისკის გავლენასთან გასამკლავებლად კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა	<ul style="list-style-type: none"> საზედამხედველო კაპიტალის დაცვა RAS ლიმიტის ბუფერის შენარჩუნება
ბიზნესის ზრდის და შესაბამისი რისკების დასაფინანსებლად კაპიტალის ადეკვატური დონის შენარჩუნება.	<ul style="list-style-type: none"> კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის მოკლე და გრძელვადიანი პროგნოზის გაკეთება
კაპიტალის პოტენციური დეფიციტისთვის სტრატეგიების დადგენა.	<ul style="list-style-type: none"> სტრეს-ტესტების ჩატარება
კაპიტალის დაგეგმვის, კაპიტალის გაცემის და დივიდენდების განაწილების ღონისძიებების ხელმძღვანელობა.	<ul style="list-style-type: none"> კაპიტალის მართვის მთავარი სტრატეგიების შესაბამისი პროცედურების შემუშავება.

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის (ICAAP) საშუალებით.

7.3.2 კაპიტალის ადეკვატურობის დაგეგმვა, მონიტორინგი და ანგარიშგება

კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის ნაწილი ითვალისწინებს კაპიტალის მომავალი მოთხოვნების დაგეგმვას ბანკის ბიზნეს გარემოს, ზრდის და სტრატეგიულ გეგმებთან შესაბამისობით. რისკის პროფილში პოტენციური ძირითადი ცვლილებები და შესაბამისი კაპიტალის მომავალი მოთხოვნები შეფასებულია კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის გამოყენებით. აღნიშნული მონაცემები გამოიყენება სტრატეგიული გადაწყვეტილების მიღების პროცესში სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს მიერ.

კაპიტალის დაგეგმვა შეტანილია სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესში, რომელიც ითვალისწინებს რისკის სტრატეგიის და დასაშვები დონის შესაბამისობაში მოყვანას ბანკის კომერციულ მიზნებთან. კაპიტალის გეგმას შეიმუშავებს დირექტორთა საბჭო და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია კაპიტალის გეგმის და პოზიციის გადახედვასა და მონიტორინგზე. კაპიტალის დაგეგმვა კაპიტალის, რისკის და მოგების პროგნოზის მთავარი ფუნქციაა.

ბანკი რისკის კონტროლისა და მონიტორინგის პროცესის შედეგად აიდენტიფიცირებს რისკებს და განსაზღვრავს შესაბამის ქმედებებს რისკის მართვისთვის. საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები ითვლება ყოველთვიურად და მიეწოდება საქართველოს ეროვნულ ბანკს. ბანკი აკონტროლებს თავისი კაპიტალის ადეკვატურობის პარამეტრებს ყოველთვიურად კაპიტალის ადეკვატურობის დონის შესანარჩუნებლად მიღებული რისკების შესაბამისად. ორგანიზაციული და ტექნიკური ზომების მიღებით ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება უზრუნველყოფს კაპიტალის კონტროლის ყველა პარამეტრის გამოთვლას და დროულად წარდგენას დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის. იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია კაპიტალის ადეკვატურობის შემცირება სებ-ის მიერ დადგენილი ზღვრების ან რისკის დასაშვები დონის დოკუმენტის მიერ დადგენილი ზღვრების ქვემოთ, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია შეიმუშაოს სტრატეგია, რომელიც უნდა განახორციელოს დირექტორთა საბჭომ აღნიშნული ტენდენციის კომპენსირებისთვის რისკების შეზღუდვის, შემცირების ან კაპიტალის ბაზის გაძლიერების გზით.

7.4 ლევერიჯის კოეფიციენტი

2018 წლის სექტემბერში სებ-მა წარადგინა ლევერიჯის კოეფიციენტი, რომელიც ეფუძნება BIS ბაზელ 3-ის ჩარჩოს. ლევერიჯის კოეფიციენტი მნიშვნელოვანი და შემავსებელია რისკებზე დაფუძნებული კაპიტალის ჩარჩოსთვის. ლევერიჯის კოეფიციენტი მოიცავს ბანკის როგორც ბალანსურ, ასევე გარესბალანსო ლევერიჯის ელემენტებს. ლევერიჯის კოეფიციენტი გამოითვლება პირველადი კაპიტალის შეფარდებით რისკის პოზიციებთან.

კომერციულ ბანკებს მოეთხოვებათ დაიცვან სებ-ის მიერ დაწესებული მინიმალური კოეფიციენტი, რომელიც შეადგენს 5%-ს. ბანკის ლევერიჯის კოეფიციენტი ბანკისთვის შეადგენდა 6.8%-ს და 10.4%-ს შესაბამისად 2020 წლის დეკემბერსა და 2019 წლის დეკემბერში.

სებ-ის სტანდარტების მიხედვით ლევერიჯის კოეფიციენტის გამოთვლის დეტალები მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

ლევერიჯის კოეფიციენტი

მილიონი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019	ცვლილება
საბალანსო ელემენტების რისკის პოზიციები	2,926.2	2,083.3	40%
საბალანსო ელემენტები (დაქვეითული ელემენტები)	3,010.7 (84.5)	2,167.0 (83.6)	39% 1%
გარესაბალანსო პოზიციები	22.6	25.9	-13%
გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	145.8	120.1	21%
(გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი)	(123.2)	(94.2)	31%
წარმოებული ინსტრუმენტების რისკის პოზიციები	15.4	12.8	20%
სულ ლევერიჯის კოეფიციენტის პოზიციები	2,964.1	2,122.1	40%
პირველადი კაპიტალი	201.0	219.9	-9%
ლევერიჯის კოეფიციენტი	6.8%	10.4%	-35%

8 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი მხარის მიერ შეთანხმებული პირობების შესაბამისად ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეული რისკი. როგორც წესი, აღნიშნული ვალდებულებები წარმოადგენენ ბანკის ტრადიციული არასავაჭრო საკრედიტო საქმიანობის, კონკრეტულად სესხების, შემადგენელ ნაწილს. საკრედიტო რისკის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტი - დეფოლტის რისკი წარმოადგენს კონტრაგენტი მხარეების მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეული დანაკარგის რისკს. ბანკი ქვეყნის რისკს გამოყოფს, როგორც საკრედიტო რისკის ცალკე სახეობას. ბანკთან მიმართებაში, ქვეყანასთან დაკავშირებული რისკი წარმოადგენს საქართველოს მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან საკრედიტო ხარისხის მოულოდნელი გაუარესების შედეგად წარმოშობილ რისკს, რომელიც გამოწვეულია სოციალური არეულობით, პოლიტიკური არასტაბილურობით, ომით ან ქვეყანაში მიმდინარე სხვა არახელსაყრელი მოვლენებით. საკრედიტო რისკის უფრო დეტალურად განსაზღვრა შესაძლებელია კონცენტრაციის რისკით, რომელიც წარმოიშობა ერთი ან მეტი კონტრაგენტისთვის სარისკო საბანკო ოპერაციის შედეგად.

8.1 საკრედიტო რისკის პოზიცია

ბანკს შემუშავებული აქვს პოლიტიკა, სადაც საკრედიტო რისკის პოზიციები განსაზღვრული და კლასიფიცირებულია თანმიმდევრულად და შესაბამისად. საკრედიტო რისკის პოზიციის იდენტიფიკაციასთან და რისკის მიტიგაციის ელემენტების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებულ მონაცემებზე დაკვირვება ხორციელდება რეგულარულად. აღნიშნული პოლიტიკა და პროცედურები ეგზავნება საქართველოს ეროვნულ ბანკს და ექვემდებარება რეგულარულად გადახედვას და მონიტორინგს.

პილარ 1-ის რეგულაციის საფუძველზე, ბანკის საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 2,979.5 მილიონ ლარს, წინა წელთან შედარებით 38%-იანი ზრდით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში დეტალურად არის წარმოდგენილი საკრედიტო რისკის პოზიციები პილარ 1-ის რეგულაციის შესაბამისად.

საკრედიტო რისკის პოზიცია პილარ 1-ის რეგულაციის საფუძველზე

ათასი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019	ცვლილება
მთავრობები ან ცენტრალური ბანკები	495,685	300,630	65%
კომერციული ბანკები	370,564	181,229	104%
კორპორატიული კლიენტები	363,229	283,109	28%
საცალო	981,006	741,353	32%
საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით უზრუნველყოფილი	169,356	95,403	78%
ვადაგადაცილებული სესხები	5,136	4,063	26%
მაღალი რისკის კატეგორია	129,010	99,987	29%
სხვა აქტივები	418,731	408,423	3%
საბალანსო ელემენტები	2,932,717	2,114,196	39%
გარესაბალანსო ელემენტები	31,428	32,096	-2%
კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი	15,390	12,806	20%
საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა	2,979,535	2,159,098	38%

ფინანსური ანგარიშების აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილ ბალანსის მუხლებს შორის კავშირი იხილეთ დანართის მე-5 ცხრილში. სავალდებულო ანგარიშგების მიზნებისთვის გამოყენებული თითოეული სტანდარტიზირებული საბალანსო უწყისის აქტივების საბალანსო ღირებულებებსა და კაპიტალის ადეკვატურობის გაანგარიშების მიზნით გამოყენებულ რისკის მოცულობებს შორის სხვაობა იხილეთ დანართის მე-6 ცხრილში.

8.2 საკრედიტო რისკების მართვა

ბანკში საკრედიტო რისკების მართვას ხელმძღვანელობს რისკების დირექტორი (გენერალური დირექტორის მოადგილე), დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს ზედამხედველობით.

საკრედიტო რისკის მოცულობის შესაფასებლად მოწმდება კონტრაგენტის სხვადასხვა ტიპები და განისაზღვრება კონტრაგენტის დარჩენილი რისკი პორტფელის თითოეულ შემთხვევაში ან თითოეულ სეგმენტთან მიმართებაში. რისკის მოხდენის გავლენისა და ალბათობის თვალსაზრისით, მუდმივად ხორციელდება რისკ ფაქტორებისა და შედეგების შეფასება ემპირიული მონაცემების ანალიზის, ექსპერტის დასკვნის და შიდა საკრედიტო რეიტინგის შეფასების საფუძველზე.

8.2.1 გადაწყვეტილების მიღების პროცედურები

ბანკში დანერგულია სისტემები და პროცედურები, რომელთა მიხედვითაც გადაწყვეტილების მიღების პროცესი იყოფა სამ ძირითად კატეგორიად:

- რისკის დონე კორპორატიული/SME კლიენტების შემთხვევაში
- რისკის დონე ფიზიკური პირების შემთხვევაში
- ფიზიკურ პირებზე გაცემული ავტომატიზირებული სესხის რისკის დონე

კონტრაგენტის შეფასება და კრედიტის დამტკიცების პროცედურები (ეტაპები) ითვალისწინებს შემდეგს:

კორპორატიული/SME კლიენტები	საცალო კლიენტები	საცალო კლიენტებზე გაცემული ავტომატიზირებული კრედიტები
<ul style="list-style-type: none"> • კლიენტის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ განაცხადის მიღების პროცესი და კომპლექსური ანალიზი - ხორციელდება კორპორატიული ბანკირების / უფროსი საკრედიტო ექსპერტების მიერ; • კლიენტის ბიზნეს ოპერაციების სპეციფიკაციები/მართვის შეფასება - ხორციელდება კორპორატიული ბანკირების / უფროსი საკრედიტო ექსპერტების მიერ; • კლიენტის სამართლებრივი კომპლექსური ანალიზი (საჭიროების შემთხვევაში) - ხორციელდება ბანკის იურიდიული განყოფილების მიერ; • უზრუნველყოფის შეფასება/ანალიზი - ხორციელდება ბანკის უზრუნველყოფის შეფასების ერთეულის მიერ (ფრონტ ოფისისგან დამოუკიდებლად); • კლიენტის რისკის შეფასება და ანალიზი (ანგარიშის საფუძველზე, კლიენტის ფულადი საშუალებების თავისუფალი ნაკადის ადეკვატურობა მოთხოვნილი სესხის მომსახურებისთვის) - ხორციელდება ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტის მიერ. 	<ul style="list-style-type: none"> • განაცხადის მიღების პროცესი და კლიენტისგან პირდაპირი, პირველწყაროდან მიღებული დოკუმენტაციის შეგროვება (შემოსავლის დამადასტურებელი მოწმობა, ვალდებულებები, შემოსული თანხები და ოჯახის ხარჯები, სხვა საჭირო ინფორმაცია) - ხორციელდება ბანკის საკრედიტო ექსპერტების მიერ მომსახურების ცენტრებსა და ფილიალებში; • უზრუნველყოფის შეფასება/ანალიზი - ხორციელდება ბანკის უზრუნველყოფის შეფასების ერთეულის მიერ (ფრონტ ოფისისგან დამოუკიდებლად); • კლიენტის საკრედიტო რეიტინგის გადახედვა და დადგენა - ხორციელდება საკრედიტო რისკებთან დამოუკიდებელი ჯგუფების მიერ. 	<ul style="list-style-type: none"> • განაცხადის მიღების პროცესი და კლიენტის პირადი ინფორმაციის მოგროვება - ხორციელდება პირველი ხაზის თანამშრომლების (ოპერატორები / გაყიდვების აგენტები) მიერ; • შეფასება ხორციელდება ავტომატური დამუშავების (დამტკიცება და უარყოფა) სისტემის მეშვეობით, რომელიც ონლაინ ანალიზებს კლიენტის მიერ წარმოდგენილ შემოსავალს და ვალდებულებებს, ამოწმებს კლიენტზე კრედიტის გაცემის შესაძლებლობას (მათ შორის საკრედიტო რეიტინგს) და ამ მონაცემების საფუძველზე ამტკიცებს ან აუარებს განაცხადს - მეთოდოლოგია და საკრედიტო რეიტინგები გადაიხედება და მტკიცდება დირექტორთა საბჭოს მიერ.

დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია ბანკის კორპორატიული, საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო სესხების, ბითუმი ლომბარდის კრედიტების, საკრედიტო ბარათების, საბანკო გარანტიების, აკრედიტივების, ფაქტორინგის, ოვერდრაფტის დამტკიცებაზე, ასევე ბანკის მიერ კორპორატიული ფასიანი ქაღალდების შემენაზე გადაწყვეტილების მიღების წესი; გადაწყვეტილების მიღების წესით განსაზღვრულია საკრედიტო კომიტეტების სტრუქტურა, შემადგენლობა, საკრედიტო კომიტეტებისა და სხვა უფლებამოსილი პირებისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლები; გადაწყვეტილება ითვლება მიღებულად სრული შემადგენლობის ხმათა უმრავლესობით. კომიტეტის თავმჯდომარეს აქვს ვეტოს უფლება;

ბანკში ფუნქციონირებს გადაწყვეტილების მიმღები შემდეგ კომიტეტები:

- კორპორატიული სესხების საკრედიტო კომიტეტი;
- მიკრო, მცირე და საშუალო სესხების საკრედიტო კომიტეტი;
- საცალო სესხების საკრედიტო კომიტეტი;
- ბითუმი ლომბარდის სესხების საკრედიტო კომიტეტი.

ზემოთ მოცემული საკრედიტო კომიტეტის დონეები და შემადგენლობა განისაზღვრება თანხობრივი ლიმიტით ან/და განაცხადის წარმომდგენი რგოლით. ლიმიტების შესაბამისად, გადაწყვეტილებები შესაძლოა მიღებულ იქნას სქორინგის სისტემის მეშვეობით ავტომატურად, ან ერთპიროვნულად საკრედიტო რისკების მენეჯერის მიერ.

საკრედიტო კომიტეტზე დამტკიცებულ განაცხადს განიხილავს და საბოლოო გადაწყვეტილებას იღებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო:

- ა) თუ მსესხებლის თანხობრივი ლიმიტი აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 5%-ს;
- ბ) ეროვნული ბანკის ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულების შესაბამისად.

8.2.2 საკრედიტო რისკის მართვა კოვიდ-19-ის პერიოდში

ბანკმა გადახედა საკრედიტო რისკის პოლიტიკას, რათა შესაბამისობაში ყოფილიყო რისკის მართვის განახლებულ მიდგომებთან. კოვიდ-19-ის პერიოდში დირექტორთა საბჭო რისკის კომიტეტთან ერთად მეტად ფოკუსირებულია სასესხო პორტფელის ანალიზზე. საკრედიტო პორტფელის შეფასება გასაზღვრავს გაუფასურებულ რისკის პოზიციებსა და რისკის კონცენტრაციებს. მისი მიზანია მატერიალურ რისკებზე დროული და ფოკუსირებული რეაგირება და შესაბამისი ზომების გატარება, რომელიც მოიცავს:

- რისკის კრიტერიუმებისა და მოცულობის იდენტიფიკაციას;
- გაუფასურებული რისკის პოზიციების იდენტიფიკაციას და მჭიდრო მონიტორინგს, პოტენციური სამოქმედო გეგმის განსაზღვრასთან ერთად;
- საკრედიტო კონცენტრაციის მონიტორინგს, მაგალითად უზრუნველყოფის სექტორული კონცენტრაციის;
- რისკის მატარებელი ფაქტორების მონიტორინგს.

იმისათვის, რომ ბანკმა დროულად განსაზღვროს, თუ რომელ კლიენტებზე ექნება არსებულ სიტუაციას ყველაზე დიდი ეფექტი, უფრო დროულად მოხდეს პორტფელის ხარისხის დადგენილი ტრენდის დადგენა და პროაქტიულად იმართოს პროცესები, საჭიროა საკრედიტო რისკის მართვის ახალი მეთოდების გამოყენება. ამისათვის:

- ბანკი ატარებს გრანულარულ ანალიზს ინდუსტრიების დონეზე, რათა განისაზღვროს კოვიდ-19-ით გამოწვეული კრიზისის გავლენა თითოეული სექტორის მიწოდება-მოთხოვნაზე;
- ბანკი ცდილობს კრიზისის დროს ყველაზე დიდი რისკის წინაშე მყოფი კლიენტების დადგენას. სტრეს ტესტი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს მოსალოდნელი გავლენა ლიკვიდობაზე;
- ყველაზე დიდი რისკის შემცველი კლიენტებისა და მათი შესაბამისი საქმიანობის ინდუსტრიების დადგენა ბანკისთვის მთავარ ამოცანას წარმოადგენს. EBITDA-ს ზღვარის, ფულადი სახსრების მოძრაობისა და ხარჯების სტრუქტურის ანალიზი ბანკს ეხმარება კომპანიის საბალანსო უწყისის სისუსტეების გამოვლენაში;
- ბანკის ქმედებები კრიზისული პერიოდისთვის შესაძლოა აერთიანებდეს შემდგომს: ვადის გახანგრძლივება სასესხო პორტფელზე; სახელმწიფოს უზრუნველყოფით გაცემული სესხები და ახალი საკრედიტო ხაზების გაცემა იმ მსესხებლებზე, რომლებიც მოკლევადიანი ფულადი დეფიციტის წინაშე დგანან. ეს ქმედებები ასევე მოიცავს რესტრუქტურისაციას, სახელშეკრულებო ვადის გადახედვას, სესხზე გარკვეული პერიოდით მხოლოდ საპროცენტო გადასახდელების დაკისრებას, ან მოკლევადიანი სესხის გრძელ ვადაზე გადაკეთებას.

8.2.3 მონიტორინგი, პორტფელის მართვა და ანგარიშგება

დირექტორთა საბჭო აფასებს და ზედამხედველობას უწევს საკრედიტო პორტფელის მართვას. საკრედიტო რისკების ჯგუფი ახორციელებს საკრედიტო პორტფელის გადანაწილებისა და დაჯგუფების, ასევე რისკის ხარჯის ანალიზს, ტენდენციის გაანგარიშებას და ანგარიშგებას. პორტფელის ხარისხის ადმინისტრაციისა და ანგარიშგების დეპარტამენტი აერთიანებს მონაცემებს და რეპორტის სახით წარუდგენს შემდეგ მიმღებებს:

- ფილიალის/სტრუქტურული ერთეულის დონეზე - საოპერაციო რეპორტები, რომლებიც გამოიყენება ყოველდღიური სარისკო პორტფელის (Portfolio at Risk - “PAR”) და საკრედიტო ზარალის დასაფარად განკუთვნილი რეზერვის (Loan Loss Provision - “LLP”) გადახედვის და მართვის მიზნით;
- საშუალო დონის მენეჯმენტი / პროდუქტის მფლობელები - სხვადასხვა რეპორტები პროდუქტის და მისი ხარისხის (PAR, LLP, ცვლილებები შემადგენლობასა და კონცენტრაციებში) შესახებ;
- უმაღლესი მენეჯმენტი - რეპორტები ბიზნეს ხაზის / რეგიონალურ დონეზე პორტფელის უფრო კონსოლიდირებული ჯგუფებისთვის.

ბანკში დანერგილია სისტემა, რომლის საფუძველზეც არსებობს პორტფელის მართვის და მონიტორინგის სამი დამოუკიდებელი დონე:

- ბიზნეს ხაზები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან კონკრეტული პროდუქტის კომერციული საქმიანობების შესახებ ყოველდღიურ/ყოველთვიურ ანგარიშგებაზე, რომლებიც ასევე ასახავს პორტფელის საერთო სტატისტიკას და ხარისხს (PAR და LLP);
- საკრედიტო რისკების მართვის ჯგუფი, კომერციული საქმიანობის მფლობელისგან დამოუკიდებლად, პასუხისმგებელია პორტფელის ხარისხის ყოველთვიურ მონიტორინგსა და ანგარიშგებაზე. ანგარიშები ასახავს PD-ს, LGD-ს, DPD-ს, PAR-ს და LLP-ს სხვადასხვა საკრედიტო პროდუქტებთან მიმართებაში. საკრედიტო რისკების მართვის ჯგუფი ვალდებულია დირექტორთა საბჭოს შეატყობინოს ისეთი გარემოების შესახებ, თუ პორტფელის პარამეტრებში აღინიშნება პროგნოზირებული დონეებიდან გადაცდომის შემთხვევები;
- ბანკში მოქმედებს ანგარიშგების და პორტფელის გადახედვის სისტემა ფინანსური დეპარტამენტის დონეზე, რომელიც ბიუჯეტირების და დაგეგმვის მიზნებიდან გამომდინარე, პასუხისმგებელია საკრედიტო პორტფელის გადანაწილებასა და ანალიზზე.

8.2.4 საკრედიტო რისკის შეფასება

საკრედიტო რისკების შეფასება და გაზომვა ეფუძნება პრინციპს, რომლის თანახმადაც ქვემოთ მოცემული ფაქტორები იცვლება მსესხებლის სხვადასხვა ტიპის მიხედვით:

- კრედიტუნარიანობასთან დაკავშირებული ფაქტორები;
- ხელმისაწვდომი მონაცემთა წყაროები;
- საკრედიტო რისკების დონეები.

როგორც უკვე აღინიშნა, ბანკმა მიიღო საკრედიტო პორტფელის სეგმენტაციის სტანდარტები კონკრეტული რისკის საფუძველზე ბანკის ყველა მსესხებლის კრედიტუნარიანობის შესაფასებლად.

ბანკმა გამოყო და განსაზღვრა შემდეგი საერთო სეგმენტები:

- სუვერენული სახელმწიფოები/ცენტრალური მთავრობები;
- ბანკები/დაწესებულებები;
- კორპორატიული კლიენტები;
- საცალო კლიენტები, მათ შორის მასობრივი ბაზრის საცალო კრედიტები;
- კერძო საბანკო მომსახურების კლიენტები.

ბანკში დანერგილია სისტემა, რომლის საშუალებითაც საკრედიტო რისკის შეფასება ხდება კრედიტის გაცემის დროს. შესაბამისად, ნებისმიერი კრედიტის დარეზერვება ხდება ინდივიდუალურად გაცემის მომენტში. ბანკი კლიენტის დონეს განიხილავს რეზერვის კატეგორიის ექვივალენტურად.

რისკი განიხილება, როგორც დეფოლტის ალბათობა დაფარვის მოლოდინის გარეშე კონკრეტულ პროდუქტებთან და კლიენტის ჯგუფებთან დაკავშირებით. როგორც წესი, სტატისტიკური მონაცემების გადახედვა და მოსალოდნელი დანაკარგების კორექტირება (შესაბამისად კორექტირებები შედის საკრედიტო რეიტინგებშიც) ხდება ყოველკვარტალურად. საკრედიტო რისკის მართვის ჯგუფი პასუხისმგებელია დააკვირდეს ზარალის შემთხვევებს, მათ სტატისტიკას და შეამოწმოს საკრედიტო რეიტინგები და ინდივიდუალური გადაწყვეტილების მიღების მიზნით გამოყენებული პროგრამული უზრუნველყოფის გადაწყვეტები.

8.2.5 გაუფასურება

საზედამხედველო მიზნებისთვის, ბანკი ახორციელებს თავისი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გაანგარიშებას 2017 წლის 10 აგვისტოს დამტკიცებული "კომერციული ბანკების მიერ აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნის შესახებ" საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის შესაბამისად. ხოლო საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგებების მიზნებისთვის ბანკი შესაძლო დანაკარგების რეზერვების გაანგარიშების პროცესში იყენებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტის - ფასს 9 ის მიდგომებს და ამ მიდგომებიდან გამომდინარე სტატისტიკური ანალიზის საფუძველზე დაფუძნებულ PD&LGD მოდელებს.

გაუფასურების მეთოდოლოგია საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის საფუძველზე

2017 წელს, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაამტკიცა განახლებული რეგულაცია "კომერციული ბანკების მიერ აქტივების კლასიფიკაციისა და მოსალოდნელი დანაკარგების რეზერვების გამოყენების შესახებ" იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კომერციულ ბანკებს ჰქონდეთ საკუთარი აქტივების კლასიფიკაციისა და ზარალის დასაფარად რეზერვების ფორმირების ადეკვატური შიდა პროცედურები და ანგარიშგების სტანდარტები.

მეთოდოლოგიაში მთელი რიგი ცვლილებების გათვალისწინებით, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ცვლილება იყო "სესხის მომსახურების" (Payment-To- Income - PTI) და "სესხის უზრუნველყოფის" (Loan-To-Value - LTV) კოეფიციენტების შემოღება საცალო სესხებისთვის. დამატებით ბიზნეს სესხებთან (კორპორატიულ, მცირე, საშუალო და მიკრო ბიზნესზე გაცემული სესხები) დაკავშირებით, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშავა სესხის მომსახურების, ეფექტურობისა და მომგებიანობის კოეფიციენტები, კერძოდ: DEBT/EBITDA, EBITDA/Interest Expenses, EBIT/Interest Expenses და Capital/Assets. ლიბერტი ბანკმა წარმატებით შეიმუშავა და დანერგა შესაბამისი ინფრასტრუქტურა და პოლიტიკა, რომელიც სრულად შეესაბამება საზედამხედველო მოთხოვნებს და ადეკვატურად წარმოადგენს ბანკის ფინანსურ პოზიციას.

ამავდროულად, ბანკი ახდენს გაუფასურების არსებული მეთოდოლოგიის ოპტიმიზაციას, რომლის მიზანია აქტივების ხარისხის შესახებ ზუსტი, სრული და განახლებული ინფორმაციის აღრიცხვა.

საკრედიტო რისკების მართვის არსებული მექანიზმი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის აქტივების კლასიფიკაციის სისტემას, რომელიც მოიცავს ხუთი რისკის კატეგორიას:

- სტანდარტული – 2%;
- საყურადღებო – 10%;
- არასტანდარტული – 30%;
- საეჭვო – 50%;
- უიმედო – 100%.

აღნიშნულ კლასიფიკაციის სისტემაში, გარდა ვადაგადაცილების კომპონენტისა, ბანკმა დამატებით შეიმუშავა და ეტაპობრივად გააუმჯობესა მსესხებლების ფინანსურ კოეფიციენტებზე დაფუძნებული ანალიზისა და მონიტორინგის სისტემა მათ შორის უზრუნველყოფის საგნის მუდმივი გადაფასების საფუძველზე. აღნიშნული მიდგომა ხელს უწყობს პოტენციური საკრედიტო გაუფასურების ადრეულ გამოვლენას, რისკის რაოდენობრივ შეფასებას და მართვას

სებ-ის სტანდარტით გაუფასურების მეთოდოლოგია კოვიდ-19-ის პირობებში

კოვიდ 19 ის პანდემიის დაწყებისთანავე ლიბერთი ბანკმა, პროაქტიულად დაიწყო საკრედიტო პორტფელის შეფასება, განახორციელა პორტფელის სტრეს ტესტირება სხვადასხვა სცენარების მიხედვით და 2020 წლის მარტის თვეში შექმნა სესხების შესაძლო დანაკარგების ბუფერი 23.5 მლნ ლარის ოდენობით (საერთო რეზერვის ფორმით) რომლის მატერიალიზაცია დაიწყო 2020 წლის ივნისის თვიდან, რაც პირველ რიგში შეეხო ჰორეკას და პროციკლურ სექტორებზე გაცემულ კორპორატიულ სესხებს. უფრო მოგვიანებით კი, პანდემიის მეორე ტალღის დასრულების შემდეგ, 1 ოქტომბრიდან ბუფერის მატერიალიზაცია შეეხო ასევე საცალო და მიკრო სესხების პორტფელსაც. კოვიდ 19 ის ბუფერის - საერთო რეზერვების სპეციალურ რეზერვებში მატერიალიზაციის მიზნით ბანკმა საცალო პორტფელთან მიმართებაში შეიმუშავა შესაბამისი მეთოდოლოგია რომლის თანახმადაც განისაზღვრა შესაფასებელი პორტფელი.

კოვიდ-19 პანდემიით გამოწვეული კრიზისის პირობებში, ლიბერთი ბანკმა საკრედიტო პორტფელზე შექმნა საკმარისი რეზერვები მოსალოდნელი დანაკარგების გასანეიტრალებლად 2021 წლის პირველ კვარტალში ბანკმა დაასრულა კოვიდ 19 ის ბუფერის საერთო რეზერვებიდან სპეციალურ რეზერვებში სრული ტრანსფორმაციის პროცესი.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების გაუფასურების მეთოდოლოგია

სესხების გაუფასურებასთან დაკავშირებით ძირითადი საკითხებია არის თუ არა სესხის ძირითადი თანხა ან პროცენტი ვადაგადაცილებული ან კონტრაგენტების ფულადი საშუალებების ნაკადებში არსებობს თუ არა რაიმე სახის გამოვლენილი სირთულე ან აღინიშნება თუ არა კონტრაქტის თავდაპირველი პირობების დარღვევა.

ბანკი გაუფასურების შეფასებას ახორციელებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების ფასს 9-ის საფუძველზე. ფასს - 9 მიდგომით სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვების ფორმირება ეფუძნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ECL (expected credit losses) აღრიცხვის მოდელს და არა უკვე დამდგარი ზარალის აღრიცხვის მოდელს. ლიბერთი ბანკი გაუფასურების შეფასებას ახორციელებს ორი მიმართულებით: ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციებისა და კოლექტიურად შეფასებული (ჰომოგენული ჯგუფების) რისკის პოზიციების ჭრილში.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციები

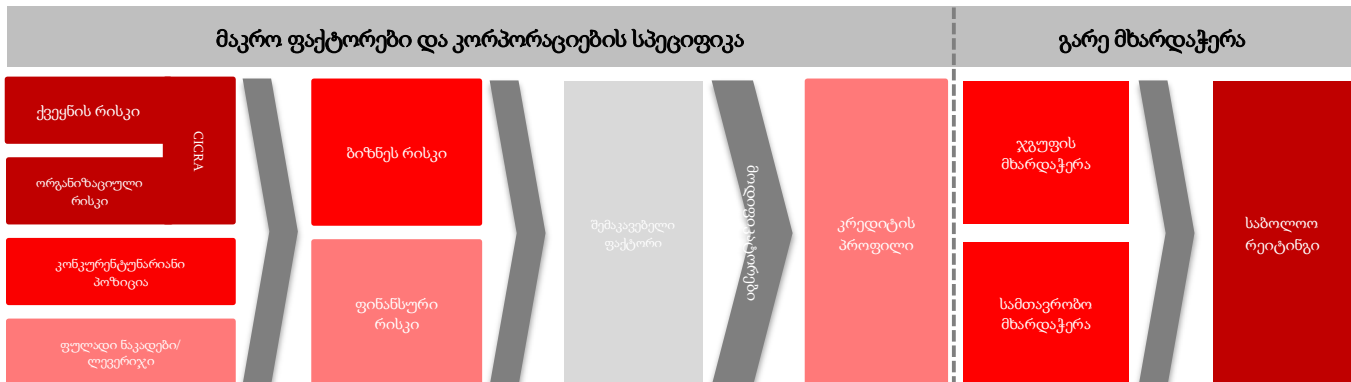
ბანკი თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის შესაბამის დარიცხვას განსაზღვრავს ინდივიდუალურად. ბანკის მეთოდოლოგიის მიხედვით, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციის მინიმალური ლიმიტი არის 300 ათასი ლარი. ამასთანავე, განსაზღვრული რისკის ნებისმიერი ინდივიდუალური პოზიცია ეფუძნება ბანკის მენეჯმენტის განხილვას, ვარაუდს და შეფასებას.

ბანკი თითოეული ინდივიდუალური რისკის პოზიციისა თუ რისკის პოზიციათა ჯგუფისთვის გამოიყენებს S&P Global ის მიერ შემუშავებულ მეთოდოლოგიებს, რომელიც მოიცავს ეკონომიკის სექტორების მიხედვით შემდეგ მოდელებს: PD Scorecard - სარეიტინგო სისტემა რომლითაც ხდება მსესხებლის დეფოლტის ალბათობის დადგენა, LGD Scorecard - დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის ოდენობის დადგენა და IFRS Macroeconomic overlay- მაკროეკონომიკური საპროგნოზო პარამეტრების გავლენა მსესხებლის დეფოლტის ალბათობაზე.

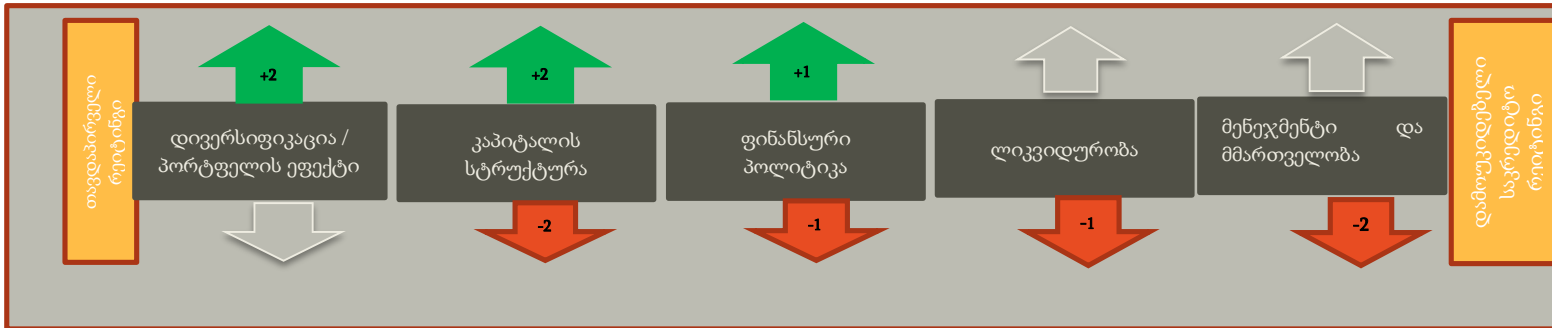
კომპანიის რისკის პროფილის შეფასება (PD Scorecard) წარმოადგენს არაფინანსური კორპორატიული მსესხებლებისთვის ინდივიდუალური საკრედიტო რისკის პროფილისა და საბოლოო რეიტინგის განსაზღვრის სტრატეგიას. ეს შეფასება ასახავს კომპანიების ბიზნეს რისკის პროფილს, ფინანსური რისკის პროფილს და სხვა ფაქტორებს, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ კომპანიის ინდივიდუალური საკრედიტო პროფილის რეიტინგზე.

ორგანიზაციის ბიზნეს რისკის (BR) პროფილი შედგება: კომპანიისთვის რისკისა და პოტენციური შემოსავლისგან იმ ბაზრებზე, სადაც იგი ოპერირებს; ამ ბაზრებში კონკურენტუნარიანობის კლიმატისგან; ამ ბაზრებზე ქვეყანასთან დაკავშირებული რისკისგან; და ამ ბაზრებთან მიმართებაში კომპანიის შედარებითი უპირატესობებისა და სისუსტეებისგან. კომპანიების ბიზნეს რისკის პროფილის შეფასება მოიცავს ინდუსტრიისა და ქვეყნის რისკის, კონკურენტული გარემოსა და ბიზნეს წარმოების შეწონილ ქულებს.

ფინანსური რისკის (FR) პროფილი წარმოადგენს მენეჯმენტის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შედეგს ბიზნეს რისკის პროფილის და ფინანსური რისკის ტოლერანტობის კონტექსტში, რომლებიც ასახავს მენეჯმენტის მიერ დაფინანსების მოპოვების გზებს და ფულადი სახსრების დინების დამოკიდებულებებს კომპანიის ფინანსური ვალდებულებებიდან გამომდინარე. ფინანსური რისკის ქულა მოიცავს რისკის მხოლოდ ერთ განზომილებას („ფულადი სახსრების ნაკადები/ლევერეჯი“), რომელიც კვლავ იყოფა რისკის ფაქტორებად და, როგორც წესი, შეიწონება სტატისტიკურად.

Scorecard აერთიანებს მსესხებლის ბიზნეს რისკისა (BR) და ფინანსური რისკის (FR) კომბინირებულ ქულას, რომ განსაზღვროს კომპანიის საწყისი რეიტინგი (Anchor). დამატებით სარეიტინგო ფაქტორებს, ე.წ. „მოდულიერებს-მაკორექტირებლებს“ აქვთ ზეგავლენის შესაძლებლობა საწყის რეიტინგზე, როგორც ნეგატიური ან პოზიტიური მხრიდან. მათ შეუძლიათ გააუმჯობესონ/გააუარესონ ერთი ან მეტი ქულითკომპანიის საწყისი რეიტინგი. ეს მაკორექტირებელი ფაქტორებია: "დივერსიფიკაცია / პორტფელის ეფექტი", "კაპიტალის სტრუქტურა", "ფინანსური პოლიტიკა", "ლიკვიდურობა" და "მენეჯმენტი და მმართველობა".

კომპანიის დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის (LGD) კომპონენტების შესაფასებლად ბანკი იყენებს დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასების სტატისტიკას (LGD Scorecards), რომელიც ეფუძნება მოლოდინს ზოგად ეკონომიკური მდგომარეობაზე. განიხილება სამი სცენარი - პოზიტიური, ნეიტრალური, ნეგატიური. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალი (LGD) გამოითვლება ამ 3 სცენარის საპროცენტო განაკვეთის საშუალო შეწონილით.

მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებზე დაფუძნებული დეფოლტის ალბათობის კონვერტორი (Credit Cycle projection overlay) მაკროეკონომიკური ცვლადების გამოყენებით დეფოლტის ალბათობის საშუალო განაკვეთებს გარდაქმნის დეფოლტის მოსალოდნელ ალბათობად. დეფოლტის მოსალოდნელი ალბათობის (PD) გამოსათვლელად ბანკი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ შემოთავაზებული მაკროეკონომიკური პროგნოზის სცენარებს. პროგნოზი მოიცავს სამ წელს და სცენარები ახლდება წელიწადში ორჯერ. ეს სცენარები აღწერს ქვეყანაში მაკროეკონომიკურ სიტუაციებს და მოიცავს ყველა მნიშვნელოვან მაკროეკონომიკურ ცვლადს. თუმცა, კრედიტის შესაძლო დანაკარგის შეფასების მოდელში არ არის აუცილებელი ყველა ცვლადის გათვალისწინება.

საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოსათვლელად (ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკის პოზიციებზე) საბაზისო სცენარს ბანკი ანიჭებს 50%-იან ალბათობას, ხოლო ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს - 25%-იან ალბათობას.

საკრედიტო რისკის ადეკვატურად შესაფასებლად ლიბერთი ბანკი პროციკლური სექტორებისთვის ECL-ის კალკულაციაში იყენებს კონტრციკლურ ბუფერს. ამ მიზნებისთვის, ბანკი იყენებს ესპანური დინამიური დარეზერვების პრინციპებს, რომლის მიხედვით სესხების რისკის გაზომვა უნდა ხდებოდეს არა მხოლოდ ფაქტიური სესხების დანაკარგების მიხედვით, არამედ გამოჩენილი იქნას წინდახედულობა, რადგანაც „ცუდი სესხები“ სწორედ „კარგ დროს“ გაიცემა. შედეგად, სესხების შესაძლო დანაკარგების დონე ნაკლებად ცვალებადი ხდება დროის განმავლობაში.

ლიბერთი ბანკის ბიზნეს დაკრედიტების სტრატეგიის შესაბამისად, პროციკლურ სექტორებს ბანკი მიაკუთვნებს შემდეგ ეკონომიკის სექტორებს:

1. უძრავი ქონების დეველოპმენტი
2. უძრავი ქონების მენეჯმენტი
3. სამშენებლო (არადეველოპმენტი) კომპანიები
4. სამშენებლო მასალების მოპოვება, წარმოება და ვაჭრობა
5. გრძელვადიანი მოხმარების საქონლის წარმოება და ვაჭრობა

ამ 5 სექტორისთვის 2018-2019 წლების განმავლობაში ბანკმა შექმნა შესაბამისი პროციკლური ბუფერი, რომლის მატერიალიზაციამ 2020 წელს შედარებით ნაკლები საკრედიტო დანაკარგებით გადაატანინა COVID კრიზისით გამოწვეული შოკები.

კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციები

აღნიშნული კატეგორიის რისკის პოზიციებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის გაანგარიშებები ხორციელდება ერთგვაროვანი პროდუქტების ჭრილში, რაც ნიშნავს იმას, რომ სტატისტიკური მონაცემების და პარამეტრების შეგროვება და გაანგარიშება ხდება თითოეული პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად.

კოლექტიური რისკის პოზიციების დარეზერვების მოდელი აგებულია მსესხებელთა ქცევის დაკვირვებაზე. კლიენტზე დაკვირვებიდან გამომდინარე ინდივიდუალურად პროდუქტის ჭრილში ყველა მსესხებელს ენიჭება მისი შესაბამისი MOB და AGE კომბინაცია.

MOB - აღნიშნავს კონკრეტულ პორდუქტში კლიენტს უწყვეტად რამდენთვიანი დაკვირვების ისტორია გააჩნია, ხოლო AGE - აღნიშნავს კონკრეტულ პორდუქტში მსესხებლის გადევნოლტებიდან თანხის ამოღების მაჩვენებელს.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის მიზნით, ბანკი იყენებს გადევნოლტების ზღვრულ განაკვეთს (Marginal Mortality Rate - “MMR“) იმისთვის, რომ განსაზღვროს დეფოლტის ალბათობა სხვადასხვა საკრედიტო პროდუქტთან დაკავშირებით, მათი ისტორიული ვადის მიხედვით.

აღნიშნულთან ერთად მომავლის საპროგნოზო ინფორმაციის გათვალისწინების მიზნით, მოდელირდება ბიზნეს ციკლებისა და სტანდარტული/არასტანდარტული პორტფელების გადევნოლტების ალბათობების ურთიერთდამოკიდებულება.

ამისათვის გამოიყენება სხვადასხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები, მაგ: მთლიანი შიდა პროდუქტი, უმუშევრობის დონე, ინფლაციის დონე და სხვა. მოდელში ჩართული მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების საპროგნოზო სცენარების ნაწილს წელიწადში ორჯერ აქვეყნებს საქართველო ეროვნული ბანკი, ხოლო დანარჩენი ცვლადები პროგნოზირდება დროითი მწკრივების სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით.

IFRS 9-ის სტანდარტით გაუფასურების მეთოდოლოგია კოვიდ-19-ის პირობებში

კოვიდ-19 პანდემიის პირობებში IFRS 9-ის მიზნებისთვის არსებულმა დარეზერვების მეთოდოლოგიამ ასევე განიცადა მნიშვნელოვანი მოდიფიკაცია, რათა ადეკვატურად მომხდარიყო საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად.

სავალო სესხების ნაწილში ვადაგადაცილების კომპონენტის გარდა, დამატებით გამოყენებულ იქნა მსესხებლის გადახდისუნარიანობის შეფასებაზე - PTI (სესხის მომსახურების კოეფიციენტზე) დაფუძნებული მიდგომა.

რეზერვის კატეგორია	1 ლი დონის რისკის პოზიცია	მე-2 დონის რისკი პოზიცია	მე-3 დონის რისკის პოზიცია
PTI	≤ 60%	60% - 70%	> 70%

ასევე დამატებით გამოყენებულ იქნა ფინანსური ინსტრუმენტის უზრუნველყოფის კოეფიციენტისა (LTV) და სესხის „რესტრუქტურირებულ“ სტატუსზე ბაზირებული გაუფასურების მიდგომა.

ყველა რესტრუქტურირებული რისკის პოზიცია, თუ აღნიშნულ სესხზე დაფიქსირდა საშეღვათო პერიოდით სარგებლობა და/ან სესხის ხელშეკრულებაში/გრაფიკში შევიდა ცვლილება, რომელიც განპირობებული იყო მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესებით, დაექვემდებარა მე-2 დონის რისკის პოზიციაში კლასიფიკაციას და შესაბამისად გამოყენებულ იქნა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდი.

რაც შეეხება ინდივიდუალურად შესაფასებელი რისკის პოზიციებს, ამ შემთხვევაში რისკიანი სექტორების განსაზღვრისა და ამ სექტორებისთვის დამახასიათებელი სტრეს ტესტირების სცენარების პარალელურად, ლიბერთი ბანკმა დამატებით გამოიყენა LGD (Loss Given Default) - დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის შეფასების განახლებული მეთოდოლოგია, რომელიც მაკროეკონომიკური სცენარების მოლოდინების წონების კონსერვატიულ მიდგომაში აისახა.

ეკონომიკური მოლოდინები	კოვიდ 19-მდე	კოვიდ 19-ის შემდეგ
	ეკონომიკური სცენარების მატერიალიზაციის ალბათობა	ეკონომიკური სცენარების მატერიალიზაციის ალბათობა
პოზიტიური	30%	15%
ნეიტრალური	30%	15%
ნეგატიური	40%	70%

8.2.6 საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტები

საქართველოს ეროვნული ბანკის საზედამხედველო ჩარჩოს თანახმად, ბანკებს უფლება აქვთ გამოიყენონ საკრედიტო რეიტინგის მომსახურება საკრედიტო შეფასების გარე ინსტიტუტებისგან (External Credit Assessment Institutions - "ECAIs"), რათა განსაზღვრონ რისკის წონა. ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილია შესაბამისი ECAI-ების ჩამონათვალი, რომლებიც პასუხობენ ობიექტურობის, დამოუკიდებლობის, უწყვეტი განხილვისა და გამჭვირვალობის მოთხოვნებს, რაც, შესაბამისად, საშუალებას იძლევა, კრედიტუნარიანობის კუთხით მიღებული შეფასებები აკმაყოფილებდნენ სანდოობის და გამჭვირვალობის მოთხოვნებს. ბანკს შეუძლია დაასახელოს ერთი ან მეტი შესაბამისი ECAI, რომელიც გამოიყენება აქტივებისა და გარესაბალანსო პუნქტებისთვის რისკის წონითი კოეფიციენტის დასადგენად. თუ გამოვლინებისთვის ხელმისაწვდომია შესაბამისი ECAI-ს საკრედიტო შეფასება, მაშინ მისი რისკის წონა განისაზღვრება "კომერციული ბანკებისთვის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დებულებების" შესაბამისად და გამოიყენება ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გაანგარიშების მიზნით.

გარე საკრედიტო რისკების შეფასების მიზნით ბანკს შერჩეული აქვს Fitch Ratings-ის, Standard & Poor's Rating-ისა და Moody's Rating-ის სერვისები. ეს რეიტინგები გამოიყენება საკრედიტო ხარისხის ეკვივალენტური საფეხურების განსაზღვრისას და იმ სათანადო რისკ-წონის მინიჭებისას, რომელიც შეესაბამება სეზ-ის საკრედიტო ხარისხის შეფასების შკალას. ბანკი უწყვეტ რეჟიმში იყენებს შესაბამისი ECAI-ს მიერ მომზადებულ საკრედიტო შეფასებებს გარკვეული კლასის საქონლისთვის და აქედან გამომდინარე – ამ კლასს მიკუთვნებული ყველა რისკისთვის.

ბანკი იყენებს საკრედიტო რეიტინგის სააგენტოების ინფორმაციას კომერციული და ცენტრალური ბანკების პოზიციების შესაწონად.

ადგილობრივ ვალუტაში გამოსახული რისკის პოზიციები საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საქართველოს მთავრობის მიმართ 0% რისკის წონით ფასდება.

8.3 საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

პილარ 1-ის რეგულაციის საფუძველზე, ბანკებს უფლება აქვთ გამოიყენონ მხოლოდ საკრედიტო რისკების სტანდარტიზირებული მიდგომა (Standardised Approach to Credit Risk - "SACR"), რომელიც ეფუძნება რისკების მიხედვით ერთიან შეწონვას ან გარე რეიტინგებს. საკრედიტო რისკების სრულად მიტიგაციისთვის, ბანკი განიხილავს მხოლოდ დეპოზიტებს, იმის მიუხედავად, რომ საცხოვრებელი ქონების სახით წარმოდგენილი უზრუნველყოფა ამცირებს რისკის მიხედვით შეწონვას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განსაზღვრულია საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ("CRM") გამოყენებამდე, საკრედიტო რისკის მიტიგაცია და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტიგაციის შემდეგ.

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით									კრედიტის RWE	CRM	კრედიტის RWE CRM-ის შემდეგ
ათასი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	CRM-მდე		
მთავრობები ან ცენტრალური ბანკები	300,522	-	-	-	-	195,164	-	-	195,164	-	195,164
კომერციული ბანკები	-	369,312	-	312	-	939	-	-	74,958	-	74,958
კორპორატიული კლიენტები	-	-	-	-	-	363,229	-	-	363,229	6,302	356,927
საცალო კლიენტები	-	-	-	-	981,006	-	-	-	735,755	7,515	728,240
საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით უზრუნველყოფილი	-	-	169,356	-	-	-	-	-	59,275	-	59,275
ვადაგადაცილებული სესხები	-	-	-	683	-	2,709	1,744	-	5,666	-	5,666
მაღალი რისკის კატეგორია ⁽²⁾	-	-	-	-	-	30,602	96,636	1,772	179,986	611	179,375
სხვა აქტივები	249,558	560	-	-	-	168,613	-	-	168,725	-	168,725
საბალანსო ელემენტები	550,080	369,872	169,356	995	981,006	761,256	98,380	1,772	1,782,758	14,428	1,768,330
გარესაბალანსო ელემენტები	-	-	-	-	13,072	18,356	-	-	28,160	5,627	22,533
კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი	-	-	-	-	-	15,390	-	-	15,390	-	15,390
	550,080	369,872	169,356	995	994,078	795,002	98,380	1,772	1,826,308	20,054	1,806,253

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით									კრედიტის RWE CRM-მდე	CRM	კრედიტის RWE CRM-ის შემდეგ
ათასი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%			
მთავრობები ან ცენტრალური ბანკები	186,621	-	-	-	-	114,009	-	-	114,009	-	114,009
კომერციული ბანკები	-	146,147	-	28,941	-	6,141	-	-	49,841	-	49,841
კორპორატიული კლიენტები	-	-	-	-	-	283,109	-	-	283,109	14,708	268,401
საცალო კლიენტები ⁽¹⁾	-	-	-	-	741,353	-	-	-	556,015	3,265	552,749
საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით უზრუნველყოფილი	-	-	95,403	-	-	-	-	-	33,391	-	33,391
ვადაგადაცილებული სესხები	-	-	-	557	-	2,272	1,234	-	4,401	375	4,026
მაღალი რისკის კატეგორია ⁽²⁾	-	-	-	-	-	15,640	82,575	1,772	143,932	109	143,823
სხვა აქტივები	215,352	1,140	-	-	-	191,931	-	-	192,159	-	192,159
საბალანსო ელემენტები	401,974	147,287	95,403	29,498	741,353	613,102	83,808	1,772	1,376,857	18,459	1,358,398
გარესაბალანსო ელემენტები	-	-	-	-	14,925	17,171	-	-	28,365	9,033	19,332
კონტრაგენტის საკრედიტო რისკი	-	-	-	-	-	12,806	-	-	12,806	-	12,806
	401,974	147,287	95,403	29,498	756,278	643,080	83,808	1,772	1,418,028	27,491	1,390,537

(1) სებ-ის ინსტრუქციების მიხედვით, 2019 წლიდან მთლიანი პოზიციები, რომლებიც აღემატება საზედამხედველო საცალო პორტფელის 0.2%-ს, უნდა ჩაიწეროს კორპორატიულ კლასში და დაუშვებელია ჩაიწეროს საცალო კლიენტების კლასში.

(2) საინვესტიციო ქონება, რომელიც რისკის მიხედვით შეწონილია 250%-ში, წარმოადგენს მაღალი რისკის კატეგორიას

საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ დანართის მე-7 ცხრილში. საკრედიტო რისკის მიტიგაციის დეტალური ჩამონათვალი იხილეთ დანართის მე-8 ცხრილში, ხოლო საკრედიტო რისკის მიტიგაციის შედეგების შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ დანართის მე-9 ცხრილში. კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია დანართის მე-10 ცხრილში.

8.4 საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია

კონცენტრაციის რისკი ძირითადად წარმოიქმნება აქტივების და ვალდებულებების სტრუქტურაში არასრულყოფილი დივერსიფიკაციის საფუძველზე. მნიშვნელოვანია შიდა მონიტორინგისა და მართვის პროცედურების დაწესება კონცენტრაციის რისკის იდენტიფიკაციისა და მიტიგაციისთვის.

ბანკი დგას ორი სახის კონცენტრაციის რისკის წინაშე.

- პირველი ტიპი, სახელობითი კონცენტრაცია, უკავშირდება პორტფელისთვის დამახასიათებელი რისკის არასრულყოფილ დივერსიფიკაციას, კონკრეტულ პირებზე ან პირთა ჯგუფზე დიდი პოზიციების ქონის გამო.
- მეორე ტიპი, სექტორული კონცენტრაცია, უკავშირდება რისკის სისტემური კომპონენტების არასრულყოფილ დივერსიფიკაციას, კერძოდ, სექტორულ ფაქტორებს, რომლებსაც უმეტესწილად იწვევს კონკრეტულ ეკონომიკურ სექტორებში ჭარბი პოზიციების ქონა.

ბანკი იყენებს მრავალგვარ შიდა პროცედურას და პოლიტიკას კონცენტრაციის რისკის მართვისთვის და იცავს კონცენტრაციის რისკის საზედამხედველო მოთხოვნებს. რისკის დასაშვები დონის

სტრუქტურის მიხედვით, ბანკი აწესებს ლიმიტებს საკრედიტო, დაფინანსებისა და საინვესტიციო ოპერაციებისთვის, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიონ კონცენტრაციის არასასურველი რისკი.

სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით ბანკი კონცენტრაციის რისკს ითვლის Herfindahl-Hirschman Index (“HHI”) მეთოდოლოგიით და ანგარიშგება ხდება ყოველთვიურად.

8.5 რესტრუქტურიზებული სესხები

ბანკმა მიიღო და დანერგა რესტრუქტურიზაციის მკაცრი პოლიტიკა. ECL-ის დათვლის მიზნებისთვის ბანკი განსაზღვრავს „რეფინანსირებულ კრედიტებს“ - კრედიტი, რომელზეც ბანკისა და მსესხებლის შეთანხმებით შეიცვალა გადახდის პირობები და ეს ცვლილება არ არის გამოწვეული მსესხებლის ფინანსური პრობლემებით და „რესტრუქტურიზებულ კრედიტებს“ - კრედიტი, რომელზეც ბანკისა და მსესხებლის შეთანხმებით შეიცვალა გადახდის პირობები და ეს ცვლილება გამოწვეულია მსესხებლის იურიდიული ან ფინანსური პრობლემების გამო. აღნიშნული პოლიტიკის შესაბამისად, უზრუნველყოფის გარეშე საკრედიტო რისკის რესტრუქტურიზაცია შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ნათლად განსაზღვრავს შემოსავლის შემოწმებულ წყაროს, რომელიც საკმარისია რესტრუქტურიზებული გრაფიკის ფარგლებში კრედიტის დასაფარად. ECL-ის კალკულაციის მიზნებისთვის რესტრუქტურიზებული სესხები ექვემდებარება მე-2 და მე-3 დონის საკრედიტო რისკის შეფასებას.

8.6 საკრედიტო რისკის ჰეჯირება და მიტიგაცია

ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკის მიტიგაციის სხვადასხვა ინსტრუმენტს, რომელიც უზრუნველყოფს მოვალის გადახდის უუნარობის რისკისგან ნაწილობრივ ან სრულად დაცვას. ორი ძირითადი კატეგორია არის პირადი გარანტიები და უზრუნველყოფა. პირადი გარანტიები წარმოადგენს მესამე მხარის მიერ გაკეთებულ ვალდებულებებს პირველი რიგის მოვალის შეცვლასთან დაკავშირებით ამ უკანასკნელის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში. კრედიტის დამტკიცების პროცესის განმავლობაში, ფასდება გარანტიის მიერ დაკისრებული ვალდებულებების შესრულების შესაძლებლობა. ბანკის უზრუნველყოფა პირველ რიგში მოიცავს შემდეგს:

- საცხოვრებელი და კომერციული უძრავი ქონება
- ოქრო და სხვა ძვირფასი მეტალები
- სატრანსპორტო საშუალებები
- ნაღდი ფული და ფულის ექვივალენტები (დეპოზიტები, CDs)

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შესაფასებლად გამოიყენება რისკის ფაქტორები, რომელიც ასახავს მის ხარისხსა და ლიკვიდობას. უზრუნველყოფის საგნის შეფასების პროცესი მიმდინარეობს საკრედიტო განაცხადის წარდგენისა და ასევე მისი ფინანსური მონიტორინგის პროცესისგან დამოუკიდებლად. საკრედიტო რისკების მართვის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია გარანტიის და უზრუნველყოფის შეფასების საოპერაციო ინსტრუქციის დამტკიცებაზე კრედიტის გაცემის ეტაპის განმავლობაში ან საკრედიტო განაცხადის განახლების შემდეგ.

ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ინსტრუმენტებს რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების შესამცირებლად. საკრედიტო რისკების მიტიგაცია შესაბამისობაშია ბანკის მიერ მიღებულ და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებულ საკრედიტო რისკების მიტიგაციის პოლიტიკასთან.

9 საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის საბაზრო ფასის ან კურსის, მათ შორის არახელსაყრელი საპროცენტო განაკვეთებისა და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ზარალის რისკი. საბაზრო რისკი წარმოიშობა ძირითადად სავაჭრო საქმიანობებიდან. ამ რისკებს მართავს ხაზინის დეპარტამენტი და შედეგების ანგარიშგება ხდება დირექტორთა საბჭოსთან.

9.1 სავალუტო რისკი

9.1.1 სავალუტო პოლიტიკა და ლიმიტები

სავალუტო პოლიტიკის მიზანია სავალუტო რისკების მართვასთან დაკავშირებით პარამეტრების განსაზღვრა. სავალუტო კურსის რისკის მართვის პროცესი მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება:

- შესაბამისი მეთოდოლოგიის გამოყენებას სავალუტო რისკის დადგენისა და რაოდენობრივი გაზომვის მიზნით;
- ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს;
- სავალუტო რისკების მინიმუმამდე დაყვანას დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობის გზით;
- გაზრდილი სავალუტო რისკის არსებული და მოსალოდნელი ნეგატიური ტენდენციების გამოვლენას, რასაც მოსდევს მისი გამომწვევი მიზეზების და შედეგების ანალიზი;
- სავალუტო რისკის მართვის სტრატეგიის შესახებ რეკომენდაციების უზრუნველყოფას;
- სავალუტო ოპერაციებში გამოყენებული ინსტრუმენტების სახეობების და ლიმიტების განსაზღვრას;

შიდა ლიმიტების დადგენის საფუძველია: აქტივობა ადგილობრივ სავალუტო ბაზარზე, ბანკების და მათი კლიენტების აქტიურობა ინდივიდუალურ ვალუტებში, ოპერაციების ფაქტობრივი მოცულობა და შესაბამისი პერიოდებისთვის გაცვლითი კურსის ცვალებადობა. სავალუტო პოზიციის ლიმიტები განისაზღვრება როგორც მთლიანი ღია სავალუტო პოზიციისთვის (open FX position - “OCP”), ასევე ინდივიდუალური სავალუტო პოზიციებისთვის. მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია შემოიფარგლება სებ-ის რეგულაციების მიხედვით განსაზღვრულია მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ით. ღია სავალუტო პოზიციას ცენტრალიზებულ დონეზე მართავს ხაზინის დეპარტამენტი.

სავალუტო პოლიტიკა ადგენს მოცულობის ლიმიტებს თითოეულ სავაჭრო ოპერაციაზე, მათ შორის სავალუტო ფორვარდებთან და სავალუტო სვოპებთან დაკავშირებით. სავალუტო პოლიტიკა ასევე განსაზღვრავს სავაჭრო პოზიციის მთლიანი შიდა დღიური ვაჭრობის ლიმიტებს და სავაჭრო პოზიციების ლიმიტებს. ლიმიტები ასევე განსაზღვრულია დილერებისა და ხაზინის დეპარტამენტისთვის.

სავალუტო პოლიტიკა განსაზღვრავს ყოველდღიური VAR-ის ლიმიტს ღია სავალუტო პოზიციაზე. ყოველდღიური სარისკო ღირებულება იზომება ღია პოზიციებზე მხოლოდ აშშ დოლარში და რუსულ რუბლში, რადგან ჩვეულებრივი სავალუტო საქმიანობების დროს ბანკს არ გააჩნია მნიშვნელოვანი ღია პოზიციები სხვა უცხოურ ვალუტაში. მთლიანი სარისკო ღირებულება სავალუტო პოზიციებზე

გამოითვლება ორივე ღია პოზიციის სარისკო პოზიციების შეკრებით, კოფეციენტებს შორის კორელაციის უგულვებელყოფით. ღია სავალუტო პოზიციების სარისკო ღირებულება გამოითვლება და წარედგინება დირექტორთა საბჭოს დღიურად, ხაზინის დეპარტამენტის მიერ. საჭიროებისამებრ, ხაზინის დეპარტამენტი შეიმუშავებს შესწორების გეგმას და წარადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის სხდომაზე.

9.1.2 რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია და კაპიტალის მოთხოვნა

პილარ 1-ის რეგულაციის საფუძველზე, გამოიყენება საბაზრო რისკის ვიწრო განმარტება, რადგან ის ითვალისწინებს მხოლოდ სავალუტო რისკს. სავალუტო რისკთან დაკავშირებით რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია უდრის საერთო ღია სავალუტო პოზიციას, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციაში, “კომერციული ბანკების საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტების დადგენის, გაანგარიშების და დაცვის წესის” შესახებ. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია შეადგენდა 42.4 მილიონ ლარს, 5.6 მილიონი ლარის მთლიანი კაპიტალის მოთხოვნით.

9.2 საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთების მოძრაობა გავლენას ახდენს წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე (“NII”) და შესაბამისად, წმინდა საპროცენტო მარჯაზე („NIM“). საპროცენტო აქტივებიდან მიღებული შემოსავალი და საპროცენტო ვალდებულებების ხარჯები მჭიდრო კავშირშია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლადობასთან, რადგან საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება გავლენას ახდენს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და ბალანსგარეშე ინსტრუმენტების ღირებულებაზე.

ძირითადი საპროცენტო რისკი წარმოქმნება დაფარვის ვადებს შორის სხვაობებით ფიქსირებულ საპროცენტო აქტივებსა, ვალდებულებებსა და ბალანსგარეშე პოზიციებს შორის.

9.2.1 საპროცენტო რისკის შეფასება და მართვა

ბანკის მიერ საპროცენტო განაკვეთის რისკის შესაფასებლად გამოყენებული მეთოდოლოგია ითვალისწინებს არსებული მდგომარეობის ანალიზს (gap ანალიზი). აღნიშნული ანალიზი მოიცავს აქტივებისა და ვალდებულებების დაჯგუფებას დაფარვის ვადის მიხედვით, ან იმ პერიოდის მიხედვით, რომლის განმავლობაშიც საპროცენტო განაკვეთი შეიცვლება, როგორც არის სამ თვეზე ნაკლები ვადა, სამი თვიდან ერთ წლამდე და ა.შ. კატეგორიის დეფიციტი გამოიხატება ლარებში მოცემული აქტივების ღირებულებას გამოკლებული ვალდებულებები. მნიშვნელოვანი ნეგატიური დეფიციტი მიუთითებს, რომ შესაბამისი პერიოდისთვის ბანკს გააჩნია აქტივებთან შედარებით მეტი მოცულობის ვალდებულებები, რომლებიც გადაფასდა და შესაბამისად, ბანკს დაემუქრება საპროცენტო განაკვეთების გაზრდის საფრთხე. პოზიტიური დეფიციტი მიუთითებს საპროცენტო განაკვეთების შემცირებაზე. ბანკის აქტივებთან და ვალდებულებებთან საპროცენტო განაკვეთების შეუსაბამობა იცვლება იმ საპროცენტო შემოსავლის მქონე მიმდინარე ანგარიშებზე არსებულ ნაშთებთან შესაბამისობაში მოყვანით, რომლებიც ხელახლა გადანაწილებულია დაფარვის ვადის მიხედვით - „1 თვემდე“ დაფარვის პერიოდიდან დაწყებული შესაბამის საკონტრაქტო ვადებამდე.

ბანკი იყენებს აღრიცხვის სისტემას, რომელიც გულისხმობს პროდუქტების კატეგორიების მთავარი ტენდენციების დადგენას და აღნიშნული ტენდენციებიდან გადახვევის მონიტორინგს, საპროცენტო განაკვეთის რისკის ცვლილებების შეფასების მიზნით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის ფარგლებში, ბანკი ახორციელებს მაკროეკონომიკური და ფინანსური მონაცემების ანალიზს და განსაზღვრავს იმ ფაქტორებს, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს საპროცენტო განაკვეთის დონეებზე ან შემოსავლიანობის მრუდზე. პროგნოზების საფუძველზე, ბანკი აფასებს პროდუქტის პირობების შეცვლის საჭიროებას და განსაზღვრავს პრიორიტეტებს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პროცესში, ბანკი იყენებს შემოსავლების მეთოდს, რომელიც ორიენტირებულია ერთწლიანი პერიოდის განმავლობაში გამოცხადებულ მოგებასთან დაკავშირებულ რისკებზე. როგორც ზემოთ აღინიშნა, საპროცენტო განაკვეთის რისკის შეფასება ხდება gap ანალიზის მეშვეობით, სადაც შეჯამებულია შეუსაბამობების გადაფასება ყოველ განსაზღვრულ დროის პერიოდთან მიმართებაში და წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე პოტენციური ზეგავლენა ერთი წლის განმავლობაში, მოცემული განაკვეთის ცვლილების შემთხვევაში.

იმ შემთხვევაში, თუ ანალიზის შედეგად გამოვლინდება ნეგატიური ტენდენციები, ჩატარდება დეტალური ანალიზი აქტივების და ვალდებულებების მოცულობასთან, დაფარვის ვადების სტრუქტურებთან და საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილებებთან დაკავშირებით. საჭიროების შემთხვევაში, გადაწყვეტილებების მიღება მოხდება აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ.

2020 წლის მარტიდან საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაამტკიცა საპროცენტო რისკის მართვის დებულება. საზედამხედველო ანგარიშგების მიზნებისთვის, საპროცენტო რისკი ბანკების მიერ გამოითვლება კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების ცვლილებისა და წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით, სხვადასხვა შოკისა და სტრეს სცენარების გათვალისწინებით, რომელსაც განსაზღვრავს ეროვნული ბანკი. ეკონომიკური ღირებულების ცვლილება, სხვადასხვა შოკისა და სტრესის სცენარების გათვალისწინებით, არ უნდა აღემატებოდეს პირველადი კაპიტალის 15%-ს.

9.2.2 საპროცენტო რისკის ჰეჯირება

ხაზინის დეპარტამენტი საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისა და ჰეჯირებისთვის იყენებს საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებულ ფორვარდულ შეთანხმებებს. ვინაიდან, შიდასაბანკო წარმოებული ინსტრუმენტების ბაზარი ლარებში დენომინირებულ პროდუქტებთან დაკავშირებით კვლავ შემუშავების პროცესშია, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიტიგაციის მიზნით ძირითად ქმედებას წარმოადგენს ბანკის პროდუქტების საპროცენტო განაკვეთებში შესაბამისი ცვლილება. საპროცენტო რისკის მინიმიზაციისთვის, ბანკი ორიენტირებულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთიანი სასესხო პორტფელის ზრდაზე.

10 საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის დანაკარგების მიღების რისკი, რომელიც გამოწვეულია გაუმართავი შიდა პროცესებით, ადამიანური ქმედებით, სისტემების გაუმართაობით ან მათში დაფიქსირებული ხარვეზებით, ან გარე ფაქტორებით (მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შიდა და გარე თაღლითობით, წყალდიდობით, ხანძრით, მიწისძვრით, ტერორისტული ან კიბერ-შეტევებით). საოპერაციო რისკი მოიცავს იურიდიულ, მაგრამ არ მოიცავს სტრატეგიულ და რეპუტაციულ რისკებს.

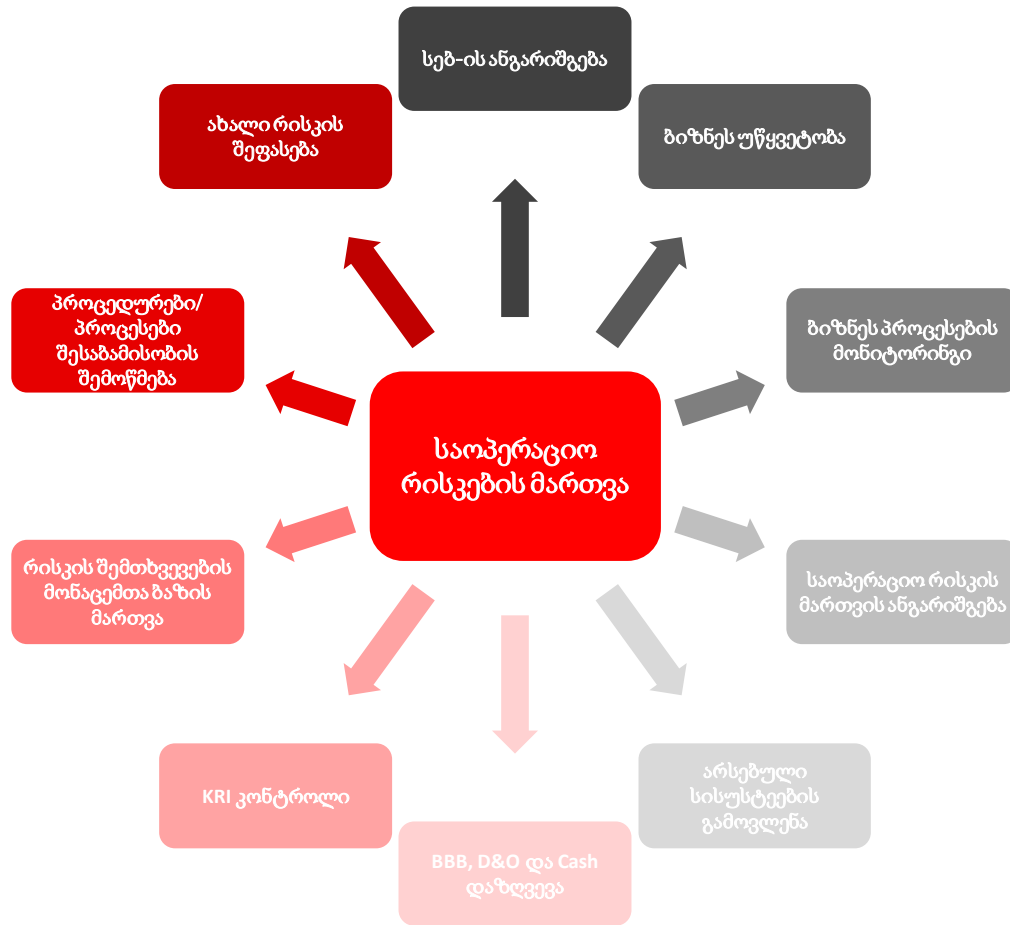
10.1 საოპერაციო რისკების მართვის სტრუქტურა

ბანკმა განსაზღვრა საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩო და იღებს ყველა შესაძლო ზომას, რათა შეისწავლოს სხვადასხვა ზეგავლენის ფაქტორები საოპერაციო რისკზე, რომელიც წარმოიშობა არაადეკვატური შიდა პროცესების, ხალხის და სისტემების ან გარე ფაქტორების შედეგად. საოპერაციო რისკის მართვის მექანიზმის მთავარი მიზანია უზრუნველყოს ბანკის მიერ საოპერაციო რისკის ეფექტურად მოგროვება, შეფასება, მართვა და ანგარიშგება.

ბანკის საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი ექვემდებარება რისკების დირექტორს და წარმოდგენს ბანკის საოპერაციო რისკების დაცვის მეორე ხაზს. სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორთა საბჭო/საოპერაციო რისკების კომიტეტი და საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი პასუხისმგებლები არიან შემდეგ საკითხებზე:

სამეთვალყურეო საბჭო/რისკების კომიტეტი	დირექტორთა საბჭო	საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი
<ul style="list-style-type: none">• რისკის მართვის ჩარჩოს და ძირითადი პოლიტიკების განსაზღვრა, დამტკიცება და პერიოდულად გადახედვა;• ბანკის რისკის სტრატეგიების/დასაშვები დონის დამტკიცება არსებული რეგულაციების, ბანკის შიდა და სტრატეგიული განვითარების საფუძველზე.	<ul style="list-style-type: none">• საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკის, პროცესებისა და სისტემების თანმიმდევრული შესრულების მხარდაჭერა, რაც მოიცავს ყველა პროდუქტს, მომსახურებას და ოპერაციას;• საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა.• საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტის საქმიანობის შეფასება.	<ul style="list-style-type: none">• საოპერაციო რისკის მართვა, ბანკის საოპერაციო რისკის კონტროლი, სტრატეგიების შემუშავება და განხორციელება;• საოპერაციო რისკების მართვა, კონტროლი ძირითადი ინდიკატორების და ბიზნეს პროცესების ჭრილში;• მეთოდების შემუშავება და განხორციელება ბანკის მასშტაბით საოპერაციო რისკების გამოვლენის, შეფასების და მემცირების მიზნით;• საოპერაციო რისკების მუდმივი კონტროლი, რომელიც ითვალისწინებს სხვადასხვა დაკავშირებული საქმიანობის რისკების კონტროლსაც;• საოპერაციო რისკის კულტურის განვითარება და ხელშეწყობა ბანკის მასშტაბით.

საოპერაციო რისკები მოიცავს შემდეგ სფეროებს:

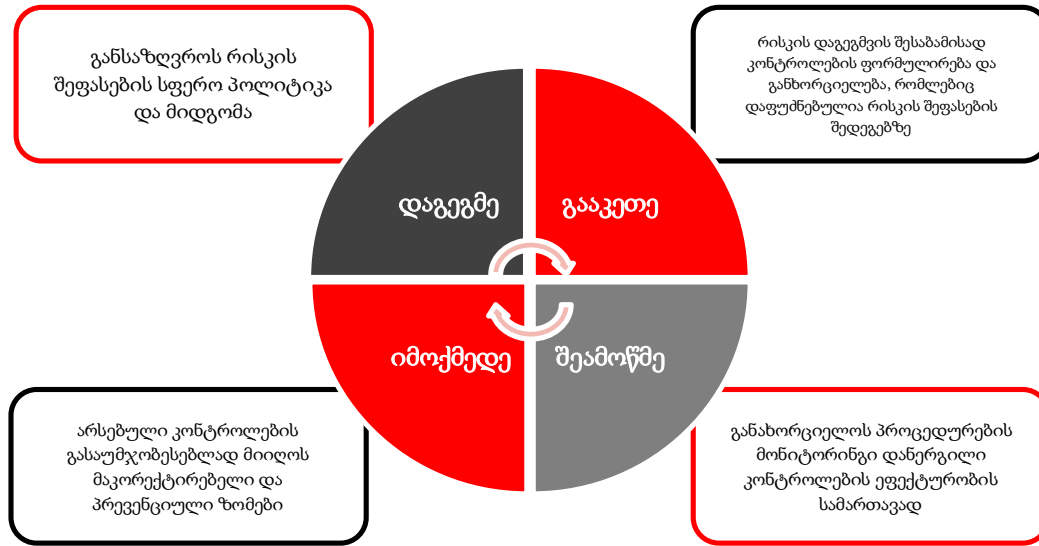

საოპერაციო რისკის პროფილი იყოფა შემდეგ რისკებად:

- ბიზნეს პროცესთან დაკავშირებული რისკი
- საინფორმაციო ტექნოლოგიური რისკი
- გარე თაღლითობა
- შიდა თაღლითობა
- საინფორმაციო უსაფრთხოების რისკი
- ადამიანებთან დაკავშირებული რისკი
- ჰაკერული შეტევები
- ბუნებრივი მოვლენები (კატასტროფა)

ბანკის საქმიანობა მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული საინფორმაციო ტექნოლოგიებზე, შესაბამისად ბანკის საოპერაციო რისკების პროფილისთვის მნიშვნელოვანია საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემა. ჩატარებულმა ანალიზმა ბიზნესის გავლენაზე აჩვენა, რომ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემის გაუმართაობამ ან მარცხმა შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ბანკზე. 2020 წელს ბანკი განაგრძობდა - საოპერაციო და სესხების მოდულების, მონაცემების სინქრონიზების და სარეზერვო პროცედურების გაუმჯობესების პროცესს.

ბანკისთვის მნიშვნელოვანია თაღლითობის რისკის შემცირება, შესაბამისად საოპერაციო რისკების მართვის ფუნქციის გაძლიერების მიზნით განხორციელდა სტრუქტურული ცვლილებები.

10.2 საოპერაციო რისკის მართვა

ბანკში საოპერაციო რისკები იმართება შემდეგი ძირითადი პრინციპებით:

- საოპერაციო რისკების მართვის ინტეგრაცია ბანკის ყველა ბიზნეს პროცესის დაგეგმვის, მომზადების და შესრულების პროცესში;
- ყველა დაკავშირებული რგოლის ჩართულობა რისკების მართვის პროცესში;
- რისკების მართვის პროცესში უფლებამოსილების ფარგლებში გადაწყვეტილებების მიღება;
- არსებული და მოსალოდნელი რისკების მართვა, შემცირება, გადაცემა და განაწილება ზარალის მინიმიზაციის უზრუნველსაყოფად.

რისკების შეფასება ხორციელდება შესაბამისი პროცესების მფლობელებთან კოორდინაციით. რისკის იდენტიფიკაციისა და შეფასების პროცესში ბანკი ითვალისწინებს შემდეგ მნიშვნელოვან ფაქტორებს:

- კლიენტების, საქმიანობის და პროდუქტების ტიპები;
- პროცესებისა და სისტემების დიზაინი და არქიტექტურა;
- რისკის ორგანიზაციული კულტურა და რისკის დასაშვები დონე;
- პერსონალის მართვის პროცესი და სამუშაო გარემო.

რისკების პროფილის შექმნის პროცესში ბანკის მიერ გამოყენებულია შემდეგი ინსტრუმენტები:

- ბიზნეს პროცესების აღწერა და პროცესებთან დაკავშირებული რისკების ანალიზი;
- საოპერაციო რისკების მონაცემთა ბაზა (RED);
- ახალი რისკის შეფასება (NRA);

- რისკ-ინდიკატორები.

ბანკი რისკის მიტიგაციის კონტროლისთვის იყენებს სამეთვალყურეო საბჭოს საოპერაციო რისკების პროფილის (Operational Risk Profile- ORP) და რისკის დასაშვები დონის დოკუმენტს.

10.2.1 საოპერაციო რისკის შეფასება

რისკის შეფასების მატრიცა → რისკის რუკა მოიცავს საოპერაციო რისკის პროცესის შეფასებისთვის ბანკის მიდგომის ძირითად ეტაპებს

რისკის შეფასების მატრიცა გამოიყენება ინდივიდუალურად რისკების ჭრილში, რომელიც დალაგებულია უმაღლესიდან ყველაზე დაბალი რისკის რეიტინგების მიხედვით. რისკების რეიტინგი განისაზღვრება ქვემოთ მოცემული მატრიცის მიხედვით:

სიხშირე	> 380	5	10	15	20	25
	180 - 380	4	8	12	16	20
	50 - 179	3	6	9	12	15
	25 - 49	2	4	6	8	10
	0-24	1	2	3	4	5
		დაბალი	სიმმაფრე			მაღალი
		0 - 20	20 - 40	40 - 210	210 - 460	> 460

ათასი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული

10.2.2 ახალი რისკების დამტკიცება

კლიენტებისთვის შეთავაზებული ყველა არსებითად ახალი ან არსებითად ცვლილების გამომწვევი ბიზნეს პროცესი, პროდუქტი და მომსახურება პირველად გამოყენებამდე და განხორციელებამდე საჭიროებს ახალი რისკის დამტკიცებას (new risk approval - “NRA”). NRA-ის დამტკიცება აუცილებელია ახალი საოპერაციო რისკი შესაფასებლად, რათა წარმატებით მომზადდეს ყველა საჭირო პროცედურა და შემოწმდეს პროდუქტი. ახალ პროცესზე პასუხისმგებელი თანამშრომელი საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტთან ერთად განსაზღვრავს თუ რა ფორმით უნდა მოხდეს NRA-ის დამტკიცება. რისკის შეფასების პროცესში ჩართულია ყველა შესაბამისი დეპარტამენტი, მათ შორის საინფორმაციო

უსაფრთხოების, იურიდიული, ბიზნესის და/ან საინფორმაციო ტექნოლოგიების განყოფილებები. კონსოლიდირებული დასკვნები მზადდება ახალი რისკის დამტკიცების წერილობითი ფორმით დეტალურ რეკომენდაციებთან ერთად, რომელიც წარედგინება დავალებაზე უფლებამოსილ პირს შემდგომი დანერგვისთვის, დამტკიცებული შიდა პროცედურების შესაბამისად. იმ შემთხვევაში თუ აუცილებელი არ იქნება NRA-ის დამტკიცება, დავალებაზე უფლებამოსილ პირს მაინც მიეწოდება გარკვეული რეკომენდაციები ფუნქციონალურ გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით. ახალი პროდუქტის/პროცესის არსიდან გამომდინარე, ახალი რისკის დამტკიცების პროცესს შესაძლოა ასევე ზედამხედველობა გაუწიოს დირექტორთა საბჭომ.

10.3 საოპერაციო რისკის განსაზღვრა

რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა (Risk Event Database – “RED”) არის საოპერაციო მოვლენების ერთიანი ფორმა, რომელიც გამოიყენება ბიზნეს პროცესებში რისკების ინდიკატორების მონიტორინგისთვის. ასევე უზრუნველყოფს ბანკს ტექნიკური ინსტრუმენტით, რომლის მეშვეობითაც ხდება უკვე მომხდარი და სარისკო შემთხვევების სისტემატური დამუშავება და შენახვა. აღნიშნული ინფორმაცია გამოიყენება რისკების იდენტიფიკაციის და მათი მართვის შესაბამისი მიდგომების გასაუმჯობესებლად. მონაცემების შეგროვება და შესაბამისი ანალიზი ტარდება საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ ცენტრალიზებული ფორმით. საოპერაციო რისკების ყოველთვიური ანგარიშგება იგზავნება საქართველოს ეროვნულ ბანკში.

10.3.1 რაოდენობრივი მონაცემები საოპერაციო ზარალებისთვის

ბოლო სამი წლის განმავლობაში მთლიანი საოპერაციო ზარალი შეადგენდა 10 მილიონ ლარს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია სტატისტიკური ინფორმაცია საოპერაციო ზარალის შესახებ (დაუმრგვალებელი მოცულობები მოცემულია დანართის მე-14 ცხრილში).

ისტორიული საოპერაციო ზარალი

მილიონი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	2020	2019	2018	სულ
ზარალის მთლიანი მოცულობა	5.8	2.0	2.2	10
ზარალის მთლიანი მოცულობა, რომლებიც აღემატება 10,000 ლარს	4.6	0.8	1.1	6.5
მოვლენების რაოდენობა, რომელთა ზარალის აღემატება 10,000 ლარს	41	25	24	90
5 უმსხვილესი ზარალის საერთო მოცულობა	3.9	0.4	0.7	5

10.3.2 კაპიტალის მოთხოვნა

ბანკი საოპერაციო რისკებთან დაკავშირებული რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გასაანგარიშებლად იყენებს ძირითადი ინდიკატორის მიდგომას. 2020 წლის დეკემბრისთვის საოპერაციო რისკისთვის რისკის მიხედვით შეწონილი პოზიციები წარმოადგენდა 381.8 მილიონ ლარს. ცხრილი 10.3.2.1 დეტალურად აღნიშნავს საოპერაციო რისკთან დაკავშირებით რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების გამოთვლას.

ცხრილი 10.3.2.1 რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საოპერაციო რისკთან დაკავშირებით

	2020	2019	2018	წმინდა საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავლების ჯამის საშუალო ბოლო სამი წლისთვის	რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (RWA)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	154,248,375	162,385,086	177,152,729		
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი	35,801,278	36,180,872	45,786,594		
დაქვითვები: შემოსავალი (ზარალი) საკუთრების გაყიდვიდან	122,214	315,197	183,487		
მთლიანი შემოსავალი	189,927,439	198,250,761	222,755,836	203,644,679	381,833,773

ბანკს აქვს რამოდენიმე ტიპის რისკის მიტიგაციის კონტროლი, ყველა შესაძლო საოპერაციო რისკის მისაღებ დონემდე დასაყვანად თითოეულ ელექტრონულარხზე არსებობს ლიმიტები და ტრენდისგან განსხვავებული ნებისმიერი მერყეობა ავტომატურად გამოიწვევს არხის გათიშვას შემდგომ შესწავლამდე. დამატებით, BBB დაზღვევის პოლიტიკა არის მიტიგაციის ერთ-ერთი მთავარი კონტროლი, რომელიც ითვალისწინებს ზარალის 300,000 ლარის დაქვითვას ნებისმიერ თაღლითობაზე. ბანკი, ისტორიული ზარალის მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელმაც ბოლოს სამი წლის განმავლობაში შეადგინა 10 მილიონი ლარი, მიიჩნევს რომ საოპერაციო რისკებისთვის განკუთვნილი კაპიტალი საკმარისზე მეტია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში საოპერაციო რისკების მიერ გამოწვეული ნებისმიერი მოულოდნელი ზარალის დასაფარად.

11 ლიკვიდობის რისკი

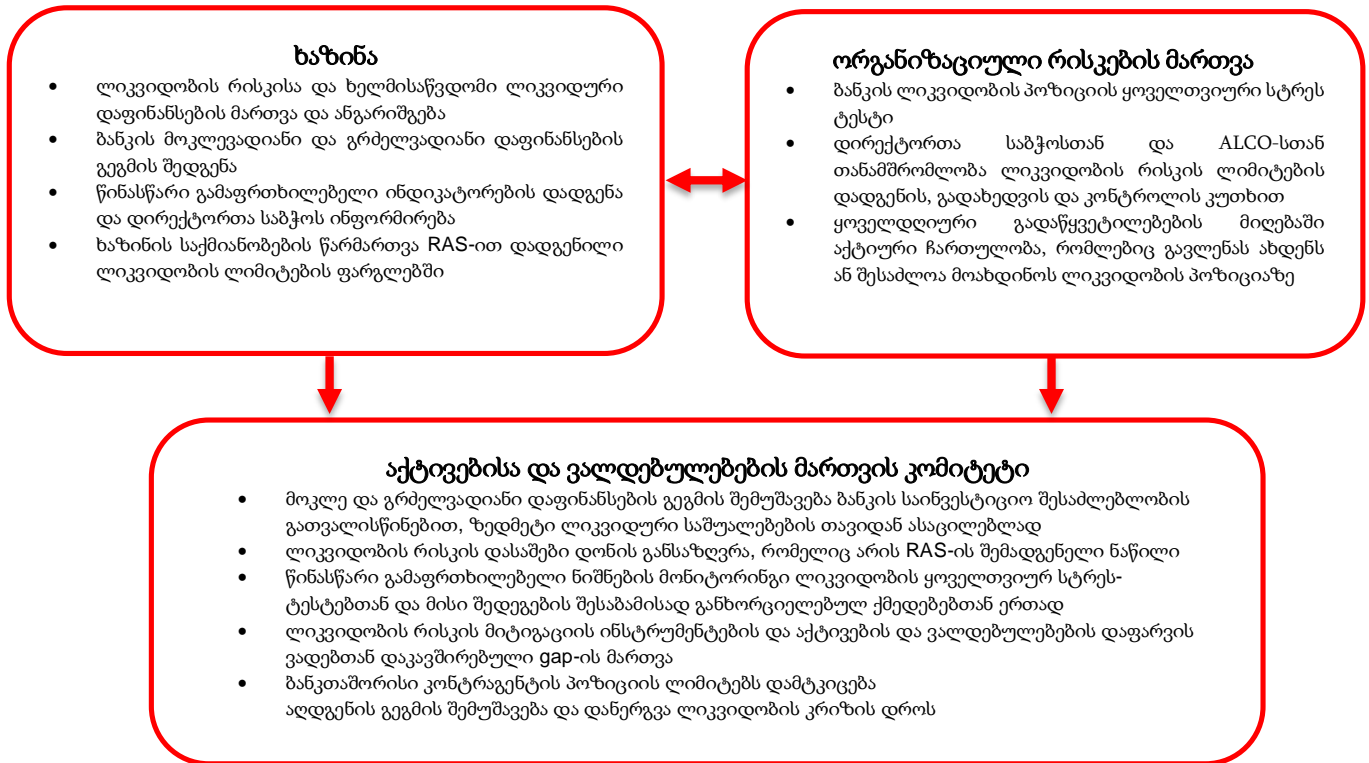
ლიკვიდობის რისკი წარმოიშობა, როდესაც ბანკი ვერ ასრულებს გადახდის ვალდებულებებს დათქმულ ვადაში, ან აღნიშნული ვალდებულებების შესრულება მაღალ დანახარჯებთან არის დაკავშირებული. ლიკვიდობის რისკი ყველა საბანკო ოპერაციის განუყოფელი ნაწილია და მასზე შეიძლება გავლენა მოახდინოს ბანკისთვის სპეციფიკურმა ან საბაზრო ფაქტორმა.

11.1 ლიკვიდობის რისკის მართვა და კონტროლი

ლიკვიდობის რისკის მართვის პირველადი მიზანია უზრუნველყოს ბანკის შესაბამისობა ლიკვიდობის ყოველდღიურ მოთხოვნებთან და, ამავდროულად, საკმარისი ბუფერების არსებობა, იმისათვის, რომ ბანკმა გაუძლოს სპეციფიკური და საბაზრო ფაქტორებით გამოწვეულ ლიკვიდობის სტრესის პერიოდს. ლიკვიდობის რისკის კონტროლის სტრუქტურის მთავარი მიზანი მოიცავს ბანკის აქტივობების დაბალანსებული ფინანსური ნარევის განპირობებას, სებ-ის მიერ დაწესებული სტანდარტების მიმართ შესაბამისობას, შიდა ბუფერების შენარჩუნებას, რომლებიც შეესაბამება რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტს, კრიზისული სიტუაციების მართვას და დაფინანსების ხარჯების კონტროლს.

ხაზინის დეპარტამენტი ლიკვიდობის რისკს მართავს ცენტრალიზებულ დონეზე და ანგარიშს წარუდგენს დირექტორთა საბჭოს, სულ მცირე კვირაში ერთხელ. ლიკვიდობის რისკის მართვის, მათ შორის ლიკვიდობის რისკის ლიმიტების განსაზღვრის შესახებ გადაწყვეტილებებს იღებს და მონიტორინგს აწარმოებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი. კომიტეტის მიერ ანალიზის გასაკეთებლად საჭირო მონაცემები წარდგენილია ხაზინის დეპარტამენტისა და ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების მიერ. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ლიკვიდობის პოზიციაზე დამატებით ყოველდღიურ და ყოველთვიურ სტრეს-ტესტებს ატარებს, რის შედეგებსაც წარუდგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტს. ამასთანავე, ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება აქტიურადაა ჩართული ყოველდღიურ ტრანზაქციებსა და გადაწყვეტილებებში, რომლებსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს ბანკის ლიკვიდობის პოზიციაზე.

ლიკვიდობის რისკის მართვის და კონტროლის პროცესში ძირითადი როლები და პასუხისმგებლობები:

ხაზინის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს, რომ ბანკმა იმოქმედოს დაწესებული ლიმიტების ფარგლებში. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება აკონტროლებს და დირექტორთა საბჭოს ატყობინებს ლიმიტის ნებისმიერი სახის დარღვევას. დირექტორთა საბჭოს უწყვეტად მიეწოდება განახლებული ინფორმაცია სახაზინო ოპერაციებზე დეტალური ანგარიშგებით. ლიკვიდობის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ბანკის ლიკვიდობის პოზიციას უახლეს ცვლილებებს, ყოველთვიურად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს.

11.2 ლიკვიდობის მოთხოვნები

შიდა ლიკვიდობის რისკის მართვისა და კონტროლის გარდა, საქართველოს ეროვნული ბანკი ყველა ბანკისგან მოითხოვს ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტისა (“LCR”) და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის (“NSFR”) დაცვას.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი განისაზღვრება ბაზელ 3-ის ჩარჩოს შესაბამისად, თუმცა, გამოიყენება გადინებების მაღალი მაჩვენებლები. კოეფიციენტი განიმარტება, როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების მოცულობა, რომელიც საჭიროებისამებრ გამოიყენება ლიკვიდობის შესაქმნელად, შეფარდებული წმინდა ფულად გადინებებთან. საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნაა, რომ ყველა ბანკმა ყოველდღიურად დაიცვას მინიმალური მთლიანი ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი 100%-ის ოდენობით, ლარის LCR 75%, ხოლო უცხოური ვალუტის LCR 100%.

2020 წელს ეროვნულმა ბანკმა პანდემიასთან დაკავშირებით მიღებულ საგანგებო ღონისძიებების ფარგლებში, ბანკებისთვის სტრესის გასაწესებლად ლიკვიდობის კუთხით რამდენიმე ტიპის ცვლილება განახორციელა. მათ შორის:

2020 წლის 1 მაისიდან ერთი წლის ვადით გაუქმდა ლარის LCR კოეფიციენტზე მინიმალური 75%-იანი მოთხოვნა და ბანკებს უცხოური ვალუტის ბუფერების გამოყენებით შეეძლოთ ჯამური ლიკვიდობის მოთხოვნის დაცვა.

სისტემაში ლიკვიდობის რისკის შემცირების მიზნით, სებ-მა ამოქმედა სვოპ ოპერაციები, რითაც ხელი შეუწყო ბაზარზე ლარის ლიკვიდური რესურსის ხელმისაწვდომობას. ჯამურად ამ ინსტრუმენტის ფარგლებში 200 მლნ აშშ დოლარის სვოპ ინსტრუმენტი გადანაწილდა ბანკებს შორის, მათი საბაზრო წილის პროპორციულად. გარდა ამისა, ეროვნულმა ბანკმა ამოქმედა მუდმივმოქმედი სვოპ ინსტრუმენტი, რაც ბანკებს საშუალებას აძლევს მოიზიდონ ლარის საჭირო ლიკვიდობა უცხოური ვალუტის სანაცვლოდ, საჯარიმო საპროცენტო განაკვეთით.

მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების ხელშეწყობის მიზნით, 2020 წლის 1 ივლისიდან სებ-მა კომერციული ბანკებისთვის ამოქმედა ახალი ინსტრუმენტი, რომლის ფარგლებშიც სასესხო პორტფელის დაგირავების სანაცვლოდ ეროვნული ბანკიდან რეფინანსირების სესხის მიღების საშუალება მიეცათ.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის მაჩვენებლები

	დეკ-19	მარ-20	ივნ-20	სექ-20	დეკ-20
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, მთლიანი (თვის ბოლო დღე)	159.6%	183.6%	183.9%	176.1%	146.6%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, ლარში (თვის ბოლო დღე)	121.6%	140.4%	161.4%	146.7%	110.9%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი, უცხოურ ვალუტაში (თვის ბოლო დღე)	216.6%	255.3%	215.5%	202.3%	173.7%

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის შესახებ დამატებით ინფორმაციისთვის იხილეთ დანართს ცხრილი 11.

2019 წლის იანვარში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა წარადგინა წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (“NSFR”), როგორც ბანკის სტრუქტურული პროფილის შეფასების საზედამხედველო მექანიზმი. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის მიზანია ბანკებისთვის საბალანსო და გარესბალანსო აქტივობების დაფინანსების სტაბილური პროფილის მოთხოვნით საშუალო და გრძელვადიანი დაფინანსების რისკების შემცირება. კოეფიციენტი განიმარტება, როგორც ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსების (კაპიტალის და ვალდებულებების ის ნაწილი, რაც შეიძლება დაფინანსების სტაბილურ წყაროდ ჩაითვალოს) შეფარდება სტაბილური დაფინანსების საჭიროებასთან (არსებული სხვადასხვა აქტივების ლიკვიდობის მახასიათებლების ფუნქცია). 2019 წლის სექტემბრიდან დაწესდა წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის მინიმალური 100%-იანი ლიმიტი. ცხრილი 11.2.1 წარმოადგენს წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტს 2020 წლისთვის.

ცხრილი 11.2.1 წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი 2020

	დეკ-19	მარ-20	ივნ-20	სექ-20	დეკ-20
ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსება	1,560,353,218	1,796,037,824	1,826,882,284	2,014,507,373	2,055,857,761
სტაბილური დაფინანსების საჭიროება	1,085,216,809	1,135,504,376	1,162,676,209	1,270,421,324	1,387,652,210
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი	143.78%	158.17%	157.13%	158.57%	148.15%

დანართი

დანართის ცხრილებში წარმოდგენილი ინფორმაციის გამჟღავნება სავალდებულოა "კომერციული ბანკების მიერ პილარ 2-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნის" შესახებ საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციის საფუძველზე. ყველა ცხრილისთვის ანგარიშგების თარიღი (პერიოდი) წარმოადგენს 2020 წლის 31 დეკემბერს, ოდენობები მოცემულია ქართულ ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ცხრილი 1: ბალანსგარეშე ანგარიშების უწყისი

ლარში N	გარასაბალანსო ელემენტები	31/12/2020			31/12/2019			31/12/2018		
		ლარი	უცბ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცბ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცბ. ვალუტა	სულ
1	პირობითი და სახელმწიფო ვალდებულებები	76,250,396	69,829,269	146,079,665	51,626,192	68,804,449	120,430,641	48,146,211	35,544,800	83,691,011
1.1	გაცემული გარანტიები	6,081,985	6,016,067	12,098,052	5,947,533	12,000,052	17,947,585	7,227,052	811,510	8,038,562
1.2	აკრედიტაციები	9,047,735	-	9,047,735	8,574,362	-	8,574,362	-	-	-
1.3	კლიენტების მიერ აუთვისებული ნაშთები	60,920,676	63,704,666	124,625,343	36,904,297	56,709,406	93,613,703	40,719,159	34,644,629	75,363,788
1.4	სხვა პირობითი ვალდებულებები	200,000	108,536	308,536	200,000	94,991	294,991	200000	88661	288661
2	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული ბანკის აქტივები	239,597,000	-	239,597,000	66,465,000	-	66,465,000	-	-	-
3.1	ბანკის ფინანსური აქტივები	239,597,000	-	239,597,000	66,465,000	-	66,465,000	-	-	-
3.2	ბანკის არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	ბანკის მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული გარანტიები	464,391,867	3,147,145,726	3,611,537,593	556,411,384	2,138,938,946	2,695,350,330	787,792,434	1,158,509,299	1,946,301,733
4.1	თავდებობა, სოლიდარული პასუხისმგებლობა	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2	გარანტია	464,391,867	3,147,145,726	3,611,537,593	556,411,384	2,138,938,946	2,695,350,330	787,792,434	1,158,509,299	1,946,301,733
5	მოთხოვნის უზრუნველყოფის მიზნით ბანკის სასარგებლოდ დატვირთული აქტივები	161,696,462	3,092,303,835	3,254,000,297	140,348,714	2,084,344,274	2,224,692,989	82,931,131	1,027,431,635	1,110,362,766
5.1	ფულადი სახსრები	14,421,722	7,515,981	21,937,702	6,945,372	22,202,756	29,148,128	21,427,694	7,267,465	28,695,159
5.2	ფიორვასი ლიონინები და ქვები	78,065,560	103,991,028	182,056,588	78,939,393	93,537,413	172,476,806	24411000	79,509,551	103,920,551
5.3	უძრავი ქონება	627,031	1,799,382,761	1,800,009,792	205,246	1,182,772,505	1,182,977,751	339,727	631,571,898	631,911,625
5.3.1	საკუთრებელი	480,831	961,575,471	962,056,302	42,531	410,935,794	410,978,325	134,727	351,547,537	351,682,264
5.3.2	კომუნიკაციები	11,000	506,673,178	506,684,178	11,000	143,431,537	143,442,537	-	99,639,492	99,639,492
5.3.3	კომპლექსური ტიპის უძრავი ქონება	-	52,926,923	52,926,923	-	37,847,905	37,847,905	-	22,451,323	22,451,323
5.3.4	მიწის ნაკვეთები (შენიშნული ნაგებობების გარეშე)	100,200	190,306,545	190,406,745	4,000	48,368,699	48,372,699	-	14,626,080	14,626,080
5.3.5	სხვა	35,000	87,900,644	87,935,644	147,715	542,188,570	542,336,285	205000	143,307,466	143,512,466
5.4	მოძრავი ქონება	3,836,952	183,786,317	187,623,269	5,513,505	151,979,963	157,493,468	229666	127,875,123	128,104,789
5.5	წილის გრავინა	10,000,000	317,417,700	327,417,700	10,000,000	181,623,850	191,623,850	-	26766000	26766000
5.6	ფასიანი ქაღალდები	9,000,000	217,805,545	226,805,545	-	186,089,825	186,089,825	-	152566203	152566203
5.7	სხვა	45,745,198	462,404,502	508,149,700	38,745,198	266,137,963	304,883,161	36,523,044	1,875,395	38,398,439
6	წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	151,995,399	400,052,194	552,047,593	155,752,749	372,043,514	527,796,262	164,167,884	225,612,148	389,780,032
6.1	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში მისაღები თანხები	9,952,280	255,879,612	265,831,892	89,281,165	168,216,657	257,497,822	94504512	91,374,305	185,878,817
6.2	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ფარგლებში გასაცემი თანხები	142,043,119	144,172,582	286,215,701	66,471,584	203,826,856	270,298,440	69,663,372	134,237,843	203,901,215
6.3	საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტების (გარდა ოფციონებისა) ძირითადი თანხა	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.4	გაყიდული ოფციონები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.5	ნაყიდი ოფციონები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.6	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.7	სხვა წარმოებული ინსტრუმენტების ფარგლებში ბანკის მიმართ პოტენციური მოთხოვნის ნომინალური ღირებულება	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	ბანკის ბალანსზე აუღიარებელი საკრედიტო მოთხოვნები	110,334,165	2,062,588	112,396,753	110,090,825	2,029,317	112,120,141	72,719,647	961,531	73,681,178
7.1	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	16,600,847	155,259	16,756,106	6,341,831	16,276	6,358,107	40,123,915	134296	40,258,211
7.2	ბოლო 3 თვის განმავლობაში ბალანსზე აუღიარებელი და ბალანსიდან ჩამოწერილი მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი საკრედიტო მოთხოვნების ძირითადი თანხა	110,334,165	2,062,588	112,396,753	110,090,825	2,029,317	112,120,141	72,719,647	961,531	73,681,178
7.4	ბოლო 5 წლის განმავლობაში (ბოლო 3 თვის ჩათვლით) ბალანსიდან ჩამოწერილი და ბალანსზე აუღიარებელი მისაღები პროცენტები და ჯარიმები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	შუქვადები საიპოტეკო ოცნარ	3,255,565	49,100,854	52,356,419	3,258,606	45,189,746	48,448,352	10,139,419	42,902,409	53,041,828
8.1	ვადის გარეშე ხელშეკრულების ფარგლებში	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.2	1 წლამდე ვადით	596,059	9,933,259	10,529,318	688,201	8,678,711	9,366,913	2,529,136	8,126,749	10,655,885
8.3	1-დან 2 წლამდე ვადით	481,638	8,736,830	9,218,468	453,779	7,754,605	8,208,384	1,386,996	7,406,449	8,793,445
8.4	2-დან 3 წლამდე ვადით	467,353	7,117,725	7,585,078	389,658	6,935,029	7,324,687	1,272,887	6,582,884	7,855,771
8.5	3-დან 4 წლამდე ვადით	430,658	6,194,464	6,625,122	375,373	5,517,979	5,893,352	1,201,674	5,770,158	6,971,832
8.6	4-დან 5 წლამდე ვადით	417,978	5,159,419	5,577,397	338,678	4,589,492	4,928,170	1,057,674	4,436,430	5,494,104
8.7	5 წელზე მეტი ვადით	861,879	11,959,157	12,821,035	1,012,917	11,713,930	12,726,846	2,691,053	10,579,738	13,270,790
9	კაპიტალური დანახარების პოტენციური სახელმწიფო ვალდებულება	408,416	2,265,133	2,673,548	483,551	5,750,730	6,234,281	1,504,222	6,117,293	7,621,515

ცხრილი 2: საზედამხედველო კაპიტალი

N		ლარში
1	ძირითადი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	280,897,675
2	ჩვეულებრივი აქციები, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	44,490,460
3	დამატებითი სახსრები ჩვეულებრივ აქციებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითადი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	35,132,256
4	აკუმულირებული სხვა სრული შემოსავალი	29,073,949
5	სხვა რეზერვები	1,694,028
6	გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი)	170,506,982
7	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	84,510,572
8	აქტივების გადაფასების რეზერვი	29,073,949
9	მოგებასა და ზარალში აქტივების არარეალიზებული გადაფასების შედეგად მიღებული აკუმულირებული მოგების ის ნაწილი, რომელიც აღმატება მოგებასა და ზარალში არარეალიზებული გადაფასების შედეგად ასახულ აკუმულირებულ ზარალს	3,037,001
10	არამატერიალური აქტივები	52,292,890
11	აქტივების კლასიფიკაციის შედეგად მიღებული რეზერვების უკმარისობა	-
12	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში	-
13	კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების კაპიტალში ორმხრივი მფლობელობა	-
14	ფულადი ნაკადების ჰეჯირების რეზერვი	-
15	გადავადებული საგადასახადო აქტივები, რომლებზეც არ ვრცელდება ზღვრული დაქვითვის მეთოდი (დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოკლებით)	-
16	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ძირითადი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	-
17	აქციების ფლობა და სხვა სახით 10%-ზე მეტი წილის ფლობა კომერციული დაწესებულებების სააქციო კაპიტალში	106,733
18	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების ჩვეულებრივ აქციებში (ნაწილი, რომელიც აღმატება 10%-იან ზღვარს)	-
19	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღმატება 10%-იან ზღვარს)	-
20	დროებითი სხვაობებით წარმომხილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები (ნაწილი, რომელიც აღმატება 10%-იან ზღვარს, დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების გამოკლებით)	-
21	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები და გადავადებული საგადასახადო აქტივები, რომლებიც აღმატება ძირითადი პირველადი კაპიტალის 15%-ს	-
22	ძირითადი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია დამატებითი პირველადი კაპიტალისა და მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	-
23	ძირითადი პირველადი კაპიტალი	196,387,103
24	დამატებითი პირველადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	4,565,384
25	ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	45,654
26	მათ შორის, კლასიფიცირებული კაპიტალად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	45,654
27	მათ შორის, კლასიფიცირებული ვალდებულებად შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით	-
28	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	4,519,730
29	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	-
30	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ დამატებითი პირველადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
31	დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ჯვარედინი მფლობელობა	-
32	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების დამატებითი პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	-
33	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღმატება 10%-იან ზღვარს)	-
34	დამატებითი პირველადი კაპიტალის საზედამხედველო დაქვითვები, რომლებიც გამოწვეულია მეორადი კაპიტალის უკმარისობით ინვესტიციების დაქვითვისათვის	-
35	დამატებითი პირველადი კაპიტალი	4,565,384
36	მეორადი კაპიტალი საზედამხედველო კორექტირებამდე	105,949,534
37	ინსტრუმენტები, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	83,414,863
38	დამატებითი სახსრები ინსტრუმენტებზე, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
39	საერთო რეზერვები საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციების მაქსიმუმ 1.25%-ის ოდენობით	22,534,671
40	მეორადი კაპიტალის საზედამხედველო კორექტირებები	-
41	ინვესტიციები საკუთარ აქციებში, რომლებიც აკმაყოფილებენ მეორადი კაპიტალის კრიტერიუმებს	-
42	მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში ორმხრივი მფლობელობა	-
43	მნიშვნელოვანი ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა საფინანსო ინსტიტუტების მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტებში (რომლებიც არაა ჩვეულებრივი აქციები)	-
44	ინვესტიციები კომერციული ბანკების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების კაპიტალში 10%-ზე ნაკლები წილის მფლობელობით (ნაწილი, რომელიც აღმატება 10%-იან ზღვარს)	-
45	მეორადი კაპიტალი	105,949,534

ცხრილი 3: საბალანსო უწყისისა და საზედამხედველო კაპიტალის ელემენტებს შორის კავშირები

N	სტანდარტიზებული საზედამხედველო ანგარიშგების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით	კავშირი კაპიტალის ცხრილთან
1	ნადი ფული	250,115,311	
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	209,677,630	
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	370,483,891	
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	-	
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	265,217,811	
6.1	მთლიანი სესხები	1,672,980,140	
6.2	<i>მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი</i>	(117,613,975)	
6.2.1	<i>მათ შორის სესხების შესაძლო დანაკარგების საერთო რეზერვი</i>	22,534,671	
6.2.2	<i>მათ შორის COVID 19-თან დაკავშირებული რეზერვი</i>	3,479,728	
6	წმინდა სესხები	1,555,366,166	
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	35,827,582	
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	103,192	
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	106,733	
9.1	<i>მათ შორის 10 %-იანი წილობრივი მფლობელობა ფინანსურ დაწესებულებებში</i>	106,733	
9.2	<i>მათ შორის მნიშვნელოვანი ინვესტიციები, რომლებიც შეზღუდულად აღიარდება</i>	-	
9.3	<i>მათ შორის 10%-ზე ნაკლები წილობრივი მფლობელობა, რომელიც შეზღუდულად აღიარდება</i>	-	
10	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	238,389,425	
10.1	<i>მათ შორის არამატერიალური აქტივები</i>	52,292,890	ცხრილი 9 (კაპიტალი), N10
11	სხვა აქტივები	56,678,621	
12	მთლიანი აქტივები	2,981,966,362	
13	ბანკების დეპოზიტები	17,003,331	
14	მიმდინარე დეპოზიტები (ანგარიშები)	1,024,440,328	
15	მოთხოვნამდე დეპოზიტები	296,363,212	
16	ვადიანი დეპოზიტები	841,715,592	
17	საკუთარი სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	
18	ნასესხები სახსრები	305,113,360	
19	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	12,372,734	
20	სხვა ვალდებულებები	86,361,831	
20.1	<i>მათ შორის გარესაბალანსო ელემენტების საერთო რეზერვი</i>	(59,112)	
21	სუბორდინირებული ვალდებულებები	113,132,914	
21.1	<i>მათ შორის მეორად საზედამხედველო კაპიტალში ჩასათვლელი ინსტრუმენტები</i>	83,414,863	
22	მთლიანი ვალდებულებები	2,696,503,303	
23	ჩვეულებრივი აქციები	54,628,743	
24	პრივილეგირებული აქციები	61,391	
25	მინუს: გამოსყიდული აქციები	(10,154,020)	
26	საემისიო კაპიტალი	39,651,986	
27	საერთო რეზერვები	1,694,028	
28	გაუნაწილებელი მოგება	170,506,984	
29	აქტივების გადაფასების რეზერვი	29,073,949	
30	სულ სააქციო კაპიტალი	285,463,060	

ცხრილი 4: რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

N	ლარში	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,802,773,676	1,390,536,797	1,142,328,947
1.1	საბალანსო ელემენტები	1,764,850,264	1,358,398,135	1,120,058,891
1.1.1	მათ შორის: ზღვრული დაქვითვის მეთოდს დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები, რომლებიც არ იქვითება კაპიტალიდან (რომლებიც იწონება 250%-ში)	-	-	-
1.2	გარესაბალანსო ელემენტები	22,533,462	19,332,413	11,193,695
1.3	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	15,389,950	12,806,249	11,076,361
2	საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	42,402,190	11,395,735	531,586
3	საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	381,833,773	400,856,480	388,865,665
4	სულ რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	2,227,009,638	1,802,789,012	1,531,726,198

ცხრილი 5: აქტივებსა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ საბალანსო ელემენტებს შორის კავშირები

	სტანდარტიზებული საზედამხებელო ანგარიშების საბალანსო ელემენტები	საბალანსო ღირებულებები ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	საბალანსო ღირებულებები	
			ელემენტი, რომელზეც არ ვრცელდება კაპიტალის მოთხოვნა ან ექვემდებარება კაპიტალიდან დაქვითვას	საკრედიტო რისკით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება
1	ნაღდი ფული	250,115,311		250,115,311
2	ფულადი სახსრები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	209,677,630		209,677,630
3	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	370,483,891		370,483,891
4	ფასიანი ქაღალდები დილინგური ოპერაციებისათვის	-		-
5	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	265,217,811		265,217,811
6.1	მთლიანი სესხები	1,672,980,140		1,672,980,140
6.2	<i>მინუს: სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვი</i>	(117,613,975)		(117,613,975)
6	წმინდა სესხები	1,555,366,166		1,555,366,166
7	დარიცხული მისაღები პროცენტები და დივიდენდები	35,827,582		35,827,582
8	დასაკუთრებული უძრავი და მოძრავი ქონება	103,192		103,192
9	ინვესტიციები საწესდებო კაპიტალში	106,733	106,733	-
10	ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	238,389,425	81,366,839	157,022,586
11	სხვა აქტივები	56,678,621		56,678,621
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული საბალანსო ელემენტების ჯამური ღირებულება კორექტირებამდე		2,981,966,362	81,473,572	2,900,492,790

ცხრილი 6: საბალანსო ელემენტების ღირებულებასა და საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებულ რისკის პოზიციებს შორის განსხვავებები

1	საბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	2,900,492,790
2.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	145,771,130
2.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული გარესაბალანსო ელემენტების ნომინალური ღირებულება	278,074,259
3	საბალანსო და არასაბალანსო ელემენტების ჯამური ნომინალური ღირებულება საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვის მიზნებისთვის კორექტირებამდე	3,324,338,179
4	კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისთვის გაუფასურებასთან დაკავშირებული საზედამხებელო კორექტირებების ეფექტი	28,744,864
5.1	საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი	(114,343,143)
5.2	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვასთან დაკავშირებული გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო კონვერსიის ფაქტორის ეფექტი (ცხრილი CCR)	(262,684,309)
6	სხვა კორექტირებების ეფექტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	3,479,728
7	სულ საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონვას დაქვემდებარებული რისკის პოზიციები	2,979,535,319

ცხრილი 7: საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები (საბალანსო და კრედიტ კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით გარესაბალანსო ელემენტები)

აქტივების კლასები	რისკის წონები	0%		20%		35%		50%		75%		100%		150%		250%		საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები საკრედიტო რისკის მიტოვებამდე
		საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	საბალანსო	გარესაბალანსო	
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	300,521,657	-	-	-	-	-	-	-	-	-	195,163,700	-	-	-	-	-	195,163,700
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	-	-	369,311,628	-	-	-	312,435	-	-	-	939,476	-	-	-	-	-	74,958,019
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	363,229,132	18,356,231	-	-	-	-	-	381,585,363
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	-	981,006,024	13,071,756	-	-	-	-	-	-	-	745,558,334
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	-	-	-	-	169,356,248	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59,274,687
10	ვადაგადაცილებული სესხები	-	-	-	-	-	-	682,687	-	-	-	2,708,701	-	1,744,295	-	-	-	5,666,486
11	მაღალი საზედამბებელი რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,601,975	-	96,635,693	-	1,772,239	-	179,986,112
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	სხვა ერთეულები	249,558,151	-	560,138	-	-	-	-	-	-	-	168,613,204	-	-	-	-	-	168,725,232
სულ		550,079,808	-	369,871,767	-	169,356,248	-	995,122	-	981,006,024	13,071,756	761,256,187	18,356,231	98,379,988	-	1,772,239	-	1,810,917,933

ცხრილი 8: საკრედიტო რისკის მიტიგაცია (საბალანსო და გარესაბალანსო ელემენტები)

	კრედიტის დაფინანსებული უზრუნველყოფა		სულ საბალანსო ელემენტების საკრედიტო მიტიგაცია	სულ გარესაბალანსო ელემენტების საკრედიტო მიტიგაცია	სულ საკრედიტო რისკის მიტიგაცია	
	სადეპოზიტო ანგარიშზე განთავსებული ფულადი სახსრები ან ფულთან გათანაბრებული ფინანსური ინსტრუმენტები	ოქროს სტანდარტული ზოლი ან მისი ექვივალენტი				
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	-	-	-	-	
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	-	-	-	-	
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	-	
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	-	-	-	-	
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	-	-	-	-	
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	-	-	-	-	
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	10,825,829	-	6,301,962	4,523,868	
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	8,617,420	-	7,514,702	1,102,718	
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	-	-	-	-	
10	ვადაგადაცილებული სესხები	-	-	-	-	
11	მაღალი საზედამხედველო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	611,230	-	611,230	-	
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	-	-	-	-	
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	-	-	-	-	
14	სხვა ერთეულები	-	-	-	-	
სულ		20,054,479	-	14,427,894	5,626,585	20,054,479

ცხრილი 9: სტანდარტიზებული მიდგომა - საკრედიტო რისკის მიტიგაცია

	აქტივების კლასები	საბალანსო ელემენტები - რისკის პოზიციების ღირებულება	გარესაბალანსო ელემენტები		რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საკრედიტო რისკის მიტიგაციამდე	რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ეფექტის გათვალისწინებით	რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების სიმკვრივე
			გარესაბალანსო ელემენტები ნომინალური ღირებულება	გარესაბალანსო ელემენტები კონვერსიის ფაქტორის გათვალისწინებით			
1	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების მიმართ	495,685,357	-	-	195,163,700	195,163,700	39%
2	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები რეგიონული მთავრობებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმართ	-	-	-	-	-	nmf
3	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საჯარო დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	-	-	nmf
4	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	nmf
5	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ	-	-	-	-	-	nmf
6	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკების მიმართ	370,563,539	-	-	74,958,019	74,958,019	20%
7	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	363,229,132	88,709,395	18,356,231	381,585,363	370,759,533	97%
8	უპირობო და პირობითი საცალო მოთხოვნები	981,006,024	57,061,735	13,071,756	745,558,334	736,940,915	74%
9	უპირობო და პირობითი მოთხოვნები, რომლებიც უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით	169,356,248	-	-	59,274,687	59,274,687	35%
10	ვადაგადაცილებული სესხები	5,135,683	-	-	5,666,486	5,666,486	110%
11	მაღალი საზედამხებდევლო რისკის კატეგორიაში შემავალი ერთეულები	129,009,907	-	-	179,986,112	179,374,882	139%
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კორპორატიული კლიენტების მიმართ	-	-	-	-	-	nmf
13	მოთხოვნები კოლექტიური ინვესტიციების სახით	-	-	-	-	-	nmf
14	სხვა ერთეულები	418,731,494	-	-	168,725,232	168,725,232	40%
სულ		2,932,717,382	145,771,130	31,427,986	1,810,917,933	1,790,863,454	60%

ცხრილი 10: კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები

	ნომინალური ღირებულება	პროცენტი	რისკის პოზიციების ღირებულება	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	კონტრაგენტთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები
1	სავალუტო კურსთან დაკავშირებული კონტრაქტები	278,074,259	15,389,950	-	-	-	-	-	15,389,950	-	-	15,389,950
1.1	კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	170,788,197	3,415,764	-	-	-	-	-	3,415,764	-	-	3,415,764
1.2	კონტრაქტები 1–დან 2 წლამდე ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.3	კონტრაქტები 2–დან 3 წლამდე ვადით	50,764,376	4,061,150	-	-	-	-	-	4,061,150	-	-	4,061,150
1.4	კონტრაქტები 3–დან 4 წლამდე ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.5	კონტრაქტები 4–დან 5 წლამდე ვადით	56,521,686	7,913,036	-	-	-	-	-	7,913,036	-	-	7,913,036
1.6	კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	საპროცენტო განაკვეთთან დაკავშირებული კონტრაქტები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1	კონტრაქტები 1 წელზე ნაკლები ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	კონტრაქტები 1–დან 2 წლამდე ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.3	კონტრაქტები 2–დან 3 წლამდე ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4	კონტრაქტები 3–დან 4 წლამდე ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.5	კონტრაქტები 4–დან 5 წლამდე ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.6	კონტრაქტები 5 წელზე მეტი ვადით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ	278,074,259		15,389,950	-	-	-	-	-	15,389,950	-	-	15,389,950

ცხრილი 11: ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

	შეუწონავი მონაცემები (დღიური საშუალო)			სებ-ის მეთოდოლოგიით* შეწონილი მონაცემები (დღიური საშუალო)			ბაზელის მეთოდოლოგიით შეწონილი მონაცემები (დღიური საშუალო)					
	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ	ლარი	უცხ. ვალუტა	სულ			
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები												
1	მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები			394,378,713	640,015,411	1,034,394,124	391,977,253	246,707,882	638,685,135			
გადინება												
2	ფიზიკური პირების დეპოზიტები			772,213,197	397,118,069	1,169,331,266	121,821,092	71,561,573	193,382,665			
3	არაუზრუნველყოფილი საბითუმო დაფინანსება			507,530,025	501,785,289	1,009,315,315	182,604,658	254,886,415	437,491,073			
4	უზრუნველყოფილი დაფინანსება			-	-	-	-	-	-			
5	ბალანსგარეშე ვალდებულებები და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა მოკლე პოზიცია			4,312,017	-	4,312,017	10,940	-	10,940			
6	სხვა საკონტრაქტო გადინება			57,142,952	12,031,485	69,174,437	20,616,161	18,803,407	39,419,568			
7	სხვა გადინება			80,399,083	59,782,195	140,181,278	29,381,021	10,279,667	39,660,689			
8	ფულის მთლიანი გადინება			1,421,597,275	970,717,038	2,392,314,313	354,433,872	355,531,062	709,964,934	218,147,773	182,554,799	400,702,572
შემოდინება												
9	უკურეპო ოპერაციები და ფასიანი ქაღალდების სესხება			15,750,000	-	15,750,000	-	-	-	-	-	
10	სხვა შემოდინება კონტრაგენტებიდან			1,055,960,012	623,398,172	1,679,358,184	63,571,234	6,084,188	69,655,422	65,973,109	399,834,118	
11	ფულის სხვა შემოდინება			31,169,613	3,982,102	35,151,716	1,408,267	-	1,408,267	1,408,267	-	1,408,267
12	ფულის მთლიანი შემოდინება			1,102,879,625	627,380,275	1,730,259,900	64,979,501	6,084,188	71,063,689	67,381,376	399,834,118	467,215,494
				მთლიანი თანხა სებ-ის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)			მთლიანი თანხა ბაზელის მეთოდოლოგიით (ლიმიტების გათვალისწინებით)					
13	მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები			394,378,713	640,015,411	1,034,394,124	391,977,253	246,707,882	638,685,135			
14	ფულის წმინდა გადინება			289,454,371	349,446,874	638,901,245	150,766,397	45,638,700	100,175,643			
15	ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)			136%	183%	162%	260%	541%	638%			

* სებ-ის მეთოდოლოგიით გაანგარიშებული კოეფიციენტები წარმოადგენს კომერციული ბანკებისათვის სავალდებულოდ დასაცავ მოთხოვნას, ხოლო ბაზელის მეთოდოლოგიით დათვლილი მონაცემები წარმოდგენილია საილუსტრაციო მიზნებისათვის.

ცხრილი 12: ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და საზედამხებველო მიზნებისთვის მომზადებულ ანგარიშგებას შორის კავშირი

პირობები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული სახალისო დირექტორები (ათასი ლარი)	სახალისო დირექტორები ფასს-ის მიხედვით საზედამხებველო მიზნებისთვის გამოქვეყნებული კომისიონარების დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	სახალისო დირექტორები ადგილობრივი ზედამხებველო მიზნებისთვის მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნა	სახალისო დირექტორების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხებველო ანგარიშგების ფორმატში														
					1	2	3	4	5	6.1	6.2	6	7	8	9	10	11	12	
					ნაღდი ფული	ფულადი სახსრები საქმიანობის კრიტიკულ ბანკში	ფულადი სახსრები სხვა ბანკებში	ფასიანი ქაღალდები (დოკუმენტები, ოქროსპირები)	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	მოლიანი სესხები	მონუს სესხების შესახებ დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	დარიცხული მასალები პროცენტები და დივიდენდები	დასაკრებელი უბრები და მომხმარებელი კომპანია	ინვესტიციები აკრედიტებული კაპიტალში	პირიადი სამუშაოები და არამატერიალური აქტივები	სხვა აქტივები	მოლიანი აქტივები	
1	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	632,100	632,101,484	636,822,217	1	250,115,311	16,223,015	370,483,891											636,822,217
2	მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	203,155	203,154,845	193,454,615			193,454,615												193,454,615
3	კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,606,159	1,606,158,746	1,564,467,892	2						1,672,980,140	-117,613,975	1,555,366,166	9,101,726					1,564,467,892
4	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	271,192	271,192,064	265,217,811					265,217,811										265,217,811
5	პირიადი საშუალებები	157,026	156,833,846	151,621,663													151,621,663		151,621,663
6	არამატერიალური აქტივები	52,338	52,337,532	52,348,483													52,348,483		52,348,483
7	აქტივების გამოყენების უფლება	34,419	34,419,277	34,419,279													34,419,279		34,419,279
8	წინასწარი გადახდები	7,815	7,815,049	45,090,561	3													45,090,561	45,090,561
9	მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	5,590	5,590,316	9,807,303														9,807,303	9,807,303
10	სხვა აქტივები	20,906	22,061,983	28,716,538	4													1,780,757	28,716,538
11	მოლიანი აქტივები	2,990,700	2,991,665,142	2,981,966,362		250,115,311	209,677,630	370,483,891	0	265,217,811	1,672,980,140	-117,613,975	1,555,366,166	35,827,582	103,192	106,733	238,389,425	56,678,621	2,981,966,362

(1) განსხვავება გამოწვეულია ფასს-ის მიხედვით ფულადი სახსრებისა და ფულის ეკვივალენტების განსაზღვრის განსხვავებით.
 (2) განსხვავება პირიადი საშუალებების მისაღწევი საკრედიტო წარსლის, საფასურის გადახდებისა და დარიცხვების დარიცხვის სხვადასხვა მეთოდოლოგიებით გამოწვეულია და ფასს-ის შიშის.
 (3) განსხვავება პირიადი საშუალებების მიხედვით სხვადასხვა მეთოდოლოგიებით გამოწვეულია და ფასს-ის შიშის.
 (4) სხვადასხვა კონტრაქტული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ ფასს-ის შიშისა და სხ-ს შიშის არსებობის გამოწვეულია და ფასს-ის შიშის.

ვალიდებულებები (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული სახალისო დირექტორები (ათასი ლარი)	სახალისო დირექტორები ფასს-ის მიხედვით საზედამხებველო მიზნებისთვის გამოქვეყნებული კომისიონარების დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	სახალისო დირექტორები ადგილობრივი ზედამხებველო მიზნებისთვის მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნა	სახალისო დირექტორების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხებველო ანგარიშგების ფორმატში														
					13	14	15	16	17	18	19	20	21	22					
					მანქანის დიპლომები	მანქანის დიპლომების შენახვა	მოთხოვნილი დიპლომები	ვადანი დიპლომები	საკრედიტო სავალი ფასიანი ქაღალდები	მანქანების სასაბურთო	დარიცხული გადასახდელი პროცენტები და დივიდენდები	სხვა ვალიდებულებები	სუბორდინირებული ვალიდებულებები	მოლიანი ვალიდებულებები					
12	ვალიდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	322,749	322,748,917	330,309,433		17,003,331					305,113,360	12,355	8,180,387						330,309,433
13	ვალიდებულებები კლიენტების მიმართ	2,173,399	2,173,356,397	2,176,935,812			1,024,440,328	296,363,212	841,715,592			11,141,148	3,275,532						2,176,935,812
14	მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალიდებულებები	391	391,165	11,767,170	1								11,767,170						11,767,170
15	მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალიდებულებები	0	0	6,431,635	1							1,219,230	5,212,404						6,431,635
16	სხვა ვალიდებულებები	69,343	69,360,947	57,926,338									57,926,338						57,926,338
17	სუბორდინირებული ვალი	113,572	113,572,420	113,132,914										113,132,914					113,132,914
18	მოლიანი ვალიდებულებები	2,679,454	2,679,429,845	2,696,503,302		17,003,331	1,024,440,328	296,363,212	841,715,592	0	305,113,360	12,372,734	86,361,831	113,132,914					2,696,503,302

(1) განსხვავება მიმდინარე შენახვისა და გადავადებული საშუალებების საგადასახადო ვალიდებულებების შიშის არსებობის გამოწვეულია და ფასს-ისა და არსებული ბანკის ანგარიშგებაში სხვადასხვა საგადასახადო აღიარების მეთოდოლოგიებით.

კაპიტალი (როგორც წარმოდგენილია გამოქვეყნებულ ფასს ფინანსურ ანგარიშგებაში)	გამოქვეყნებულ ფასს ანგარიშგებაში მოცემული სახალისო დირექტორები (ათასი ლარი)	სახალისო დირექტორები ფასს-ის მიხედვით საზედამხებველო მიზნებისთვის გამოქვეყნებული კომისიონარების დონეზე (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	სახალისო დირექტორები ადგილობრივი ზედამხებველო მიზნებისთვის მიხედვით (ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება)	შენიშვნა	სახალისო დირექტორების გადაყვანა სტანდარტიზებული საზედამხებველო ანგარიშგების ფორმატში														
					23	24	25	26	27	28	29	30							
					რეალური აქტივები	პროფიტორებულ აქტივები	მანქანის განმარტებული აქტივები	სახსრები საკრედიტო	საერთო რეზერვები	გაუნაღიდელო მიზნები	აქტივების გადასახდელი რეზერვი	სულ სასაქონლო კაპიტალი							
19	საწესდებო კაპიტალი	54,629	54,628,743	54,628,743		54,628,743													54,628,743
20	დაბატონი მუქანილი კაპიტალი	36,851	35,557,785	35,132,256					35,132,256										35,132,256
21	გამოსვლილი საკრედიტო აქტივები	-10,138	-10,138,283	-10,138,283				-10,138,283											-10,138,283
22	კონტრაქტული პროფიტორებულ აქტივები	4,565	4,565,384	4,565,384			61,391	-15,737	4,519,730										4,565,384
23	გაუნაღიდელო მოგება	202,737	205,020,126	172,201,012	1					1,694,028	170,506,984								172,201,012
24	სხვა რეზერვები	22,602	22,601,542	29,073,948								29,073,948							29,073,948
25	მოლიანი კაპიტალი	311,246	312,235,297	285,463,060		54,628,743	61,391	-10,154,020	39,651,986	1,694,028	170,506,984	29,073,948							285,463,060

(1) სხვადასხვა გაუნაღიდელო მოგებაში გამოწვეულია ისტორიის მანძილზე დარიცხვების გამო, რომლებიც გამოწვეულია ფასს-ისა და არსებული ბანკის ანგარიშგების სტანდარტების სხვაობით.

ცხრილი 13: კონსოლიდაცია საწარმოების მიხედვით

	კომპანიის დასახელება	სააღრიცხვო კონსოლიდაციის მეთოდი	საზედამხედველო კონსოლიდაციის მეთოდი				აღწერა
			სრული კონსოლიდაცია	პროპორციული კონსოლიდაცია	არც კონსოლიდირებული და არც დაქვითული	დაქვითული	
1	სს „სმარტექსი“	კაპიტალ-მეთოდი		x			ადრეული ეტაპის VC ინვესტიციები
2	შპს „ბას სტოპ“*	სრულად კონსოლიდირებული	x				გარე რეკლამირება

ცხრილი 14: ინფორმაცია საოპერაციო დანაკარგების მოცულობის შესახებ

	2020	2019	2018
დანაკარგების მთლიანი მოცულობა	5,882,866	1,951,554	2,160,766
დანაკარგების მთლიანი მოცულობა, რომლებიც აღემატება 10,000 ლარს	4,601,925	783,897	1,100,856
მოვლენების რაოდენობა, რომელთა დანაკარგიც აღემატება 10,000 ლარს	41	25	24
5 უმსხვილესი დანაკარგის საერთო მოცულობა	3,959,269	415,334	749,114

ცხრილი 15: ფინანსური წლის განმავლობაში მინიჭებული ანაზღაურება

		დირექტორატი	სამეთვალყურეო საბჭო	სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირები
ფიქსირებული ანაზღაურება	თანამშრომელთა რაოდენობა	7	4	18
	მთლიანი ფიქსირებული ანაზღაურება	2,818,991	723,214	1,870,837
	მათ შორის: ფულადი ფორმის	2,818,991	723,214	1,870,837
	მათ შორის: გადავადებული	-	-	-
	მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები	-	-	-
	მათ შორის: გადავადებული	-	-	-
	მათ შორის: სხვა ფორმის	-	-	-
	მათ შორის: გადავადებული	-	-	-
ცვალებადი ანაზღაურება	თანამშრომელთა რაოდენობა	-	-	14
	მთლიანი ცვალებადი ანაზღაურება	-	-	404,439
	მათ შორის: ფულადი ფორმის	-	-	404,439
	მათ შორის: გადავადებული	-	-	-
	მათ შორის: აქციები და აქციებთან დაკავშირებული ინსტრუმენტები	-	-	-
	მათ შორის: გადავადებული	-	-	-
	მათ შორის: სხვა ფორმის	-	-	-
	მათ შორის: გადავადებული	-	-	-
სულ ანაზღაურება		2,818,991	723,214	2,275,276

ცხრილი 16: უმაღლესი მენეჯმენტის მფლობელობაში არსებული აქციები (რაოდენობა)

	აქციების ფლობა პერიოდის დასაწყისში			ცვლილება პერიოდის განმავლობაში						აქციების ფლობა პერიოდის ბოლოს			
	გადავადებული	განადღებული	სულ	გაცემა		განადღება	ჩამორთმევა		სხვა ცვლილებები		გადავადებული	განადღებული	სულ
				მათ შორის: გადავადებული	მათ შორის: განადღებული		მათ შორის: გადავადებული	მათ შორის: განადღებული	ყიდვა	გაყიდვა			
უმაღლესი მენეჯმენტი													
სულ:	-	1,364,385,546	1,364,385,546	-	-	-	-	-	80,000	-	-	1,364,465,546	1,364,465,546
ირაკლი ოთარ რუხაძე - ჩვეულებრივი აქცია:	-	1,364,157,493	1,364,157,493	-	-	-	-	-	-	-	-	1,364,157,493	1,364,157,493
ირაკლი ოთარ რუხაძე - პრივილეგირებული აქცია:	-	228,053	228,053	-	-	-	-	-	-	-	-	228,053	228,053
ბექა გოგიჩაიშვილი - პრივილეგირებული აქცია:	-	-	-	-	-	-	-	-	80,000	-	-	80,000	80,000
სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-